"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laiške. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rates:
In the United States..... $2.00
Canada and Mexiko..... 2.50
To Foreign Countries..... 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 33 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS 19 d. Rugpjučio (August), 1910 m. Metas XIX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd. 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Maskoliškoji valdžia su didelėms iškilmėmis apvaikščiojo sukaktuves priskyrimo Latvijos prie Maskolijos. Pastatytas Rygoj ir specijališkas paminklas; jo atidengimui Rygon atkako ir caras Mikalojus su pulkais savo tarnų. Valdžia ištikro gali džiaugtiesi iš priskyrimo Latvijos prie Maskolijos, nes per tai Maskolijos rubežiai atsirėmė į jures, o jos šiuose laikuose palengvina tautoms savitarpinis susinešimas. Pirma Maskolija buvo atskirta nuo jurių, todėl ji ir pasiliko užpakalyj kitų Europos tautų.

Bet ar gyventojai Latvijos turi pamatą džiaugtiesi drauge, kad jie pateko po rusų carų valdžia? Apie tai reikia labai abejoti. Nei latviai, nei kitos Maskolijos užkariautos tautos neturi pamato džiaugtiesi iš priskyrimo prie Maskolijos.

Teisybė, latviai šiandien priguli prie apšviesčiausių Maskolijos tautų, kulturiškai stovi augščiau ir už lietuvius ir už lenkus, nekalbant jau apie kitas užkariautas tautas. Bet kad latviai pralenkė kitas tautas, tai ne maskoliškos valdžios nuopelnai, priešingai, maskoliškoji valdžia, kiek tas jos galėj buvo, stabdė ir tebestabdo latvių pasikėlimą, pančiojo ir pančioja juos, kad iš to atkakę iš Maskolijos vidurių maskoliai galėtų pasinaudoti.

Bet ir priskyrus Latviją prie Maskolijos vietinė administrasija pasiliko vokiečių rankose, nes maskolių nebuvo pakaktinai. Vokiečiai gi, patįs stovėdami kur kas augščiau už maskolius, nors ir spaudė latvius, išnaudojo jų kraštą, latvius pastatė beveik tokiose jau sanlygose kokiose po Anglijos jungu yra airiai, bet negalėjo jiems užgniaužti visus šviesos spindulius taip, kaip padarė tikri maskoliai administratoriai kituose Maskolijos užkariautuose kraštuose. Vokiečiai tiek proto turėjo, jog suprato, kad norint iš savo valdomo krašto daugiau pelno turėti, reikia šviesti ir mokyti to krašto gyventojus. Ir ištikro vokiečiai tą darė Latvijoj daug geiau, negu darė tikri maskoliai administratoriai kituose jiems caro surusinti pavestuose kraštuose. Latvijoj mokyklų buvo daugiau, negu kitur, iš tų mokyklų ir latviai galėjo naudotiesi ir naudojosi. Latviai mokinosi nuo vokiečių geriau išnaudoti žemę, kad ji daugiau naudos atneštų, mokinosi amatų. Išmoko ir pramonės naudą suprasti ir joje dalyvauti. Pakilę protiškai ir materijališkai latviai suprato ir savo tautiškus reikalus ir pradėjo gana pasekmingą kovą su savo mokytojais vokiečiais, iškariauja sau vis daugiau tiesų ir jų tautystė išvisų atžvilgių eina stipryn, vokiečiams reikia nusilenkti, išsižadėti ne vienos senos privilegijos. Visi veik Latvijos miestai buvo suvokietinti, ant gatvių nevisur galima buvo latviškai susikalbėti, kaip tai antai Lietuvos sostinėj yra ir po šiai dienai, dabar gi daugelis miestų pavirto į latviškus, Rygoj jau didesnė pusė latvių, vokiečiai nyksta.

Valdžia, paėmusi nuo vokiečių administraciją ir administratoriais paskyrusi tikrus maskolius, bandė ir Latvijoj varyti paprastą rusinimo politiką, kolionizuoti ją maskoliais, bet ką gi Latvijoj veiks iš Maskolijos vidurių atkeltas tamsus maskolius, nemokantis nei žemę kaip reikiant išdirbti? Jis su latviais negali konkurencijos išlaikyti. Maskolių kolionijos laikosi tik taip ilgai, kol valdžia visus kolionistų reikalus aprupina, kaip tik šelpimas iš valdžios pusės pasiliauja, griuva tuojaus ir administracijos įrengtos maskolių kolionijos Latvijoj. Pramonėj ir vaizboj maskolystei įleisti giliau šaknis taipgi nesiseka, nes ir ta dirva jau vietinių gyventojų latvių užimta ir jie moka geriau negu maskoliai išnaudoti. Maskolystei todėl Latvijoj vietos nėra, maskoliai gali laikytiesi ten vien kaipo urėdninkai, bet tie vieni maskolystę nesudrutįs, ir jos nepalaikys. Kad tas pasisekti galėtų, reikia pirma nupuldyti latvius, išnaikyti jų augštesnį apšvietimą. Valdžios ir tas bandyta, bet nepasisekė ir reikia tikėti, kad ir toliau nepasiseks.

VOKIETIJA.

Nors oficijališkieji prietikiai tarp Anglijos ir Vokietijos neva geri, bet savitarpinio kaimyniško užsitikėjimo nėra. Abidvi šitos tautos, taipjau kaip Amerika su Japonija, gerai žino, kad ateityj karo neišvengs, kad atsieis ginklams palikti išrišimą, katrai bus likta ant kitos viršų paimti. Vokietija gerai žino, kad su žemės kariumene, nors ir galima į Vokietiją anglų nejsileisti, bet su žemės kariumene, nors ji ir dar butų skaitlingesnė, kol Anglijos laivynas drutesnis, Vokietija jos įveikti negali.

Todėl tai lygiai Anglija, kaip ir Vokietija dirbime kariškų laivų dabar eina lenktyn: jaigu Vokietija pasidirbdina vieną naują didelį mušio laivą, Anglija skubina dirbdinti du. Lenktynės tos, suprantama, sueda daug pinigų. Anglijos ministerių pirmininkas atsišaukė į Vokietijos valdžią su užmanymu liautiesi tų brangių lenktynių, bet Vokietija užmanymą, atmetė, todėl lenktynės eina toliau.

Dabar Vokietijos laivyno ministeris, kaip praneša laikraščiai, rengiasi parlamentui paduoti naują sumanymą sudrutinimo laivyno. Jaigu sumanymas bus priimtas, ko reikia tikėtiesi, tai Vokietija bent su dideliais mušio laivais pralenks Angliją. Paskutinė, žinoma, neapsileis, nes tąsyk ji butų visai Vokietijos malonei atiduota.

Karuose Anglijos su Vokietija Anglija gali dar tikėtiesi Prancūzijos paramos, kuri turi laivyną beveik lygaus tvirtumo, bet tąsyk Vokietija, su visais savo draugais, su žemės kariumene gali Prancūziją užpulti. Atsiremti prieš trįs tvirčiausias Europos tautas vienai Prancūzijai butų per sunku. Maskolija dar iki šiol neatsigriebė nuo pasekmių karo su Japonija, Anglijos gi kariumenė taip silpna, kad ji Prancūzijai nedaug galėtų padėti. Todėl tai Prancūzija nuo senai reikalauja, kad Anglija sudrutintų savo žemės kariumenę taip, kaip tai yra kitur, kad vietoj sėmdyti kareivius, įvestų priverstiną visiems ukėsams tarnavimą kariumenėj, bet kadangi anglai ne mėgsta priverstino tarnavimo, tai valdžia nedrysta tokį reikalavimą parlamentui paduoti, nes tas galėtų jį atmesti. Prancūzijos baimė ir sulaiko Angliją nuo erzinimosi su Vokietija.

ITALIJA.

Italijos karalius rengiasi keliauti į Montenegro pas savo uošvį kuningaikštį Nikitą, kuris rengiasi savę karaliumi pasigarsinti. Ypač Šveicarijos parubežiuose policija labai saugiai daboja visus svetimtaučius, nes gavo žinią, buk atkakę net iš Argentinos anarchistai susikalbėję nudėti Italijos karalių laike jo kelionės į Montenegro. Kaime Zeli anarchistai atlaikė susirinkimą. Anarchistai užtikrina, jog jie nieko bendro neturi su norinčiais Italijos karalių nužudyti bet jie susirinko apvaikščiojiman, kurio pelną nori apversti įsteigimui jokios mokyklos, kokios buvo Ispanijoj rengiamos garsaus laisvamanių vadovo Ferrero.

VIDURINĖ AMERIKA.

Atkakęs į New Orleans iš vidurinės Amerikos garlaivis "Viator" atgabeno žinią, jog sukelta respublikoj Honduras šalininkų išvyto jos prezidento Bonilles revoliucija galutinai likosi užsloginta. Vadovu revoliucijonierių buvo amerikonas avanturistas, vadinantis savę generolų Lea Christmas, jis pateko nelaisvėn drauge su kitais jo skverno besiilaikančiais, mėgstančiais svetur riaušes kelti amerikonais. Juos išgabeno į Tegucigalpa ir paleido; matyt mano, kad su tokiais nėra ką užsiimti. Jungtinių Valstijų valdžia nuo savo konsulio gavo taipgi žinią, kuris patvirtina, jog revoliucija tapo suvisu užsloginta,

Į New Orlensą iš Nicaraguos revoliucijonierių sostinio miesto Bluefield atėjo žinia, jog revoliucijonierių vadovas Estrada ir jų generolas Chomorro iškeliavo į Managuos aplinkines susitikti su prezidento Madriz išsiųstais atstovais. Mnoma, kad bus užmegstos tarybos tarp kovojančių pusių. Bluefielde mano, kad pasiseks susitaikyti ir kad bus padarytas galas taip ilgai naikinusiai kraštą revoliucijai.

JAPONIJA.

Japonijoj baisus tvanai neišpasakytai daug nuostolių pridirbo, jie uždengė visus politiškus reikalus, nes reikia šelpti nelaimės ištiktus. Sulyg, valdžios pagarsintos atskaitos, tvanuose prigėrė 1112 ypatų. Materijališki nuostoliai tvanų padaryti labai dideli, skaito juos jau dabar dešimtimis milijonų dolarių. Tvanų ištiktų apskričių išlikusius nuo prigėrimo gyventojus reikia maityti, nes žuvo jų visi turtai, daugybė žmonių neteko pastogės ir turtų, neturi ką valgyti. Du trečdaliai miesto Tokio vandens apsemti.

PRANCŪZIJA.

Į Šveicarijos sostinę Berną į svečius atkako Prancūzijos prezidentas Fallieres; su juom atkako drauge Prancūzijos užsienių ministeris Pichon ir viešų darbų ministeris Millerand. Svečią priėmė Šveicarijos prezidentas Comtesse su augščiausiais urėdninkais ir Šveicarų tautos atstovais, kurie atkako patikti Falliererą ant gelžkekako patikti Fallieresą ant gelžkejos prezidentą sveikino labai karštai. Kadangi su juom atkako ir Prancūzijos užsienių ministeris, tai matyti, kad bus vedamos kokios tarp kaimyniškų kraštų tarybos.

IŠ LIETUVOS.

PROGRAMAS

IV-jo visuotino Lietuvių Mokslo Draugijos susirinkimo, Vilniuje 1910 m. liepos 12—16 d. "Rūtos" bute.

Liepos 12.

I. Vakaro 8 val. susitikimas atvykusių Visuotinan Susirinkiman Draugijos narių ir svečių "Rūtos" salėje, Jurgio pr., namų N. 22.

II. *Kun. A. Sabaliauskio referatas.* Žiemių-rytiečių lietuvių muzika ir muzikos instrumentai.

III. Senovės lietuvių muzikos instrumentų rodymas ir žaidimas jais.

Liepos 13.

I. *Nuo* 10 *val. ryto ligi* 3 *val. dieną.* 1) Visuotinas Susirinkimas tvirtina įsirašiusius nariais per 1909—1910 metus ir priima naujus narius sulig Dr-jos įstatų 33 §. 2) Komiteto apyskaita Draugijos praėjusių 1909—1910 metų darbavimosi ir jos, sulig įstatų 33 §, apsprendimas ir patvirtinimas. 3) Revizorių komisijos sulig įstatų 39 §, išrinkimas. 4 Sulig įstatų 7, 11 ir 12 §§ išrinkimas: pagarbiųjų, korespondentų ir bendradarbių narių.

II. *Nuo* 6 *ligi* 11 *val. vakaro* 1) Augustino Voldemaro referatas: Kovos ties Žalgiriu istoriškas svarbumas. 2) Jono Yčo referatas: Žalgirio kova 1410 m 3) Revizorių komisijos, sulig įstatų 40 §, pranešimas Visuotinajam Susirinkimui. 4) Naujo Draugijos Komiteto rinkimas kitiems 1910—1911 metams.

Liepos 14.

I. *Nuo* 10 *val. ryto ligi* 3 *val. dieną.* 1) Lietuvių Mokslo Draugijos sąmatos 1910—1911 metams sumanymas ir patvirtinimas. 2) Komiteto sumanymas pakelti narių mokesnį ligi 5 rublių. 3) Komiteto pranešimas apie ingijimą L. Mokslo Draugijai namų išvieno su Liet. Dailės Draugija ir apie sudarymą tam tikro komiteto surasti lėšoms tam tikslui ir tam sumanymui įvykinti. 4) Visokie paklausimai ir Draugijos narių sumanymai dėl geidžiamojo Draugijos veikimo.

II. *Nuo* 6 *val. ligi* 11 *val. vakaro.* 1) D-ro J. Basanavičiaus referatas: Kuningaikščio Andriaus Poniatovskio 1791 metais išleistoji "konstituciją" (konplanacija) Vėliunos storastystės valstiečiams. 2) Aug. Janulaičio referatas: Valstiečių judėjimas Šiaulių ekonomijoje 1768—1769 metais. 3) D-ro Trzebinskio skaitymas: Floros tyrinėjimas mokslo žvilgsniu. 4) J. Evergetovo, psychologijos mokytojo, skaitymas: Padagogijos psychologijos klausimai.

Liepos 15.

I. *Nuo* 10 *val. ryto ligi* 3 *val. dieną.* 1) Prof. Ed. Volterio referatas: Mokslo uždaviniai, tyrinėjant Lietuvą. 2) Andriatus Bulotos pranešimas: Apie materijalo rinkimą Lietuvos žemėlapiui. 3) J. Evergetovo skaitymas: Psychologija padagogijoje.

II. *Nuo* 6 *val. ligi* 11 *val. vakaro.* 1) Kun. Juozo Žiogo referatas: Archajologijos tyrinėjimas Imbaro kapų Telšių pav., Kauno gub. 2) Matulionio referatas: Lietuvos Floros tyrinėjimas ir herbarijų taisymas. 3) Petro Leono referatas: Apie lietuvių pančių teisę, tos teisės liekamų užrašinėjimą ir programą joms rankioti. 4) J. Evergetovo skaitymas: Padagogijos psychologijos klausimai.

Liepos 16.

I. *Nuo* 10 *val. ryto ligi* 3 *val. dieną.* 1) Kaz. Būgos referatas: Dvikamienės lietuvių pravardės. 2) Aleksandro Juraičio referatas: Fotografijos pritaikymas į mokslo tyrinėjimus. 3) J. Evergetovo skaitymas: Psychologija padagogijoje.

II. *Nuo* 1 *val. dieną.* Ketinama ekskursija į Vilniaus apylinkes. Draugijos kningyno ir muzėjaus apžiūrėjimas.

Kasdien, pradedant nuo liepos 12 d., "Rūtoje" bus įtaisyta dežūrai, kurie padės atvykusiems nariams susijieškoti butą Vilniuje. Prašome atvykusių narių ateiti "Rūton" užsirašyti. Ten Draugijos nariams bus dalijama posėdžių programas ir pranešimas apie skaitymus ir referatus.

Liet. Mokslo Dr-jos Komitetas.

("Lietuvos Žinios").

Lietuvių literaturos Katedron, kuningaikščio Eug. Liubomirskio steigiamon prie Krokavos universiteto, kaip rašo nugirdęs Krokavoje "Gon. Codz.", profesoriautų būsiąs pakviestas p. Juozas Gerbačauskas (Jaunutis vienuolis).

("Viltis").

IŠ VILNIAUS.

Vilniaus gubernatorius nubaudė 100 rublių kun. Čagį, Trabsko kleboną, Ašmenos pav., už tai, kad procesijoje jis nešė vėluva, nepriguline bažnytinėms ir religijos iškilmėms.

("Šaltinis").

Kun. Sperskį, kaltinamą dėlei tačitikių tikėjimo užgavimo, išežta iš Vilniaus gub. kalėjimo Pskovo kalėjiman. Jisai, mat, teismas bus Pskove.

Šeštadienį liepos 10 d. policija padarė reviziją lenkų teatro kasoje. Padariusi reviziją, policija sumė teatro kasierę. Ji kaltinama, kad lipdžiusi senąsias markes prie bilietų.

("Viltis").

IŠ KAUNO.

Trečiadienį, liepos 7 d., kun. kan. Maculevičiaus namuose, prie Viešojo pleciaus, atidaryta Lietuv. Kat. Moterų Dr-jos namų ruošos mokyklos darbų paroda. Anot "S. Z. T." paroda išrodanti turtingai. Yra skyriai — namų ruošos, pietų taisymo, duonos kepimo, daržininkavimo, gėlių auginimo, namų darbo ir kiti. Bufetas puikiai intaisytas, kambariai labai gražiai išpuošti žalumais. Gražiausiai atrodą pietų taisymo ir duonos kepimo skyriai; indomus taip-pat ir daržininkavimo skyrius; begalo išbujojus galerija. Parodą pašventė šv. Tėvo šambelionas kun. Prapuolenis.

("Viltis").

IŠ MARIJAMPOLĖS.

Birželio mėn. 1 d. pasibaigė pirmieji mokslo metai P. Ugintaitės Rankų Darbo ir Naminės Ruošos Mergaičių Mokykloje, ir mokinės paleista vakacijų, kurios tęsis iki 2 rugsėjo dienai.

Tą pačią dieną buvo mokyklos aktas. Pakviestas ton iškilmėn kun. V. Antanavičius pasakė labai gražią prakalbą, išdalino mokinėms dovanas ir liudijimus.

Šiemet minėtoje mokykloje mokėsi išviso 28 mergaitės, iš kurių dvi, būtent: Leokadija Mailiūtė ir Ona Stepanavičiūtė už pavyzdingą elgimąsi ir labai gerą mokinimąsi gavo dovanų. Pažymėtina, kad šioje mokykloje per ištisus metus mokinių skaičius nemažėjo, bet ėjo kaskart vis didyn. Dar-gi keletas kandidačių, pasinaudodamos tuo apgarsinimu, kad gali būti priimtos per ištisus metus, keliomis sevaitėmis, net keliomis dienomis prieš mokslamečio pabaigą įstojo mokyklon. Nors tasai apsireiškimas malonus ir gerai liudija apie kalbamąją mokyklą. tačiau, kad perdaug neapsunkinus mokytojų ir neįsileidus mokyklon netvarkos, kurį, kaskart pribūnant naujoms mokinėms, neišvengiama, mokytojai nutarė ateinantiems metams priimt naujas mokines tiktai iš pradžios (iki spalių mėn. 1 d.) ir pusiau mokslamečio.

Prie mokyklos yra pensijonas, kuriame šiemet gyveno 11 mokinių.

Nuo liepos 1 d. mokykla perkelta į naujus, ruimingus kun. Miknevičaus mūro namus, kurie skaitosi gražiausiais Marijampolėje ir beto pastatyti labai puikioje, sveikoje miesto dalyje. Geistina, kad visos mokinės gyventų pensijone, nekalbant apie tokias, kurių tėvai čia-jau vietoje, nes tuomet būtų galima ir daugiau išmokyti ir geriau išauklėti, išlavinti mergaites.

Vakacijoms prasidėjus, mokyklos vedėja išvažiavo į Šveicariją, kur pirmiau ji keletą metų mokinosi plačiai žinomoje Ingenbholio Seserų Vienuolių mokykloje.

Tenai jau kelioliką lietuvaičių ingijo mokslą ir, kas svarbiausia, dorą išauklėjimą. P. Uogintaitė iškeliavo vakacijų Šveicarijon ne tik tuo tikslu, kad pasilsėjus po sunkiam metų darbui, bet ypač kad prisižiūrėjus, kas nauja pastaruoju laiku tenai ir kitose mokyklose įvesta, idant visa tai, kiek galima, pritaikius savo įstaigoje.

Mokytojų, be vedėjos ir josios padėjėjos, šiuosmet buvo dar du: p. J. Žiburys ir kun. A. Uogintas. Pastarasis mokino tikybos, o p. Žiburys kas antra diena po dvi valandas išguldinėjo mokinėms šiuos dalykus: lietuvių kalbą, rusų kalbą ir aritmetiką. Kitų gi dalykų paskirtomis dienomis mokino p-lės mokytojos, prisilaikydamos abiejuose rankų darbo skyriuose šios programos:

1. Mezgimas virbalais ir vaišiuku;
2. Lopymas ir adymas;
3. Siuvimas baltinių;
4. Siuvimas moteriškų rūbų;
5. Kirpimas baltinių ir rūbų;
6. Baltas haftas ir ženklinimas;
7. Dailusis (artistiškas) rankų darbas;
8. Paišymas ir tapyba;
9. Siuvinėjimas ant kanvos;
10. Įvairios siūlės;
11. Dailusis (artistiškas) haftas;
12. Kantuotos (ratuotos) siūlės;
13. Tapymas ant drobės ir šilko;
14. Reljefiškas išdeginimas ant medžio;
15. Išdirbimas įvairių kvietkų iš batisto, šilko ir vaško;
16. Haftas auksu;
17. Kirpimas ir siuvimas bažnytinių rūbų.

Namų vedimo skyriuje išguldoma:

1. Higijeniškas ruošimas ir puošimas kambarių ir virtuvės, valymas indų;
2. Taisymas valgių;
3. Vedimas naminių skaitlinių;
4. Apie pieną;
5. Apie mėsas;
6. Apie daržoves;
7. Maitinimosi higijena;
8. Skalbimas ir prosavojimas baltinių.

Mokslas dvimetis. Mokestis už mokslą 45 rub. metams. Mokėti įrašos ir už pensijoną reikia pusiaumečiams išanksto. Už atskirą kursą kirpimo ir siuvimo moteriškų rūbų ir baltinių imama 15 rub. metams. Už atskirą kursą namų vedimo 20 rub. metams. Užlaikymas pensijone atsieina 15 rub. per mėnesį. Mokinės gali atsivežti ir produktus: tuomet tereikia primokėti tik 5 rub. mėnesiui.

Iš mokyklos virtuvės norintiems pašaliečiams išduodama į namus pietųs, kurie atsieina 12 rub. mėnesiui.

Prie mokyklos yra visokių bažnytinių rūbų dirbtuvė.

Mokslas nuo rugsėjo 2 dienos tęsis iki 2 d. birželio. Mokinių rūbų spalva mėlyna. Prijuostė juoda. Skepetėlės ir apikaklaitės baltos.

Iš visų naujai įstojančiųjų reikalaujama bent trumpų gimimo metrikų.

Mokyklos adresas: Marijampolė, Suvalkų gub., P. Uogintaitei.

("Šaltinis").

IŠ RYGOS.

4 d. liepos Rygoje buvo nepaprastai didelė iškilmė, nes atvažiavo patsai Rosijos caras. 14 d. birželio suėjo, mat, 200 metų nuo to laiko, kaip Rosijos caras Petras Didysis prijungė prie Rosijos Pabaltijos kraštą, kurį laimėjo kare su švedais. Petrui Didžiamjam dabar pastatyta didelis paminklas ir iškilmingai apvaikščiota sukaktuvių dieną. Tą dieną caras teikėsi paaukoti Rygos pavargėliams 10 tūkst. rublių savo pinigų.

("Šaltinis").

Jubiliejaus iškilmė. Rygoje liepos 3, 4 ir 5 d. visai permainė kasdieninį miesto būdą. Išpuoštose miesto gatvėse vaikštinėjo žmonės kaip skruzdės. Visur buvo nepaprastai iliuminuotas. Žmonių daugybė, pasipuošusių šventadieniais rūbais. Tvarka, nežiūrint į žmonių daugumą, visur buvo atžymėtina. Policistai (ne vietiniai) elgėsi su žmonėmis labai mandagiai. Jokių spaudimų, grumdimos, nesusipratimų policistų su žmonėms, nebuvo. Tas vietas, pro kur važiavo caras, apsaugojo patįs žmonės. Pirmose eilėse stovėjo mokslo einanti jaunuomenė: mokiniai su savo vėluvomis, o mokinės, su gėlėmis rankose; už jų — daugybė žmonių.

Visur buvo girdžiama džiaugsmo klyksmai, kuomet caras su savo šeimyna važiavo miesto gatvėmis.

Per visas tris dienas, miestas buvo nepaprastai iliuminuotas. Žodžiu, visi miesto gyventojai kaip valėdami stengėsi iškilmingiau išreikšti pagarba savo valdonui.

Liepos 4 d. apie 12 val. d. skambinant visose bažnyčiose varpais, ir šaudant armotais, tapo atidengtas Petro Didžiojo paminklas; toj iškilmėj dalyvavo taip-gi ir pats caras. Liepos 5 d. caras išvažiavo į Kurtenhofą, kur taip-gi tapo atidengtas Petrui Didžiajam paminklas, o sugrįžęs iš ten, tą pačią dieną apie 4 val. po pietų apleido Rygą.

("Rygos Naujienos").

Pereitą sekmadinej tik ką neužsimušė orlaivininkas Meibaum. Pakilus jam apie 10 sieksnių augštumo, — ar tai dėl nemokėjimo valdyti orlaivį, ar dėl kitos kokios priežasties — orlaivis lėkė žemėn ir ir susikulė, Meibaum gi susižeidė.

Rygos politeknikos studentų kuopa, sako, pradėsianti leisti laikraštį "Studenčeskij Golos".

("Rygos Garsas").

Liepos 23 dieną laikinas Rygo. karo teismas nagrinės bylą revoliucijos judėjimo Rygoje. Teisiamųjų — 224 žmonės. Byla bus nagrinėjama uždarytomis durimis. Pašaukta daugelis liudininkų net iš Vilniaus.

("Viltis").

NORĖJO NUŽUDYTI VAIKĄ.

"Latsi" vienasėdžio savininkas, gyvendamas drauge su žmona ir 8-nių metų sunumi, turėjo ryšius ir su tarnaite. Mirus žmonai, sumanė jis vesti tarnaitę, kuri jau buvo nuo jo neščia. Bet pastaroji kaž kodėl labai nekentė jo sunaus. Susitarė abudu nužudyti vaiką. Pastarasai girdėjo jų pašnekėsį apie ketinimą jį nužudyti ir pranešė apie tai savo dėdei. Tasai nors išsyk neįtikėjo vaiko žodžiams, bet vakare visgi atėjo pasižiūrėti vaikino. Ir ką gi! Rado vaiką įkištą maišan, kojos ir rankos suristos, o burna užkišta vatos gabalu. Maišas su vaiku įkišta pečiun. Matyt, norėjo sudeginti. Paėmęs vaikiną pas save, dėdė pranešė apie tai policijai.

("Rygos Garsas").

IŠ SALOČIŲ, PANEVĖŽIO PAVIETO.

Salotiečiai 1909 m. gavo leidimą įsteigti "Gaisrininkų Draugiją", bet ligšiol nieko dar nėra pradėta. Balandžio 21 d. š. m. sudegė dviejų ūkininkų klojimai. Tada žydai sudėjo 150 rublių ir ragino visus aukauti pinigus pirkimui įrankių, kad gaisrui ištikus butų kuomi gesinti. Bet žmonės prie to neprisidėjo, nes juos "Dievas gelbės". Žydai, neturėdami pagalbos, irgi apsnudo. Bet gegužio 28 d. kilo antrą syk gaisras: Žydai rėkia "Gvalt; žmonės griebiasi už savųjų įrankių: vieni su "Agotos duona" kiti su "Brigidos vandeniu", klebonas su kryžium puolė gesinti, manydami, kad gaisrą suturės. Bet nieko negelbėjo. Per trįs valandas supleškėjo 44 triobos, su gyvuliais ir visokiomis gėrybėmis. Laikas butų nors dabar salotiečiams pradėti ką nors veikti su savo draugija ir aukauti pinigus įrankių įsitaisymui gaisrui gesinti, nes aiškiai matome, kad nei Agotos duona, nei Brigidos vanduo, nei kryžius gaisro neužgesina.

("Lietuvos Ūkininkas").

IŠ VELYKIŲ, PANEVĖŽIO PAVIETO.

Pas mus pareina iš Amerikos laikraščiai: "Lietuva" ir "Katalikas". Klebonas Tyškevičius liepia neskaityti — sako "Lietuva" pagoniška, o "Katalikas" bedieviškas.

Vėjo Pluiksna.

("Lietuvos Ūkininkas").

IŠ KUPIŠKIO, UKMERGĖS PAVIETO.

Mūsų apielinkėj žmonės sirginėja. Daugumui sopa galvą ir galą gerklės. Ta liga neilgai teserga — 2—3 dienas.

— Į Ameriką kaip važiavo, taip važiuoja. Keletą važiavusių be paso sugavo ant sienos ir pargabeno atgal. Bet jie bėga vėl atgal laimės sau jieškoti.

— Valsčiuj su laiškais ir laikraščiais baisiausia betvarkė.

Laimingas tas, kuriam laiškai ar laikraščiai į Vartotojų Dr-jos krautuvę ar kur kitur ateina, — tai dar neprażuva. Bet jau valsčiuj — tai labai džiaugkis, kad nutvėrei; o jai nesuspėjai ant šiltų pėdų — tai jau sudiev laiškams ir laikraščiams. Laikraščio visai nerasi, o laiską randi kur kampe atplėštą, be konverto.

Seniau budavo laiškus paduodavo seniunams. Bet ir iš to maža gero tebuvo. Paskui buvo įtaisę šėpukę su skyrium kiekvienai seniunijai, bet ir tai dabar išėjo

"iš mados". Tai butinai reikėtų sutvarkyti.

Beto reikia dar priminti, kad siunčiami laiškai iš Amerikos *Kaupiškių* valsč. Suvalkų gub. neretai ateina į *Kupiškį*, dėl to, kad neaiškiai yra parašytas adresas. Žinoma, ir tarnaujantįs pačtoj nelabai moka lietuviškai skaityti. Nelabai senai buvo atėję per kelis sykius kokie 6—8 laiškai. Vis tai rašyta mažai mokančių rašyti, kurie ir turi nuostolį.

("Lietuvos Ūkininkas").

IŠ LUOKĖS, ŠIAULIŲ PAV.

Liepos 1 d. vakare vienuoliktai valandai pasibaigus, užsidegė gritelninko Zyko kutelė. Sudegė 3 gyvenamos ir 3 negyvenamos triobos. Nuostolių padaryta į keletą tūkstančių. Prie gaisro gesinimo daugiausia atsižymėjo žydeliai, o iš mūsų žmonių dauguma atėjo tik pasišyldyti ir pažiurėti. Gaisras buk kilęs iš to, kad kokie tai elgėtos, keliaujantįs Kalvarijon, užkrėtė su pypkiu ar papirosu. *Višakėlis.*

("Lietuvos Ūkininkas").

IŠ ŠLEPEČIŲ SODŽIAUS, ZARASŲ PAV.

Čia yra tokių žmonių, kad ir aprašyti sunku. Vieni iš jų girtuokliauja, kiti degtinę pardavinėja, o treti, skolindami pinigus ir imdami 60 procentų ir 2 buteliu degtinės, turtus užgyvena. Vienas yra toksai žmogus, kad visai nesirupina apie gaspadorystę ir dažnai jo javai ir šienas supusta ant lauko. O jisai sau pirklinėja uogas, obuolius ir kt., o turėdamas pinigų miestelyje sėdi prie degtinės ir kortuoja ištisomis nedėliomis; dabar gi jisai jau moko ir savo 14 metų sūnų kortuoti, turbut nori turėti sau pagelbininką.

Šlepečių jaunimo visai maža beliko, daugumas išvažinėjo Amerikon ar į kitus miestus uždarbiauti. Likusie visai jauni, nuo 10—19 metų, ir tie užsiima labai nedorais darbais, kiekvienas degtinę geria, o pasigėrę pešasi; o kitą kart tuos pačius pinigus ima mėtyti po karčiamos pasuolęs, sakydami, kad ne *juos* pinigai uždirba, ale *jie* anuos. O pypkius taipgi kiekvienas ruko. Net jau Vapesiškių klebonui nusibodo bartis ant Šlepetiškinių, bet niekas negelbsti. Ar neverčiau jau butų liautis visų šitų blogų papratimų ir užsiimti skaitymu laikraščių, kningučių?

("Lietuvos Ūkininkas").

IŠ PUNIO, TRAKŲ PAV.

Prisirašius geresniems vyručiams ir visoms moterims ir mergaitėms į Blaivybės draugiją, monopolius, ilgiaus nebegalėdamas gyvuoti, 4 dieną liepos mėnesio išsikraustė iš Punios į Alytą. Vyrų girtuoklių žmonos didžiai pradžiugo, bet kas-žin ar ne veltui: dar tebėsant monopoliui, vietiniai žydeliai pardavinėdavo degtinę, gal ir toliaus nesiliaus pardavinėję, jai bus kam gerti. Kaip-kuriuose sodžiuose net ir katalikai begėdžiai užsiima šnapso girtuokliams pristatinėjimu. *Margis.*

("Saltinis").

IŠ ŠATĖS, TELŠIŲ PAV.

Šačių klebonas kuningaikštis Gediminas Beržanskis praėjusią žiemą iš sakyklos užsakė, kad parapijonįs suvežtų jam medžius, nupirktus už kelių mylių. Už nepildymą šio prisakymo klebonas pagrąsino parapijonims nevažiavimu pas tokius žmones kalėdoti, prie ligonio, mirus, nepriėmimu ant kapinių. Keli kaimai dėl kokių tai priežasčių nenuvažiavo; už tai mirus Drupių kaime ukininko Petrauskio motinai, klebonas jos kuno neleido nešti į bažnyčią ir palaidojo be jokių ceremonijų, net be pašventinimo duobės. — Kuo gi kalta, kuningėli, buvo ta senelė, kad jos sūnus nevažiavo medžių vežti? *Žemaitis.*

("Lietuvos Ūkininkas").

Dvarininkas Juozas Dmuchovskis, Jakunų dvare, Vilniaus gub., matydamas, kad darbininkas Moločko sudavė kumščia vyresniajam darbininkui, čia-pat nušovė negyvai Moločką.

("Viltis").

IŠ AMERIKOS.

VALDŽIOS DYKAI DUODAMOS ŽEMĖS.

Jau buvo rašyta, kad valdžia išskyrė iš miškų rezervo daugelį žemių, kurias išdalins norintiems jų žmonėms. Žemės randasi Colorado, N. Mexico, Washington, Oregon, Utah, Idaho ir Wyoming valstijose. Prašyties į tas žemes reikia ne vėliaus spalių mėnesio pabaigos, apgyventi jas galima nuo lapkričio pabaigos. Rašyti, klausiant žinių apie tas žemes, reikia tokiu adresu: Secretary of the Interior, Washington, D. C.

ATEIVIAI.

Liepos mėnesyj Amerikon atkako 62.727 ateiviai, kurie atsigabeno $1.537.794. Daugiausiai atkako italų, nes 10.756, lenkų 8.150, vokiečių 6.087, anglų 4.007, airių 1.262, škotų 1.127. Sulaikyta pasibaisėtinas skaitlius, nes 1.127 ypatos. Iš atkakusių ateivių 12.984 nemokėjo nei rašyti, nei skaityti. Daugiausiai nemokančių skaityti buvo italų, nes 3.811, žydų 1.677, vokiečių 179, airių 15, anglų 8.

FANATIZMAS ATEIVIŲ UŽVEIZDOS PERDĖTINIO.

New Yorko ateivių užveizdos komisorius Williams mėgsta mėgdžioti carą, tik kaszin, ar jis ir proto tiek turi. Dabar jis ant Ellis Island ant juodų lentų pagarsino, jog vertėjai, kurie ateiviams duos kokias nors rodas, bus nuo vietų prašalinti. Jaigu jis galėtų, be abejonės visas vertėjų vietas pavestų tikriems yankems, tik gaila, kad tie, o turbut ir pats Williams, menkai išsilavinę, svetimų kalbų nemoka. Ir toki fanatikai užima augštus urėdus krašte kitąkart vadinamame "Laisvės respublika"!

IR MĖLYNA BARZDA NEPADĖJO.

Pereitą sevaitę iš Kijevo atkako turintis per 60 metų ateivis, matyt žydas Moritz Lubkovski, turintis ilgą barzdą. Ji nusiuntė ant Ellis Island. Kad išrodyti jaunesniu, jis ten užsimanė savo baltą barzdą tamsesnę padaryti. Radęs violėtinį paišelį, dažydamas jį vandenyj, tamsino barzdą. Bet ji pasidarė violėtinė. Tas negelbėjo, nes jis nuspręstas grąžinti atgal Maskolijon.

APKALTINIMAI NE BE PAMATO.

Mc Alister, Okla. Jau gana ilgai čia traukiasi tyrinėjimai apkaltinimų mestų spango senatoriaus Gore ant tulų valdininkų, buk jie kyšius ima, paperkami, kad nuskriaudė indijonus. Aikštėn išėjo, kad advokatas Mc Murray sutikė už atlyginimą 3 milijonų dolarių parduoti indijonų žemes. Valdžios indijonams paskirti advokatai nieko neveikia, o tarp jų yra ir dalyvavę parsidavimuose.

IŠMIRĖ TREČDALIS VAIKŲ.

Des Moines, Iowa. Pranešama, kad čionai vasaros karščiais išmirė vienas trečdalis visų kudykių. Toks didelis mirčių skaičius buvęs dėl keturių priežasčių: kūdykių cholerinos, kūdykių paraližiaus, netikusio pieno ir netikusio auklėjimo. Taip daug vaikų dar niekad nemirdavę šitoj valstijoj. Daktarai, visokiais būdais rūpinasi sumažinti mirčių skaičių.

SUĖMĖ HOTELIO SAVININKĄ.

Wilmington, N. C. Sudegė čia Rock Springs hotelis. Užgesinus ugnį, prisakius koronieriui, suėmė hotelio savininką, nes sudegė jo augintinis 19 metų. Kuną jo rado įviniotą į audimą, kuris buvo kerosino permirkytas. Mat gyvastis to vaikino buvo užasekuruota ant 250000 dol. Ir hotelis buvo užasekuruotas ant daug didesnės sumos negu jis buvo vertas.

DIDŽIOS SKOLOS.

Peoria, Ill. Mieste Chillicote, Ill. likosi suimtas medžių prekėjas Joseph A. Proetor. Mat jis iš Peorios, kur turėjo medžių krautuvę, išdumė palikdamas neužmokėtų skolų 100.000 dol.

PAVOGĖ GELEŽINĘ KASĄ.

Cheyenne, Wyo. Manevrų kariumenės stovyklose netoli Park Mountain, naktyj 10 d. rugpjūčio pavogė kariumenės geležinę kasą su $6.500. Vagilių nesusekė. Matyt kasa nebuvo saugiai dabota.

NEPASIŃAUDOJO IŠ RADINIO.

Salmon City, Idaho. Aukso jieškotojas John Doyle rado šitose aplinkinėse turtingą aukso ir vario gyslą, bet iš radinio negalėjo naudotiesi, nes jį sutrynė nuslinkusi nuo kalno uola. Iš jo radinio galės kiti naudotiesi.

PAVOGĖ KELINES IR PININGUS.

Omaha, Nebr. Važiuojant traukiniu gelžkelio vagone prezidentui "Independent Lumber Co." Milardui namon, ant stoties St. Joseph į vagoną per lengą įlindo vagilius ir pavogė kelines kuriose buvo 200 dol. piningų ir anksinis laikrodėlis. Konduktorius turėjo telegrafuoti pas Milardo, pačią su prašymu atsiųsti ant stoties kelines, nes kitaip Milard negalėjo iš vagono išeiti.

BEZDŽIONĖS PALAIKĖJOS.

Grand Rapids, Mich. Nesenai pasimirė ne toli nuo čia gyvenantis D-ras B. J. Zudsense, savininkas farmos, kurioj augino bezdžiones. Paliko jis turtus vertės 5000 dol. ir juos visus užrašo bezdžionėms. Prižiūrėti jas paliko savo gaspadinę. Jaigu po tokiam laikui tos pareigos jai nusibostą, ji gali bezdžiones užchloroformuoti, o palaikus sau pasilaikyti.

DOVANA 10.000 DOL.

Cleveland, Ohio. Čia likosi užmuštas vienas iš žymesnių advokatų, William L. Rice. Matyt, kad tai keršto, arba plėšikų darbas. Paskirta dovana 10.000 dol. tam, kas padės užmušėjus sugauti. Bet policija netiki, kad tas pasisektų.

GRIUVA MIESTAS.

Scranton, Pa. Vidurys šito miesto griuva į žemę. Gyventojai kraustos iš gyvenimų. Slenka į žemę ugnagesių sargyba; taipgi viešа mokykla. Namai profesoriaus Wilson nugriuvo visai į žemę.

AMERIKONIŠKA TVARKA.

Nuo 30 d. brželio iki 1 d. liepos ant Amerikos gelžkelių užmušta 6.000 žmonių; taigi apie 20 kas sevaitę. Per 10 paskutinių metų užmušta 50.000 ypatų. Sužeista dar daugiau. Vien ant vėžių Pennsylvania gelžkelio žuva 1.000 ypatų kas metai.

PORŲ PERSISKYRIMAI.

Amerikoj iš 12 apsivedusių porų išpuola vienas per teismą persiskyrimas. 1890 metuose ant 100.000 gyventojų buvo 28 porų persiskyrimai, o dabar 79. Išėmus Japoniją ant viso svieto niekur nėra tiek porų persiskyrimų. Italijoj ant 100.000 gyventojų išpuola 8, Anglijoj 2, Vokietijoj 15, Prancūzijoj 23.

AUKSO IŠKASĖ MAŽAI.

Šiemet Alaskoj, Tanana klonyj iškasė labai mažai aukso, nes truksta čia vandens. Liepos mėnesyj iškasta aukso mažiau kaip už milijoną dolarių, pereituose gi metuose iškasta už 6 milijonus dolarių.

LOKOMOTIVŲ SKAIČIUS.

Visuotinas skaičius lokomotivų šioje šalyje 1907 metų pabaigoje buvo 55.388.

UŽ 100 UŽMUŠTŲ MUSIŲ 4 CENTAI.

Washington, D. C. Columbios distrikte motinos apreiškė, kad mokės po 4 centus už 100 užmuštų musių. Taigi apreikšta mirtina kova prieš muses — tas ligų nešiotojas. Daugelis vaikų esą jau smarkiai įsitraukė į tą kovą.

SMARKIAUSIAS BANANŲ VALGYTOJAS.

Maspeth'e, L. I. Buvę bananų valgytojų tarptautinės lenktynės, kas daugiaus suvalgys. Lenkas M. Lepeško suvalgęs 64 ir vieną trečdalį banano — daugiausia už visus. Už tokį milžiniškumą gavo auksinį laikrodėlį 100 dolarių vertės.

NELAIMĖS ANT GELŽKELIŲ.

Columbus, Ohio. Ant Sciota Traction Co. gelžkelio susimušė du pasažieriniai vagonai. Prie to vienas vyriškis tapo užmuštas, o penki sunkiai sužeisti.

San Rafael, Cal. Netoli nuo čia ant Nortwestern gelžkelio pasažierinis traukinys susimušė su lokomotyva. Prie to 13 ypatų tapo užmuštų, o 20 sunkiai sužeistų.

East Greenwich, N. J. Traukinys New Haven & Harford gelžkelio pervažiavo ir sudraskė 3 ant vėžių susirinkusius vaikus.

Cape May, N. Y. Ant gelžkelio West Jersey & Seashore linijos traukinys užbėgo ant skersai vėžių važinojančio automobiliaus ir sudaužė. Prie to penkios ypatos likosi užmuštos.

Logansport, Ind. Netoli nuo čia, gelžkelio traukinys užbėgo ant automobilio ir jį sudaužė. Penkios ypatos buvusios automobiliuje tapo užmuštos, o dvi sunkiai sužeistos.

Charleston, W. Va. Prie stacijos Handley taisantis kelią traukinys užbėgo ant lokomotyvos. Prie to keturi vyrai tapo užmušti, o šeši sunkiai sužeisti.

GAISRAI.

DEGA GARSUS YELLOWSTON TAUTIŠKAS PARKAS.

Levinston, Mant. Garsiame Amerikoj Yelowstono parke, kuris dėl daugelio gamtos stebuklų tapo padarytas tautišku visos Amerikos, daugelyj vietų užgimė gaisras, kurį pagimdė aplinkinėse siaučianti girių gaisrai. Gesinti ugnį išsiųsti kareiviai; jiems pasisekė ugnį apstabdyti.

Grand Rapids, Mich. Sudegė čia grudų krautuvės Valley City Milling Co. Sudegė apie 100.000 bušelių grudų. Nuostolius gaisro padarytųs skaito ant 150.000 dol.

Whitefisch, Mont. Šitose aplinkinėse atsinaujino girių gaisrai, kuriuos šmarkus lytus buvo apstabdęs. Girių užveizda atsišaukė į karo ministeriją su reikalavimu kariumenės padėti ugnį gesinti, kuri jau iki šiol neišpasakytai daug nuostolių pridirbo.

Boston, Mass. 9 d. rugpjūčio užgimė gaisras medžių krautuvių distrikte ir padirbo nuostolių daugiau kaip ant milijono dolarių vertės.

Saginaw, Mich. Sudegė čia didelės odų dirbtuvės.

Columbus, Ohio. Sudegė čia Crystal arklydės. Sudegė ir 30 brangių arklių.

EXPLIOZIJOS.

San Francisco, Cal. Ant garlaivio "Phoenix" expliodavo garinis katilas. Trįs įgulos ypatos tapo užmuštos, o dvi sunkiai sužeistos.

IŠ DARBO LAUKO.

POLICISTAI ATSISAKĖ GINTI STREIKLAUŽIUS.

Columbus, Ohio. 35 iš viso 140 skaitliaus, policistai šitame mieste priimti gynimui streiklaužių, atsisakė savo pareigas pildyti.

¶ Pereitą sevaitę Jungtiniuose Valsčiuose buvo 231 nusibankrutinimas, arba ant 65 daugiau negu užpereitą.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ PITTSTON, PA.

Liepos 18 d. tapo išvežtas į beprotų namą Danville, Pa. Aleksandra Bieliauckas, apie 30 metų lietuvis. Proto sumaišymą gavo prisiklausęs pamokslų kapucino tėvo Kazimiero. Bieliauckas buvo, pačėdus vyras. Amerikoj išgyveno aštuonis metus ir turėjo sutaupęs $1800.

Prisiklausęs kapucino pamokslų apie "marnastis svieto, jis savo turtą padalino į tris dalis: geresnius drabužius paliko dievobaimingam draugui, šimtą dolarių nusiuntė į Lietuvą savo senai motinai, tūkstantį dolarių atidavė tėvui Kazimierui, septynis šimtus paliko kitiems geriems mieriams.

Jo auką tėvas Kazimieras žadėjęs nusiųsti į "krajų".

Panašus atsitikimas buvo čia liepos 30 d. Nusižudė su dinamitu lietuvis Antanas Bylukas gavęs proto sumaišymą per girtybę.

Blaivys.

IŠ E. ST. LOUIS, ILL.

Oras šiomis dienomis čionai labai atšilo. Darbai eina negeriausiai visur galima matytie darbininkus bejieškant darbo.

Kaip matyt iš angliškųjų laikraščių, pagal "Census biuro" žinių, East St. Louis už paskutinį dešimtmetį pasidaugino gyventojų net dvigubai ir vis dar tebeauga, ypač rytinėje dalyje (E. Sandsdowne). Beto už miesto ribų randasi didelis žemės plotas, vadinamas Washington Park, Ill., kur jau antri metai lotai pardavinėjama, ir daugumas jau turi ten namus pasistatę. Bet gyvenimas vargingas; gatvekariai labai toli ir su valgomais daigtais sunku.

Žemės kompanijos visgi stengiasi kokiu nors būdu žmoneles apmonyti, kad tas balas greičiau išpardavus. Dabar Washington Parke įrengtas orlaivių laukas. Randasi apie 9. įvairios rųšies orlaiviai, kurie daro mėginimus beveik kasdieną. Gražus ištikro reginys. kaip milžiniški paukščiai bando lekiotie oru. Žiūrėtojų minios kas dieną plaukia, tik lietuvių nelabai daug matosi, nes jie mažai tepaiso į tokius dalykus.

28 d. liepos naktį atsitiko nelaimė vienam lietuviui, apie 28 m. amžiaus žmogui (pavardės nežinau). Jis sugrįžo namo jau girtas ir atsigulė; kadangi gulėti buvo karšta, tai atsikėlęs atsisėdo į langą atsivėdintų; besėdėdamas pametė lygsvarą ir nupuolė nuo antrų lubų ant šalygatvio. Taip apsikūlė, kad nėra vilties, jog pagys. Vis tai girtuoklystės vaisiai.

Čionai dabar pradėta taisyti lietuviška bažnyčia, kurios įkurimas atsieis arti šešių tūkstnčių dol. Parapijos santikiai su klebonu negeriausi, nors didelių vaidų iki šiol nebuvo. *Lietuvos Sūnus.*

IŠ WILSON, PA.

Čia yra dvi dirbtuvės. Lietuvių vedusių yra apie 10, o pavienių apie 40. Lietuvių daugiausia dirba dudų dirbtuvėj, bet nuo 2 mėnesių nebedirba naktimis ir nežinia kada pradės dirbti. Žmonių be darbo dabar čia yra. Draugijos čia kaip ant mielių auga. Yra: Šv. Jono Krikštytojo pašalpinė draugija, susitvėrus 1906 m., bet nelabai tvirtai laikosi, nes nėra didelės joje tvarkos; S. L. A. 116 kuopa, susitvėrus taipgi 1906 m., bet ir ji serga, gal neužilgo ir "šermenįs" atsibus. T. M. D. 57 kuopa, pernai susitvėrė, kaipo jauna, tai ne tvirtai veikia. Susitvėrė turbut tik dėl Kudirkos raštų, nes už 1910 metus vos pusė užsimokėjo. Ketvirtoji dar nei vardo neturi, nes vos sevaitė kaip atsirado, bet nežinia jau kokia ji bus.

A. Baranauskas su L. Verbliugevičium atsilankė čia 1 d. rugpjūčio ir laikė prakalbas. Prakalbos gerai pasisekė. A. Baranauskas nupeikė darbininkų padėjimą. Privedė faktus, kaip svietiškoji valdžia su dvasiškąją stabdo darbininkų judėjimą. Kalbėtojas užbaigė prakalbą žodžiais: "Katrie prijaučiate darbininkams, turit kovot už darbininkų teises, kam rupi darbininkų laimė, lai prisirašo prie L. S. S.". Patsai ragino rašyties. Sutverta kuopelė iš penkių narių. Bet aš netikiu, kad ji gyvuotų. nes pas mus dar dangus apsiniaukęs. *J. S. M.*

VIEŠAS PASMERKIMAS KUNINGO A. MILUKO JUODOJO DARBO.

Mes žemiau pasirašiusieji Philadelphijos lietuvių kliubų ir draugijų įgaliotieji, kreipiamės į visus lietuviškus laikraščius su prašymu atidaryti mums savo skiltis išreiškimti Philadelphijos lietuvių protesto, priešai darbus kuningo Antano Miluko. Tikėdamiesi, kad joks iš lietuviškų laikraščių, kuriems tik rupi lietuviškos visuomenės apšvieta ir jos supratimas tautiškų reikalų, neatsakys mums vietos savo skiltyse, kad pranešta visuomenei apie juodus darbus kuningo A. Miluko, dėl to žinotų, kokiais įrankius nesigėdėjo pasinaudoti jisai, kad suardyti Philadelphijos lietuvių apvaikščiojimą 500 metų sukaktuvių mūsų sentėvių pergalės ties Gruenwaldu 1410 m.

Apvaikščiojimą minėtų sukaktuvių rengė bendromis spėkomis 8 kliubai ir apie 20 suviršum kitų invairių lietuviškų organizacijų, per išrinktus savo atstovus su tikslu įsteigti Lietuvių viešą kningyną Philadelphijoje, kuriame tai kningynui Lietuvių Muzikališkos Salės korporacija paskyrė puikų kambarį dykai.

Draugijų ir kliubų delegacija laikė savo posėdžius apkalbėjimui apvaikščiojimo reikalų. Apvaikščiojimui nuskyrė tris dienas: 15 ir 16 dieną liepos — šiaurinėje miesto dalyje, o 17 d. liepos — pietinėj. Nutarta už kalbėtoji kviesti daktarą Šliupą, kaipo geriausį Lietuvos istorijos žinovą. Kada jau viskas buvo suruošta, kuningas Milukas pranešė policijai, kad Philadelphijos lietuviai kviečia už kalbėtoją anarchistą D-rą Šliupą, kuris sukelsiąs kraujo praliejimą. Liepos 12 dieną policijos viršininkas iš 24-tojo distrikto pašaukė svetainės korporacijos prezidentą Žitaviacką ir draugijų delegacijos prezidentą A. M. Stanelį ištirti, kokį apvaikščiojimą Philadelphijos lietuvia rengia. Liudytoju pašaukta kuninkas A. Milukas, kuris akyvaizdoje minėtų lietuvių, policijos viršininkui atkartojo, og Dr. Šliupas, kur tik yra kalbėjęs, visur sukėlęs kruvinas peštynes, nes jis kalbąs priešai Dievą ir tikybą, kad jo kalba skelbianti anarchizmą ir betvarkę. A. M. Stanelis grieštai užginčyjo tam melui, tačiaus policijos viršininkas, nežiurėdamas kame teisybė, pritarė kuningui ir įsakė svetainę uždaryti. Ir tokiu budu, rodėsi, likosi nuskriaustos morališkai ir medegiškai visos apvaikščiojimą rengusios organizacijos.

Liepos 15 d. atstovai: P. Dubickas, A. Abraitis, Pečiulis ir Kišonis nuvyko pas 24 distrikto policijos viršininką reikalauti parodymų, ar apskundimas, mestas ant Dr. Šliupo, yra teisingas ir prirodyti, kad įtarimas Dr. Šliupo anarchistu yra apšmeiža. Reikalautojams pakišta "Tėvo Kazimiero", kapucino karikatura ir pasakyta, kad tai darbas Dr. Šliupo, nurodyta, kad Wolter Žibiackas reikalavo 25 policistų tvarkos užlaikymui, ir neleisti Dr. Šliupui kalbėti. Nežiurint, kad protestuotojų pasiuntiniai stengėsi pertikrinti, jog visokie nesutikimai yra sukeliami per dvasiškįją ir jos tarnus, nežiurint, kad atsakomybę už kilsiančius vaidus svetainėje pasiuntiniai priėmė ant savęs policijos viršininkas nesutiko leisti kalbėti Dr. Šliupui. Tačiaus po apmastymo, nusprendė pats buti prakalbose ir užlaikyti tvarką. Taipgi atsivedė didį burį policistų. Dr. Šliupas pasirodė ant estrados, sveikinamas susirinkusios publikos, kurios prisirinko pilnutėlė svetainė. Publikos entuzijazmas ir gražus užsilaikymas pertikrino policijos viršininką, kad skundas ant Dr. Šliupo buvo bjauri apšmeiža. Patsai kartas nuo karto, publikai delnais plojant, nusiiminėjo kepurę ir plojo sykiu, matydamas, kad lietuviai yra žmonės ir nereikia jų ganyti lazdomis, kaip kun. A. Milukas tai buvo sakęs. Po prakalbų su pagarba pasikalbėjęs su Dr. Šliupu ir rengėjais, policijos viršininkas apleido svetainę, palikdamas tik du policistu pridabojimui tvarkos laike baliaus, kuris buvo po prakalbų.

Protetstas.

Taigi priešai tokį pažeminimą lietuvių, akyse miesto valdžios, ir prieš tokius juodus darbus kuningo A. Miluko, mes Philadelphijos lietuviai, dalyvavusieji jubiliejuje lietuvių pergalės ant kryžiokų, viešai protestuojame ir išreiškiame savo paniekinimą šmeižikui ir ardytojui tokių darbų, kuriuos bendromis spėkomis veikiame savo tautos ir apšvietos labui.

Vardan visų dalyvavusiųjų apvaikščiojime kliubų ir draugijų, jų išrinktoji komisija:

Pijus Dubickas,
Stasys Kišonis,
A. M. Stanelis,
A. K. Abraitis.

KAIP ATSKIRTI SVIESTĄ NUO MARGARINO.

Margarinas Amerikoje yra labai išsiplatinęs ir vietomis parduodamas kaipo sviestas. Yra labai pigus būdas atskirti margariną nuo sviesto. Reikia paimti gabalėlį į šaukštą ir pašildyti ant ugnies, kad ir ant žvakės ar lempos. Jaigu putoja — tai yra sviestas, jaigu neputoja, o tik čirška — tai yra margarinas arba su kuo nors sumaišytas netikęs sviestas.

DIENRAŠČIO ŽALUOSE.

"Lietuvoj" tilpo jau keli straipsniai dienraščio reikaluose. Bet kad išvedimai tuose straipsniuose nevienodi, tai ir skaitytojai vieni patikėjo vienam, kiti kitam. Argi "Draugas" su V. V. Rutkausku negalėjo savo nurodymus paduoti, vietoj niekinti kitus?

Aš nors ne literatas, bet mylintis laikraščius, patarčiau priimti kitokį projektą.

Amerikos miestuose ir miesteliuose yra draugijos, didelinose miestuose jų yra daugiau, mažuose mažiau. Manau, kad ten bus pritariančių dienraščiui, tai tą paveskim draugijoms. Tegul draugijos rupinasi, o ypatingai draugijų viršininkai, surinkti prenumeratą ir tie piningai tegul buva pas atsakantį draugijos narį. Jis turi susinešt su išleistuve. Kada bus reikalingas skaitlius prenumeratorių, tai duot visiems žinot, kad yra viskas sutvarkyta ir dienraštis pradės išeidinėti.

Jaigu gi nesusirinks pakaktinai prenumeratorių, tai piningus bus galima atiduot, kam anie prikiauso.

Toks manymas gali užganėdinti abi pusi, tai yra "Lietuvą" "Draugą" ir V. V. Rutkauską, ir nieko vienas kitam nebegalės užmetinėti. *P. K. Pačėsas.*

SERGA TRIS KARALIAI.

Europoje negerai su sveikata trijų karalių: Austrijos — Franciškaus-Juozapo, Vokietijos — Vilhelmo ir Ispanijos Alfonso.

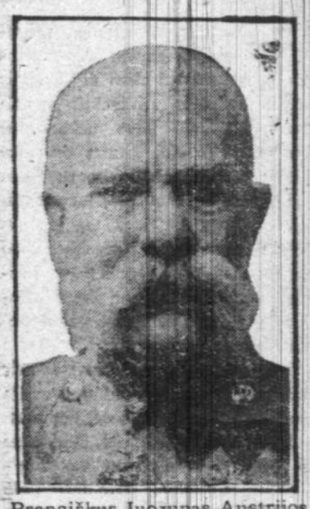

Pranciškus Juozupas-Austrijos karalius.

Franciškus-Juozapas neįgali dėl senatvės. Mažiausias pasikrutinimas jį nuvargina; pradeda tankiai nebemusimanyt. Daktarai sako, jog karalius neilgai tegyvensiąs, gal vos keletą mėnesių.

Vilhelmas - Vokietijos karalius

Vokietijos Vilhelmas nesenai guodėsi turįs votį ant rankos riešo. Pasirodė, kad tai esąs ne menkniekis; Vilhelmo kraujas esąs užterštas nuo pat gimimo; jam skauda ir ausį. Vilhelmas dabar esąs baisiai nupuolęs dvasioje.

Alfonso-Ispanijos karalius.

Alfonsui, panašiai, kaip Vilhelmui, skauda ausį. Jis yra gydomas daugiau kaip metai, bet nieko negelbsti. Ausyj buvęs išsikėlęs spuogas. Apsireiškianti apskrita kraujo dizorganizacija. Nervai gi esą suirę galutinai.

Iš Lietuvių Laikraščių

"Vil. Žiniose" (N. 57) tūlas Vabalėlis ištraukomis iš Lietuvos laikraščių patvirtina apverktinąjį Lietuvos inteligentijos padėjimą. Tikrųjų inteligentų Lietuvoje labai mažai likę, o dar išlikusieji nieko negalį veikti, nes vieni jų nuo žmonių atskirti, kitiems trukdoma, treti įtupdyti į kalėjimus. — Lietuvoje esant dabar "gadynė baimės, kinkų drebėjimo ir visokios rųšies šnipų viešpatavimo". Visokios idėjos nebegalinčios patapti aktyvinėmis ir nebetenkančios savo prasmės. Tai-gi išeina, kad Lietuvoje visam-kam atėjo galas ir ant amžių amžinųjų....

P. Vabalėlis visgi dar mato tūlą darbelį Lietuvos inteligentijai — tai tėvynės praeities, dabarties žmonių būdo, folkloro tyrinėjimai. O ir patį visuomen.-kulturinį darbą tikis galima esant prikelti iš numirusių:

"jam tik reikia *rasti linkmė*, užtikrinanti to darbo produktyviškumą prie mūsų aplinkybių".

Dieve-gi duok, kad ta išganytoja "linkmė" juo greičiausia būtų sujieškota. —

* * *

"Draugas" (N. 32) paduoda žinią, jog Scrantone, Pa. rugpjūčio 2 dieną seserų seminarijoj didelėse iškilmėse daug lietuvaičių ir slavokių gavę seserų abitus. Įstoję į novicijatą septynios, o patapę pilnomis seserimis šešios lietuvaitės. — Dėl šitos progos "Draugas" klausia, ar S. L. R. K. A. nepriderėtų šelpti lietuvių seserų vienuolijas. "Draugas", mat, nežino naudingesnių dalykų.

* * *

"Kovos" redakcija nei kiek nebeperkošia jos korespondentų priciunčiamų sutrų. Šitai koki nupurtinanti bjaurybė patalpinta "Kovos" N. 32, psl. 396:

"Jau bus trįs mėnesiai, kaip numirė S. Barzdelis, kuris prigulėjo prie S. L. A. 156 kuopos. Žinoma pareikalavo iš S. L. A. Centro valdybos, kad išmokėtų velioniui posmertinę ir tie atsisakė mokėti.

Liepos 10 dieną buvo susirinkimas S. L. A. 156 kuopos gana trukšmingas. Nutarė mėnesinę mokestį nesiųsti į Centro iždą, pakol posmertinę neišmokės.

Ar negerians būtų numirusį S. L. A. narį nusiųsti Centro valdybai ir tegul išsikepę sueda".

Jaigu koks besmegenis, neturintis nei gyvuliškų jausmų korespondentas parašo panašias šlykštybes, tai-gi redakcija, juk turėdama tur-būt geresnius pajautimus, privalėtų išmesti jas į sąšlavyną, o ne dėti į laikraštį ir tokiu būdu žeminti jį. — Bet rasi "Kovos" redakcija skaito tokius burnojimus geru ginklu prieš jos nekenčiamus "tautiečius". Jai taip būtų, tai rodytų tik galūtinąjį socijalistų minties ir doros nusmukimą.—

* * *

P. J. Stirbis, rėmęs savo netikusiomis karikaturomis ir kitokiais būdais "Progresą", o tuo ir "Atlas Trading Asocijaciją", "Kovoje" užreiškia dabar, kad "darbas reik sykį užbaigti" — užvesti provą prieš Jocį ir uždėti areštą ant jo turto, koks yra. Tuo tikslu kviečia visus, kuriuos tik Jocis apgavo ar norėjo apgauti, kad prisiųstų laiškus ir kitokius dokumentus, reikalingus bylai.

"Nors vargiai — sako — galima bus atsilyginti sau išvyliotus piningus, bet reikia padaryti galą Jocio apgavystėms, kad apsaugoti kitus nuo apgavimo, kuris, regis, vėl, jau po kitu vardu, rengiasi biznį varyti."

Velaimingos aukos!

FILOZOFO NEBUVĖLIO GUDRYBĖS.

Visi žmonės yra vienpusiški: batsiuvys vis kreipia akį į kojas; kelnių siuvėjas — į blauzdas ir kulšes, barzdaskutys — į barzdą ir plaukus, kepurninkas — į kepurę, dailydė — į baldus, biznierius — į kišenių ir taip toliaus be galo.

Jaigu nebūtų ubagų, daugeliui žmonių nebūtų kaip parodyt savo nielaširdystę ir daugelis šventųjų nebūtų patapę šventaisiais.

Vidurys tankiai vadinamas auksso viduriu, taigi ir iš trijų dalykų: praeities, dabarties ir ateities, viduriuis yra auksinis.

Kaip mintis galvoje, taip žodis kalboje yra nepastovus dalykai; žmonės per amžius bando juos prikalti prie vienos vietos, prie kryžiaus, bet jie vis prisikelia iš numirusių.

Ir visai nepraktiški žmonės tankiausia turi titkai praktiškąjį protą: grynasai labai mažai kam teprieinamas.

Paukščiai prieš meilės laiką gieda, o meilėje nutyla. Lietuvių poėtai prieš meilės laiką tyli, meilės laiku gieda, o po šliubui didelėm raidėm rašo į laikraščius "ačiu" gerbiamiems kuningėliams už išdegintas prie šliubo žvakes.

JONAS SUTKUS.

11 d. rugpjūčio, mieste Worcesteryj pasimirė jaunas dar lietuvių raštininkas Jonas Sutkus. Gimęs Žemojo Panemunio parapijoj, Naumiesčio paviete.

Lankė jis Marijampolės gimnaziją, o paskui Seinų dvasiškąją Seminariją. Atkakęs Amerikon, pastojo į Valparaiso universitetą.

Kaipo raštinikas, jis žinomas po pseudonimu Rudšilio Špukas. Rašteliai jo dauguma humoristiški ir toki jam labjausia sekėsi rašyti.

Dirbo jisai "Lietuvos" spaustuvėj, bet gavęs džiovą, turėjo nuo darbo pasitraukti. Sudrutinimui sveikatos buvo iškeliavęs į Alabamą ir ten išgyvenęs metus, truputį susidrutino, pradėjo vėl dirbti. Neilgai vienok pajiegų pateko: po pusei metų vėl atsiėjo kraustytiesi į šiltesnius kraštus. Iškeliavo pirmiausiai į Texus, o iš ten į Worcesterį, kur turėjo brolį. Bet čia jau ne ilgai prisiėjo gyventi. Pasimirė 11 d. rugpjūčio. Kunas palaidotas 13 d. rugpjūčio.

Pasiliko dideliame varge jo moteris Leonora Sabonskaitė.

JAIGU KUDIRKA KELTŲSI ISZ KAPO...

Jaigu KUDIRKA keltųsi iš kapo, jo dvasia apsidžiaugtų, pamačius savo veikalus surinktus, atspaustus ir daugybės lietuvių skaitomus, bet... draug ir nuliustų, regėdama po savo vardu atspaustą žydelio Loevy vardą, o be to, nuliudus, bene atkartotų kitą syk pasakytus žodžius: Na, tiek to, žydai-semitai skriaudžia mus, arijonus. Prie to esame pripratę ir tai ne dyvai...-Tik reikia, man, rodosi, stebėties, jaigu lietuviai lupa paskutinį kailį nuo lietuvių."--

KALBOS DALYKAI.

Apie mūsų ir ne mūsų žodžius.

Nei viena tauta taip nevaikė žodžius, kaip vaiko juos lietuviai. Kad ir iš gerų patriotiškųjų jausmų tas apsireiškimas gimęs, tačiaus jisai daeina iki ligotumui ir iš tūlų atžvilgių pasidaro kenksmingas. Viena, per daug didelis dabojimas į atskirus žodžius baisiai kenkia minčiai bei jos laisvam besiplėtojimui, ir dėl to gal iš dalies, męs iki šiol neturime didelių mintytojų. Antra, — išaiškinant žodžių kilmę, labai greit pradedama nebežiūrėt teisybės ir per fas et nefas visi žodžiai skaitoma originaliniais lietuviškais. — Mūsų gadynėje kiekvienas, kas tik pradeda rašinėt straipsnelius, jau yra "filologas", kalbos "žinovas". Apie kalbotrių veikalus, apie kalbotyros mokslą, jis, tankiausia, neturi mažiausio supratimo, bet, nežiūrint į tai, jis drąsiai imasi "kalti" žodžius, "taisyti" kalbą, lietuvinti nelietuviškus žodžius.

Žodžių kalimas bei kalbos taisymas yra perėjęs visokius rubežius, Bekaldami, betaisydami žodžius, kai-kurie mūsų rašytojai (pvzdž. Bytautas, Laukis) yra jau sutvėrę kaszinkokį baisų volapuek'ą, pagal savo konstrukcijos nei kiek nepanašų į lietuvių kalbą. Kad lietuviai galėtų suprasti jų kalbą, bevejk reikia taisyti speciališkus žodynus. — Šitaip-gi atsitinka su panašiais rašytojais vien dėlto, kad jie, neturėdami kalbotyrių pajautimo, nepasirūpina nors kiek susipažinti su lingvistika ir, išgalvoję savotiškus logikos kurpalius, elgiasi su žodžiais panašiai kaip Procrustes su savo svečiais, kuriems jis turėjo tik vieną lovą ir nukirsdavo kojas ar galva nesutelpantiems į tą lovą, o ištempdavo per mažus. Šiandienė lingvistika yra naturalistiškas mokslas; ji pasmerkia barbariškąjį žodžių tampymą bei kapojimą ir tyrinėja vien kalbos prigimtį, lygiai kaip biologas gyvatos apsireiškimus.

Šalimais su žodžių kalimu ir taisymu pas mus eina svetimųjų mūsų kalboje žodžių aiškinimas nusiske kilme. Ne per senais laikais tokie aiškinimai labai juokingų dalykų buvo pasiekę. Lietuviškumu užsidegusiems žmonėms Siono kalnas galėjo būt gimęs iš mergos sijono, Koelno miestas iš lietuviškųjų kelnių ir t. p. Paskutiniais keliais metais tokie aiškinimai didžiai sumažėjo. Tačiaus dar neišnyko. — Net tokie rimti tyrinėtojai kaip K. Būga kartais dasileidžia panašių dalykų (leiskim, žodis n a b a š n i k a s jo išvedamas iš n e - b e - e s t i - n i n k a s, tuo tarpu kai šis žodis yra perimtas iš lenkų n i e - b o ž - c z y k, paeinančio iš n i e - b o ž - e c, n i e - b o ž - e c - i k).

Dabar "Vienybės Lietuvninkų" redakcija užsimetė palaikyti lietuvišku žodį k u n i n g a s. Atrama tam užsimetimui tą teturi, kad "mūsų kalbotyra" apie žodį k u n i n g a s "paskutinio savo žodžio neištarė". Nežinome, ką "V. Lietuvninkų" vadina "m ū s ų kalbotyra", nieko todėl apie ją negalime pasakyti. Bet gerai žinome, kad apie žodį k u n i n g a s senai yra pasakius savo paskutinį ir paskučiausį žodį viso pasaulio kalbotyra. (Tame galima persitikrinti, perskaičius Leskieno, Brugmano, Brueknerio, Jauniaus, Būgos ir kitų veikalus).

"Vien. Liet." redakcija bijo, kad kalbotyra "išmetys iš mūsų tautiškojo (!) žodyno" "mūsų šakninius (sic) žodžius". Nereikalinga baimė. Ji pranyks, jaigu tik bus suprasta, kad lygintinė kalbotyra nei mintyj neturi "mėtyt" iš kokio-nors žodyno žodžius, bet ima juos kaipo esantį faktą ir tik ieško to fakto pradžių bei pamato.

Lygintinė kalbotyra tyrinėja kalbas, palygindama kitas su kitomis. Todėl-gi ji ir vadinas lygintinė. Tyrinėjant kokią indo-europiškųjų kalbų, lyginama ją su visomis indo-europiškos giminės kalbomis ir ieškoma bendrųjų žymių kaip lexicon'e, taip konstrukcijoj ir santaikoje. Ir gothų kalba (seniausioji žinoma germanų giminės kalba) šiandien yra tyrinėjama, palyginant ne tik su slaviškomis, bet ir su visomis kitomis indo-europ. kalbomis. Šitokie tyrinėjimai, prasidėję vos 19-jo amžiaus pradžioje (Fr. von Schlegel'is, Fr. Bopp'as), trumpu laiku pasiekė didelių rezultatų. Svarbiausias jų — yra išaiškinimas, kad indėnų, persų, armėnų, albanų, graikų, latinų, keltų, germanų, aisčių (baltų, lietuvių) ir slavų kalbos turėjo vieną bendrą prokalbę, jau labai žiloj senovėje pradėjusią skirstyties į dialektus. Iki šių dienų indo-europistams iš dalies teberūpi pilnai atvaizdinti tą bendrąją prokalbę.

Iš kalbotyrių ištyrinėjimų męs žinome, jog kiekviena dabartinių indo-aurop. kalbų turi daugybę tokių žodžių, kuriuos atsinešė iš bendrojo tų kalbų lopšio ir užlaikė juos panašioj ar apkitusioj išvaizdoj iki šių laikų. Tokie žodžiai, kaip: liet. *r a s a*, latin. *ros, ris*, indėn. (sanskr.) *rasa*, slav. *rosa*;—liet. *r o ž ė*, lat. *rosa*, graik. *rhodon*, german. *rose*, sen.-augšt. germ. *rôsa*, air. *ros*, slav. *rosa*; — liet. *d i e n a*, latin. *dies*, sanskr. *d y u*, goth. *dags*, skand. run. *dagar*, slav. *dień*; — visi jie yra bendro ind.-eur. paėjimo*).

Kita vertus, jau iš Vilhelmo von Humboldt'o laikų žinome, kad kalba nėra sykį ir ant visados nukaltas įrankis (a r g o n), bet yra nuolatos atsinaujinąs žmogaus dvasios veikimas (e n e r g e i a). Taigi kiekvienoj kalboje męs galime regėt kas metai susitveriant daugybę naujų žodžių. Ir tai nebūtinai dėl-to, kad kas nors spirtų iš šalies, bet labjausia dėlto, kad žmogaus dvasiškas augimas neturi galo. Neaiškus jausmas, šiandien išreikštas vos riktelėjimu, rytoj gali būt ištirtas ir pareiškintas kitaip. Žodis, šiandien turėjęs vieną prasmę, ilgainiui gali reikšti keletą daigtų arba ir visai ką kitą.

Suprantamas dalykas, kad kiekvienoj indo-europ. kalboj, amžiais gyvenus daugiau ar mažiau savystoviu gyvenimu, užgimė į tą laiką daugelis savotiškumų ištarime ir reikšmėje senų ir daugelis visai naujų žodžių. Tokie nauji, savi, žodžiai pavyzdžiui, l i e t u v i ų kalboje yra *tėvas* (senob. liet. *tâvas**) v o k i e č i ų kalboje *hoch* (goth. *hauchs;* senob. friz. *hach*, senob sax. *hoh*, dabart. angl. *high*) k o e n i g (goth. kuning) ir tt.

Dar vėliaus kiekviena atskira ind.-europ. giminės prokalbė išsiskirstė į dialektus, ilgainiui patapusius savystovėmis kalbomis. Taip, aisčių prokalbė išsiskirstė į prūsus, jotvingus, lietuvius, latvius; dabartiniu gi laiku tarp lietuvių męs išskiriam žemaičius, augštaičius, žemaičius-rytiečius, žemaičius-vakariečius, augštaičius-rytiečius, augštaičius-vakariečius ir tt. Germanų prokalbė išsiskirstė į gothus, skandinavus, vakarinius germanus, o tie savu keliu išsiskirstė: gothai į: ostgothus, vandalus, burgundus; skandinavai į: aislandus, norvegus, švedus, danus; vakar. germanai į: anglo-saksus, frizus, neiderlandus, vokiečius. Lygiai taip pat atsitiko su indų, persų, graikų, albanų, italų, keltų ir slavų prokalbėmis: visos jos išsiskirstė į didesnį ar mažesnį dialektų bei kalbų skaičių.

Lygintinei kalbotyrai, tyrinėjant kokią-nors ind.-eur. kalbų grupę, visuomet rūpi tų kalbų bendrosios žymės: bendri žodžiai, fonetikos dėsniai, morfologija.... Šitokiu būdu yra vaizdinama kiekvienos atskiros grupės, aisčių, germanų ir k. prokalbė.

Atvaizdinus tūlos, leiskim aisčių, prokalbės visas ypatybes, galima jau matyti, kokie lietuvių kalbos žodžiai yra užsilikę dar iš aisčių prokalbės, kokie jų priklauso vien lietuvių (ne bendrai su prūsais ir latviais) prokalbei, pagalios, kokie jų yra įgyti, susiduriant su kitų grupių kalbomis.

Paprastai esti taip, kad juo veiklesnė, gyvesnė yra tauta, juo ji daugiaus susiduria, sueina į visokeriopus santikius su kitomis ir tai ne tik su savo giminės tautomis. Tokie susidurimai būtinai atsiliepia kalboje. Susidurinčios tautos geresniam susipratimui persiima viena nuo kitos reikalingiausius jų kalbų žodžius ir ilgainiui tie žodžiai pasilieka kiekvienos tų kalbų turtas.

Lietuviai, kaip ir kitos ind.-eur. tautos, niekad negyvento atsiskyrę chiniškąja siena nuo kitų tautų. Yra manoma, kad labai, labai žiloj senovėje lietuviai artimiausia sugyveno su slavais ir tai gana ilgą laiką. Šitas senobinis sugyvenimas didžiai subendrino lietuvių ir slavų kalbas. Kiek vėliau į lietuvių ir slavų tarpą įsikišo suomiškosios giminės. Ryšiai lietuvių su suomais paliko žymes kaip lietuvių, taip suomų kalbose. Dar vėliaus, krikščionių eros pradžioje, lietuviai pradėjo susidurt ir su germanų giminėmis, o taip-gi (nors mažai) ir su latinais. Kad slavų, suomų bei germanų kalbose randasi lietuviškų žodžių, o lietuvių kalboje randasi slaviškų, suomiškų bei germaniškų žodžių, tame nėra nieko stebėtino. Taip yra visoj gyvuojančioj pasaulėj. Tiek kokios-nors laukinės Afrikos tautos, arba šiaurinai eskimosai ar oleutai, gyvendami savo apmirusiu gyvenimu, neturi progos ir reikalo susirišti su kitomis tautomis, — ir į jų šnektas neįeina beveik nieko naujo iš šalies.

Su kuo paskiausiai sugyveno lietuviai, męs labai gerai žinome, ir šitais paskiausiais laikais (apie 1000 metų) naujai įgytus žodžius gana lengvai galime išskirti. Krikščionijos bei jos nešėjų įtekmė čia yra didžiausi. —

Baidyties gyvenimo eigoje įsigytų tokiu ar kitokiu būdu žodžių yra labai neprotinga. Tyčia atmetant vieną ar kitą žodį, labai tankiai atmetama ir tikras supratimas dalyko, kurį tuo žodžiu pavadinta. Dar neprotingiau yra tyčia ir su įnirtimu "taisyti" kalbą, nes ją reikia tik studijuoti. Visi kalbos "taisytojai" yra panašųs į tą viduramžių karalių, kuriam latinų kalba pasirodė ne gana graži ir jis užsimanė ją pataisyti. Tačiaus, nors jis buvo ir karalius, į jo pataisymus niekas nedabojo, ir, norėdami išmokti latiniškai, visi po senovei skaitė latinų autorius.

Norint gerai išmokti lietuviškai, taip-gi nereikia dabóti į visus kalbos "taisytojus", bet imti gyvos lietuvių kalbos pavyzdžius, kokius turime mūsų pasakose, dainose bei raudose.

Naujus žodžius kalboje tveria pats gyvenimas ir tik vartojančių tą kalbą žmonių kalbinis pajautimas bei skonis gali nuskirti tiems žodžiams ilgesnį ar trumpesnį buvimą.

Kl. Jurgėlionis.

*) *Žodis* k a r a l i u s, *kuri "V. Lieuvninkų" red. įrašė į "slaviškai-gothiškųjų" (nebūtas dalykas!) skaičių, paeina nuo frankų garsingo imperatoriaus Carolus'o V vardo* (1510—1558). *Taip lygiai Romos imperijoje po garsingam Caesarui visi imperatoriai buvo vadinami caesarais; vokiečiai ir iki šiol savo imperotorius vadidina kaiseriais, t. y. caesarais, o rūsai carais (liet. ciesoriais) ir-gi caesarais.*

*) *Žodis* k a r a l i u s, *kuri "V. Lieuvninkų" red. įrašė į "slaviškai-gothiškųjų" (nebūtas dalykas!) skaičių, paeina nuo frankų garsingo imperatoriaus Carolus'o V vardo* (1510—1558). *Taip lygiai Romos imperijoje po garsingam Caesarui visi imperatoriai buvo vadinami caesarais; vokiečiai ir iki šiol savo imperotorius vadidina kaiseriais, t. y. caesarais, o rūsai carais (liet. ciesoriais) ir-gi caesarais.*

SVARBIAUSIAS ŠIOS DIENOS REIKALAS.

Gyvenimas išvelka nuolatai naujus reikalus aikštėn, kurie it jūros vilnis, "kįla ir grimsta plaukdamos". Kai kurie reikalai įvykdinami gyveniman, vadinas, žodis pakeičiamas darbu, kūnu, kiti gi pakįla ir grimsta — užmirštin, tarpe nugrimzdusių užmirštin buva kartais ir gana svarbųs reikalai, kurie vėliau išnaujo iškįla naujoje formoje ir būtinai reikalauja įvykdinimo.

Svarbiausiu šios dienos reikalu yra — *steigimas amatų mokyklų*, ir šitas klausimas turi tokią milžinišką svarbą, kad jį būtinai reikia įvykdinti gyveniman. Atidėjimas šiandien to taip svarbaus klausimo reiškia visai mūsų tautai naujus didelius nuostolius.

Jaigu mes būtume anksčiau įsteigę šitokią mokyklą, tai šiandien kaipo tauta stovėtume kur kas augščiau kultūriškai ir materijališkai, nes amatai kelia tautą. Amatininkai paprastai, uždirba geriau ir dirba daug lengviau negu ne amatininkai, kartu gi, suprantama, jie stovi ir kur kas augščiau visame už paprastus darbininkus. Todėl, jaigu mūsų tautoje būtų daugiau amatininkų, tai ir pati tauta šiandien daug augščiau stovėtų.

Reikia apgailėti, kad iki šiol permažai rūpinomėsi amatais. Kiekvienas tėvas manė, kad ir jo sūnus gali taipjau žemę rausti kaip ir jisai ir valgyti juodą duonos plutą. Bet šitokis manymas jau netinka mūsų amžiui ir jisai nupuldė lietuvius ir privertė daugybę jos geriausių sūnų jieškoti duonos kitur, plačiame, pasaulyje. Šiandien daugybė lietuvių iškeliauja iš tėvynės vien dėlto, jog neranda tėvynėje duonos, o neranda jos dėlto, kad nemoka rasti — nemoka amatų ir kad Lietuvoj nėra pramonės. Svetimi perka žemes, steigia dirbtuves, o pačius šalies gyventojus veja laukan dėlto, kad jie nemoka naujų darbų. Svetimi amatininkai, svetimi pramoninkai naudojasi Lietuvos turtais vien dėlto, kad patįs lietuviai nemoka išnaudoti šalies gėrybių. Ir pasekmė, žinoma, esti tiktai viena: kas nemoka gyventi, turi elgetauti.

Šiandien jau lietuviai pradeda atkreipti savo atidžią į amatų reikalą, į reikalą pagerinti būvį lietuvių-darbininkų. Ir ištikro jau labai laikas tai suprasti.

"Aušros" draugija, kurios tikslu ir yra šviesti lietuvius apskritai, skubinasi kuogreičiausia įsteigti amatų mokyklą. Pirmoji "Aušros" kuopa Chicagoje nutarė būtinai įsteigti tokią mokyklą šiuose metuose, nes atidėjimas įsteigimo reikštų didelius nuostolius visai tautai. Prie šitos amatų mokyklos, kaip patirta nuo komisijos, bus įsteigtas ir skyrius piešimo planų, taipgi skyrius mokinimo aritmetikos ir angliškos kalbos.

Įsteigimas tokios mokyklos, kaip išskaitė komisija, lėšuos į 2 tūkstančiu dolarių, kurias tai lėšas žinoma, viena "Aušros" kuopa jokiu būdu negalės uždengti. Vienok ji, kaip matyt, tvirtai tiki, jog visuomenė reikalą parems ir tokiu būdu prigelbės įvykdinti gyveniman senai reikalingą dalyką. Vertėtų plačiai visuomenei tuo reikalu ištikro pasirupinti.

Pritarėjas.

IŠ VISUR.

ITALIJA TURĖS KARIŠKUS ORLAIVIUS.

Nesenai Italijos parlamentas nutarė įtaisyti kariškuosius orlaivius. Dabar jau padaryta kelios kariškųjų orlaivių prabos. Žinovai pripažinę kad geriausiai tiksią kariškiems reikalams orlaiviai, padaryti pulkininko Moris ir jo pagelbininkų.

|| Netoli Korejos paskendo japonų laivas "Tetsurei-Marui", vežęs 240 žmonių. 40 išgelbėta, visi kiti dingo.

|| Buvusi Belgijos karalienė, našlė po karaliui Leopoldui, beištekanti už tulo prancūzelio, neturinčio jokios profesijos. Įdomi našlės karalienės gyvenimo historija. Būdama kiemsargio duktė, ji tiek pakilo, kad patapo karaliaus pati. Karalienė ji buvo tik 11 dienų, nes už tiek laiko po vestuvių karalius Leopoldas mirė. Dabar-gi buvusi karalienė ketina ištekėti už tokio žmogaus, kurs yra beveik valkata.

|| Ispanijoj, kuomet tūlą suareštuotą San Sebastian mieste žmogų vežė į Bilbao, susirinkusi stotyje katalikų minia rėkė: "Ilgiausių metų popiežiui ir karaiui! Šalin valdžią!"

|| Iš Peterburgo išsiųsti senatoriai darė revizijas Kijeve pas santaikos teisėjus. Susekta, kad teisėjai ima kyšius, užtai jie tapo nuo vietų prašalinti. Jie vienok užtikrina, kad kitaip negali gyventi, nes nuo senai algų negauna. Kur dingo piningai paskirti teisėjų algoms, nežinia.

|| Ligonbutyj Aenconne, Prancūzijoj, viena mergina miega jau 5 sevaitės ir daktarams iki šiol nepasisekė jos prikelti. Maitina ją įčirkšdami po oda pieną.

|| Hamburgo garlaivių kompanija atsišaukė į "Germania", Howaldo ir Kolbes laivų varstotus su prašymu subatoj paleisti nuo darbo visus darbininkus, jaigu ik tam laikui Hamburgo kompanijos darbininkai nesugrįž darban.

|| Iš Indijų Amerikon pradėjo keliauti indėnai. Penki laivai pereitą mėnesį į Kaliforniją atgabeno 1500 indėnų, o dar daug yra pasirengusių iškeliauti.

|| Italijoj mieste Gaki gyvenimų samdytojai kėlė su demonstracijoms protestus dėl augštų gyvenimų kainų. Pašaukta karinmenė tuojaus, pradėjo šaudyti į demonstrantus, užmušė keturis, o daug jų sužeidė

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,

P. D. Chantepie de la Saussaye,

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

Jam visokius klausimus, idant atsižinoti, ant kiek jo atsakymai sutinką su Maižio įstatymais ir ar jis ištikro nėra anuoju žadėtu Messijumi. Mahometas blogai kvotimą išlaikė, nė kartą nepasakęs gerai patriarchų genealogijos ir žydai ant visados nusikreipė nuo jo. Iš savo pusės ir Mahometas, patyręs savo klaidą, pasiskubino nuo judajybės atsiskirti; pirmiausiai savo padavadijimą nialdoje veidu kreiptis linkui Jėruzolimos jis pakeitė atsikreipimu į Mekką, o pasninką iš 10 tišri perkėlė į arabišką mėnesį Ramadan, laiką, kuriame buvo duotas Korano apreiškimas (Sura 2, 181). Jam tuojaus pasidarė aišku, kad jis veikia krikščionybės dvasioje ir tokiu budu pas jį užgimė teorija sulyg to, jog "rašto savininkai", kaip jis vadino žydus ir krikščionis, nors ir gavo apreiškimą nuo Muso (Maižio) ir Iso (Jėzaus), bet vėliaus jie perkeitė ar pačius apreiškimo žodžius, ar jų aiškinimą (šitame mahometoniškieji teologai skiriasi) ir tokiu budu inpuolė į visokius iškrydimus. Prieš krikščionišką mokinimą apie trejybę, kurią jis skaitė tikra tridievija (Dievas, Jėzus ir Marija) jisai Korane vedė smarkią polemiką. Jis tikrino, kad Isa teisingai buvo Dievo pasiuntiniu, kurį Dievas stebuklais iškėlė, vienok nepripažino, idant jam ir jo motinai prigulėtų dieviška garbė. Bet rašto savininkai, prie kurių jis kartais priskaitė ir sabėjus, užima visai kitokį padėjimą negu stabmeldžiai: šitie visai teisybę pavertė į niekus, anie gi šiek tiek jos turi, nors sudarkytame pavidale.

Kas atsieina politiškų dalykų, tai Mahometas kaip su žydais, teip su Medinos stabmeldžiais padarė užpuolamą ir apginamą sandarą, palikdamas kaip vieniems teip kitiems jų buvusias teises ir papročius, tik jie turėjo gelbėti pranašui karėje ir jokiu budu neprivalė remti jo priešų. Pamaži paviršutiniškai prie bendrijos prisidėjo didelė chazradžitų ir auzitų dalis, nors jie visuomet pasiliko abejutais ir kritiškoje valandoje neištikimais šalininkais, dėlko Koranas tankiai juos nupeikia kaipo veidmainius (monafikun). Širdyje inpykę ant svetimo ateivio, jie apverkė tėvų papročių puolimą ir, kaipo tikri arabai, su noru butų gryžę prie pirmesnio dalykų padėjimo; bet galybė buvo ne jų pusėje ir jie turėjo pasiduoti Mahometo šeimininkavimui.

Mekkos gyventojai manė, jog jie laimingai atsikratė nuo netinkamo pamokslininko ir skaitė, kad mediniečiams jis teipgi greitai atsibos; bet jie skaudžiai apsiriko. Mahometas sau už tikslą pasistatė apimti savo prigimtą gardą ir, nors šitas sumanymas galėjo išpradžių rodytis juokingu tam, kas žinojo skirtybę terp gana didelio vaizbiško gardo ir menkutės Medinos, vienok pranašas nė ant minutos neleido jos iš akių, kolai nepadarė savo. Bet šitam reikėjo ne maža laiko; išpradžių Mahometas turėjo pasitenkinti tuomi, kad darydavo nedidelius plėšikiškus užpuolimus ant vaizbiškų mekkiečių kirbinių (karavanų), kurios atgal eidamos iš Syrijos ėjo arti pro Mediną. Šitas amatas Medinos gyventojams patiko kaip geriau nereikia, kadangi arabai, kaip ir kitos klajoklinės tautos, kurdai, turkmenai ir k. iš prigimimo buvo plėšikais. Priegtam nevisuomet net buvo užlaikomas šventas mėnesis, kuriame viešpatavo visuomet taika ir šitoje dėstyje dalykui pasiekus Mahometą, jis kaltininkus atleisdavo, lengvai pabaręs (Sura, 2, 214). Ar jis pats davinėjo tam prisakymus, kaip yra tvirtinama, liksis neatsižinota, bet jei ir teip tas butų, tai jo negalima už tai sunkiai teisti; toksai Rytų paprotys: ten leidžiama o kartais net prisakoma kariškas vylius ir visokia gudrybė prieš nevidoną, buk tai biauriausia išdavybė ar atviras duoto žodžio laužymas.

Žinomas dalykas, šitie užpuldinėjimai darė ne maža nesmagumo Mekkos vaizbininkams, kurie, vedami Abu-Sofjano, esančio nuo to laiko Mekkiečių viršaičiu, ryžosi tokiam plėšimui padaryti galą. 16 kovo 624 m. ties šuliniu Bedr įvyko mušis ir, nežiurint į didelį mekkiečių viršinimą skaitliumi, sulyginant su teisatikiais, šitie išlaimėjo pilną pergalę; daugelis prakilnių ir turtingų koreišitų pateko nelaisvėn, kas, neskaitant paimto grobio, žadėjo dar gerą išsipirkimą. Idant išvengti vaidų terp godžių arabų, Mahometas apreiškė, jog penkta grobio dalis turi priklausyti jam, tariant teisatikių išdui, lykis gi turi buti padalinta lygiai terp visų mušio dalyvininkų. Bet įspudis, padarytas puikios pergalės Medinoje ir beduinams buvo dar didesne svarba negu grobis. Pačiame garde nieks daugiau neišdryso atvirai eiti prieš pranašą; vieni tik žydai nesuprato tikro dalyko padėjimo, bet ir jie greitai buvo išvesti gana nepadoriai iš tikėjimo tariamai sau rymčiai. Neužilgo potam menkas niekas patraukė su savim kruviną susirėmimą su žydiška genčia Kainoka; žydai turėjo pasiduoti; turtai jiems buvo atimti ir jie patys išvaryti iš gardo. Džiaugdamiesi tuomi, kad liko gyvais, jie skubino apleisti Arabiją ir apsisėdo senoviniame Bazane. Tas pats likimas sekantį metą ištiko gentę benu-Nadir, kuomet mekkiečiai atsikeršijo Mahometui ties Ochodu už sumušimą jų pernai metą ties Bedru. Ir tarytum šita nelaiminga tauta buvo kurčia ir akla visokiems prasergėjimams! Žydai buvo dar tiek neatsargūs, kad įėjo į susinešimus su Mahometo priešais laike teip vadinamos karės už apkasų 627 m. Pergalė ties Ochodu neatnešė mekkiečiams jokios naudos, todėl jie ryžosi apgulti Mediną su geromis arabams kariškomis pajiegomis; žydai ir visokios beduiniškos gentės pažadėjo jiems savo pagelbą. Teisatikiai neišdryso šį kartą stoti į nelygią kovą su priešu atvirame lauke; jie užsidarė garde ir vieno perso Salmano patarimu padarė neprieinama raiteliams atvirą gardo dalį, apkasdami ją giliu ir plačiu ravu; nuo to šita karė gavo sau vardą už apkasų. Priešai labai pyko už tokį darbą ir kaltino Mahometą vartojime nepriderančių gudrybių, tuomi labiaus, kad tas nusidavė ir jie turėjo gryžti atgal su nieku. Ir šiuo žygiu žydams teko savo atsiimti. Mahometas išėjo dabar prieš benu-Koraicą; žydai buvo sumušti ir nusprendimas mirtinai sergančio Sa'ado, auzitų vado, kuris buvo ant jų įnirtęs, skelbė, jog vyrai turi buti nugalabinti, o moterys ir vaikai paversti į vergus. Mahometas užtvirtino šitą nusprendimą ir 600 žydų buvo užmušta. Baudimas buvo žiaurus, bet pilnai sutinkąs su tuolaikiniais kariškais įstatymais, teip kad nėra jokio pamato Mahometą laikyti už tai žiaurum ir klastingu, nors teisybė, yra tai baisus žydų išmušimas. Dėlei šito kaltinimo pilnai teisinga bus patėmijus, kad šitie 600 nedaug ženklina sulyginus su tais 4.500 saksonų, kuriuos krikščioniškasis karžygis Karolis Didysai paliepė išgalabinti ties Alleru. Išlygos, duotos benu-Kinoka ir benu-Nadir, arabų supratimu, buvo labai lengvos ir Mahometas parodė, kad jis toli nuėjo savo ypiemalaikių priekin, išduodamas prisakymą, draudžiantį kaneveikti kritusių lavonus, kas buvo inprasta tometinėje barbariškoje gadynėje ir net daug vėlesniame laike.

Tarytum, Mahometui toli dar buvo iki įvykdymui jo švento tikslo — Mekkos paėmimo, bet jis surado kitą, greitesnį budą jo pasiekimui. Jis ryžosi su nedaugeliu bendrakeleivių eiti pas šventas vietas ir išpildė savo pasiryžimą pavasary 628 m., žinoma, keleivio drabužiuose, apsiginklavęs tik kardu. Jis skaitė, kad mekkiečiai jokiu budu neišdrys daryti ką bloga jo žmonėms šventame mėnesy, jei tik žinos, kad jie atėjo su taikiais mieriais. Teisybė, jis pats prie tuometinių sąlygų nepaisė šito papročio ir jo laužymą skaitė atleistina nuodėme, vienok jis žinojo, kad jo priešininkai, senų arabiškų papročių apgynėjai, vargiai atsimokės jam tuomi patim. Vienok tai buvo žingsnis labai pavojingas juo labiau, kad, vos tik išsiaiškino, mekkiečiai subruzdo. Chodeibidžoje Mahometas apsistojo ir šitame kritiškame padėjime vėl išsireiškė jo politiškais nuoregumas. Nors mekkiečiai labai buvo nemalonus neprašytam svečiui ir išanksto pramatė, kad esant terp jų ir ištikimųjų kruviniems vaidams, buvimas jų ant šventės butinai turi privesti prie kraujo praliejimo, vienok jie neturėjo jokios tiesos užginti jam ant šventės buti. Po ilgų tarybų jie ryžosi padaryti su juo sutartį, sulyg kurios šiuo kartu Mahometas turėjo gryžti atgal, kitą gi metą jam leista buvo ateiti trims dienoms į Mekką ant šventės keleivio drabužiuose. Idant parodyti tą galimu, buvo pasiųlyta susitaikyti dešimčiai metų, prie ko abi pusės galėjo daryti sau šalininkus; Mahometas prižadėjo koreišitams išduoti jų pabėgėlius, kuomet mekkiečiai nebuvo varžomi tolygum pažadu sulyg pereinančių jų pusėn Mahometo šalininkų. Mahometas paskubino priimti šitas išlygas, nors bendrakeleiviai jo labai nesitenkino jomis. Tokiu budu jis pilnai atsiekė savo tikslą, jei ne šioj valandoj, tai bent ateinamame laike; su tikrybe galima buvo laukti, jog pranašui, apsigarsėjusiam jau visoje Arabijoje, pasirodžius ant šventės Chadž savo pasekėjų priekyje, visų atidžia bus atkreipta į jį ir jo kelionė pavirs į triumfališką iškilmę. Teip tas ir atsitiko sekančiais 629 m., kuomet Mahometas, sutinkamai su nutarimais pasirodė Mekkoje, koreišitams, buvusiems aukščiausiose vaiduose su tikinčiais, arba dėl ko nors kito priklausiusiems prie nenuoramų, prasišalinus į artymiausius kalnus galimo atsitikti kruvino susirėmimo išvengimui. Dabar kiekvienas, kas Mekkoje turėjo nors lašą politiško nuoregumo, žinojo, kad ateitis priklauso islamui ir sumaningiausieji, k. a. Chalid ibn al Valid, pergalėtojas prie Ochado, žinomas vėliaus dieviško kardo vardu, ir Amr ibn el-Azi, buvęs paskui Aigipto vietininku, pasiskubino apreikšti savo atsivertimą; kiti, kaip Abu Sofjan ir Abbas, nedryso atvirai tą padaryti, manydami, jog galima palaukti, kol Mahometo reikalas įgaus rimtesnį pavidalą. Tas vienok neilgai truko; jau sekančiame mete Mahometas įsiveržė su didokomis pajiegomis, kad Mekką apimti. Pageidaujama priežasčia tame patarnavo jam mekkiečių chadeibidžiškės sutarties sutarimų laužymas. Dabar reikalas vertė pasiskubinti ir Abu Sofijaną ilgiau nelaukti: jis nuėjo į Mahometo stovyklą ir nuo savo tikėjimo atsisakė. Visas gardas be jokio kraujo praliejimo perėjo į rankas Mahometo; tik keletas nenuoramų priešinosi pranašui. Jis paliepė išdaužyti stabus ir nubausti kaikurinos ypatingai nemėgius jam žmones, apskritai gi visiems dovanojo. Šventos vietos ir ceremonijos buvo palikta ir toliaus.

Mahometas savo tikslą pasiekė. Dar kartą tokipitai susivienijo su draugiškomis jiems beduiniškomis gentėmis idant pasipriešinti tikintiems ir savo laisvę apginti, bet veltui: jie buvo sumušti galutinai po karštam mušiui ties Choneina, pietinės Arabijos pasienyje. Dar pirma kelionės į šventas vietas 629 m. Cheibaro žydai Šiaurvakarinėje Arabijoje buvo intraukti į karę ir paveikti; dabar po mušiui ties Choneina iš visų Arabijos kraštų pludo Medinon pasiuntinijos išreiškimui savo pasidavimo pranašui. Mahometas priėmė jas su pagarba, bet pareikalavo atsisakyti nuo stabų, priimti pranašą, kasdien atkalbėti penkias maldas ir mokėti išdan duokles. Tris pirmus reikalavimus beduinai skaitė už niekus; paskutinis gi buvo jiems didele sunkenybe, bet toje valandoje negalima buvo nieko atkeisti, nes Mahometas buvo neprilenkiamas. Jie turėjo sutikti, idant su jais eitų keletas tikinčių jų bendragenčiams islamo padavadijimų perdavimui ir duoklių rinkimui.

Mahometas tuo tarpu užsiėmė jau naujais dalykais. Jis net laiškus išsiuntė pas graikų ciesorių, Aigipto vietininką, gassanidus ir persų didįjį karalių, kalbindamas juos primti islamą. Jis rengėsi karėn su bizantiečiais ir tvirtai ryžosi išmėginti jauną islamo vieką su kaimyniškomis tautomis. Bet pirma to reikėjo galutinai pabaigti su stabmeldybe pačios Arabijos rubežiuose. Todėl jis 631 m. išsiuntė savo žentą Ali į Mekką su labai svarbiu dokumentu, kurį męs randame Korane (Sura, 9) su antrašu: "Dievo ir jo pasiutinio garbintojų stabų išsižadėjimas". Nuotrauka šita su iškilme buvo perskaityta Mine akyvaizdoje susirinkusių maldininkų. Ir po šiai dienai į ją galima žiurėti, kaipo į pagrindinį islamo padėjimą, ant visados nulėmusį jo atnašą prie kitų tikėjimų pasekėjų. Jo akstinas yra tame, kad tolesniam laikui niekas iš netikių neturi buti leidžiamas į šventą sritį, kad sutarmės, pranašo padarytos su kaikuriais jų, yra geros tik iki rako išėjimui, kad tam, kuris negali parodyti tokios sutarmės, liekasi pasirinkti islamą arba karę. Karė prieš netikius jau nuo pat pradžios Mahometo Medinoje apsibuvimo buvo dedama priedermėn musulmanui. (Sura 2, 186 ir sek., 212—213).

Dar karta Mahometas leidosi kelionėn į Mekką, teip vadinamon "atsisveikinamon kelionėn", laike kurios jis turėjo progą pasakyti kalbą, kurioje aštriai inkalbinėjo arabams, kad ant toliaus senieji papročiai atsimeta ir kad islamas ant visuomet padaro vienybę ir lygybę tikintiems. Šitoj kalboj Mahometas dar kartą parodė savę karštuoliu, o ne politiku; jei jis butų geriaus pažinęs arabus, tai butų supratęs, jog jis reikalauja negalimo. Tai čia, tai ten beduinai pradėjo jau šurmuliuoti ir visoki asmenys, vyrai ir moterys bandė savu žarų atlošti, panašiai Mahometui, pranašų rolę, idant kovoti su juo jo paties ginklu; bet seniui pasisekė nesmagumų išvengti: jam neteko sulaukti šitų pairtuvių išsiveržimo. Vasarą tų pačių 632 metų jis pasimirė savame name Medinoje.

Mahometo biografams visuomet buvo sunku kaip reikia inkainoti jo asmenį. Šitas neturi nė vieno stebinti, ka-

(Toliau bus).

Mabel Collins.

PER AUKSO ANGA.

Vertė J. Laukis.

mų žmogui, net jei jo protiškasis gyvenimas yra veiklus, tas, kas yra kitoj pusėj, yra nesutvertu ir nebūtu tik dėlto, kad jis neatveria knygos.

Tarnui apšluostančiam mokslininko knygų indaują uždarytos knygos yra be reikšmės; jos nej neatrodo jam galinčiomis ją turėti, jei jis, budamas tarnu, nėra teipgi mokslininku. Į uždarytą viršutinumą galima per amžius žiūrėti su vienu nerangumu, kuris yra netikėjimu ir kuriuomi žmonės dabar pamėgo girtis; jie vadina tą skeptiškumu ir šneka apie proto viešpatavimą. Tai yra stovis puikybės išteisinimui nemažiau už aną rytiečio smalstumo stovį, kuris net maisto prie burnos nenori prinešti; jis turi teipgi "teisybę" tame, nes nemato veiklumui vertės ir todėl jo nevartoja. Tas pats yra su skeptiku; neveikos stovį seka nyktis, ar ji bus protiška, psichiška ar fiziška.

III.

Pasižiūrėkime gi kaip pergalėjus pradinė sunkenybė domos atkreipimo į tai, kas yra nematomu. Mūsų šiurkštesnieji jausmai atsineša tik prie to, kas yra daiktiniu paprastoje žodžio prasmėje; bet tuojaus už šito gyvenimo lauko yra plonesnės jaustys, kurios atsiliepia į plonesnius jausmus. Čia mes surandame pirmutinį reikalaujamą siulą ėjimui toliaus. Nuo šito matymspuogio žmogus žiūri kaip nuo taško, kur daugelis spindulių ar ruožų susibėga; ir jai jis turi narsą ar norą atsiskirti nuo prasčiausios gyvybės lyties, nuo taško, ir tyrinėti kiek pagal šituos ruožus ar spindulius, tai jo visa esybė būtinai išsiskečia ir išsiplėtoja tuojaus, žmogus pradeda augti didybėn. Bet yra aišku, jai mes imsime šitą paveikslą tikru, kad svarbiausiu šitos svarbos tašku yra netyrinėti vieno daugiau už kitą, nes kitaip išeis darkinys. Mes visi žinome kokia galinga yra didenybė ir asmeniška patogybė girios medžio, kuris užtektinai turėjo alsavimui oro ir šaknių leidimui vietos ir vidujinės gyvybės pildymui savo nuolatinio uždavinio. Jis klauso tobulo gamtiško augio dėsnio ir ypatinga baimė, kurią jis įkvepia, paeina nuo šitos būties.

Kaip galima vidujiniam žmogui laimėti priepažintį — savo augį prižiurėti ir jį maitinti?

Bandykime įgytu siulu eiti truputį toliau, nors žodžiai gal tuojaus bus nereikalingi.

Mes visi turime keliauti kas sau ir be pagelbos, kadangi keleiviui parsieina kopti vienam priėjus kalno kaukarą. Jokis naštinis gyvulys negali jam pagelbėti ten; neigi šiurkštesnieji jausmai, ar kas kitas, kas liečia šiurkščiosius jausmus, gali jam čia pagelbėti. Bet tulam toliui galime žodžius panaudoti.

Liežuvis žino saldžio ar aštrumo vertę maiste. Žmogui su prasčiausiais jausmais nėra kitokios saldžio sąvokos kaip šita. Bet plonesnė esmenybė, augščiau pastatyta šitos pačios ryšies jaustis, yra pasiekiama kitokia nuovoka. Meilios moters ar draugo veido saldumas yra žinomas tam, kurio jausmai nors kiek turi gyvybės — kurie bent kiek kruta. Tam, kuris pakėlė auksinį klingį, saldžiųjų vandenų versmė, pats tryškulys, iš kurios visa švelnybė randas, yra atviras ir liekasi jo pavildo praeitim.

Bet pirma negu šito tryškulio bus paragauta, ar kokia kita versmė pasiekta, šaltinis surasta, didelė sunkybė reikia nuo širdies pakelti, geležinis buomas, kuris spaudžia ją žemyn ir neleidžia eiti jai stipryn.

Žmgous, kuris išvysta saldumos srovę tekant iš josios versmės Gamtoje, visose gyvybės lytyse, yra šitą pakėlęs, yra iškilęs į stovį, kur varžymo nėra. Jis žinojo, jog jis yra didėsės visybės dalimi, ir šitas žinojimas yra jo pavidalu. Sutraukydamas savarankiškąjį saitą, kuris jį laiko prie jo asmeniško vidurio jis pasiekia metus ir stojas savo karalystės valdovu. Kaip jis plečiai, besiekdamas daugeriopais prityrimais pagal šituos ruožus, kurie susibėga ties tašku, kur jis įkunytas stovi, tai jis patiria, kad jis palietė visą gyvenimą, kad jis turi savyje visa. Paskui gi jis turi tik pasiduoti didžiajai spėkai, vadinamai geruma, drutai apkabinti ją savo sielos glėbiu ir jis bus nunešamas greitai į didžiuosius, plačiuosius tikro gyvenimo vandenis. Kas tie vandenys yra? Musų dabartiniame gyvenime mes esmens turime tik šešėlį. Nei vienas nemyli be pabodimo, nei vienas negeria vyno be sugryžimo troškulio. Alkis ir ilgestis aptemdo padangę ir padaro žemę neprietelinga. Mes reikalaujame žemės, kuri vestų gyvus vaisius, dangaus, kuris visuomet būtų pilnas šviesos. Tikrai to reikalaujant mes turime jį rasti.

SKYRIUS IV.

Skausmo reikšmė.

I.

Pažiūrėkime gyvenimo širdin, iš kurios skausmas ateina temdinti žmonių gyvatas. Jis visuomet yra ant slenksčio, o užpakalyj jo stovi nusiminimas. Kas yra šitie du baisus paveikslai, kodėl jiems yra leista visuomet mus sekioti?

Tai mes jiems leidžiame, tai mes juos kviečaime teip lygiai, kaip leidžiame ir kviečiame savo kuno veiksmą; ir mes tą darome visai nesužiniai. Bet moksliškais bandymais ir ištyrimais mes daug ką sužinojome apie mūsų fizišką gyvenimą, taigi panašiais budais ar mes negalėtume prieiti prie tolygios išdavos mūsų vidujiniame gyvenime.

Skausmas žadina, minkština, laužo ir naikina. Žiūrimas nuo gana tolimo matymspuogio jis atrodo tai kaipo vaistas, tai kaipo peilis, tai kaipo ginklas, tai kaipo nuodas. Tai yra matomai įrankis, daiktas, kuris yra vartojama. Mums žinotina, kas yra naudotojas; kokia mūsų dalis reikalauja šito daikto, teip neapkęstino kitoms?

Vaistas vartojama gydytojo, peilis chirurgo; bet naikinimo ginklas yra vartojama priešo, neapkęstojo.

Argi tad mes netik vartotume įrankius, ar norėtume juos vartoti savo sielų naudai, bet teipgi ir vestume karę su savimi ir niautumės savo vidujinėje šventynėje? Tas teip atrodytų; mes žinome, kad žmogaus valiai nuo skausmo paliuosėjus, jis nepasilieka tame stovyj, kuriame skausmas randas. Kam jis geidžia save žeisti?

Iš pirmo pažvilgio atsakymas galėtų būti tas, kad jis pirma geidžia smagumo ir todėl geidžia pasilikti ant to mūšlaukio, kur smagumas su skausmu dėl jo veda kovą, visuomet tikėdamos, kad smagumas laimės ir paims jį su savim. Tai yra tik viršutinė žmogaus stovio išvaizda. Pats savyje jis žino gerai, kad skausmas yra lygus valdovas smagumui ir kad, nors jis kovą visuomet veda, bet niekuomet jos neišlaimės. Paviršutinis tėmytojas sanprotauja, kad žmogus pasiduoda butinumai. Bet tai yra klystis neverta apšnekos. Šiek-tiek rimtesnė mastis parodo mums, jog žmogus negyvena visai jei jis nevartoja savo padėtinių ypatybių; visai logiška yra manius, kad jis pasirenka stovį, kuriame jis gyvena, vartodamas šitas pačias ypatybes.

Pripažinus tad vardan mūsų argumento, kad jis geidžia skausmo, kam jisai tokio įkiraus jam daikto geidžia?

II.

Gerai pasižiūrėjus į žmogaus sąstatą ir jos palinkimus, atrodo lyg kad ten būtų dvi aiškios linkmės, kuriose jis auga. Jis kaip ir medis, kuris savo šaknis leidžia žemyn, jaunas šakas varydamas augštyn. Šitie du ruožai, kurie išeina iš jo vidurinio asmeniško taško, jam yra aiškus, žinomi ir suprantami. Jis vieną vadina gerybe, kitą blogybe. Bet sulyg analogijos, patyrimo, ar prityrimo, žmogus nėra tiesotoju ruožo. Butų gerai, kad tai būtų ir kad gyvenimas, ar pažanga, augis, ar kaip to nepavadintume, būtų tik ėjimas vienu tiesiu keliu, ar kitu, kaip tikėjimininkai sako jį einant. Visas klausimas, didėji painiava tąsyk lengviai būtų išrišama. Bet ne teip lengva yra nueiti į pragarą, kaip pamokslininkai tvirtina. Nemažiau yra sunku surasti kelias prie Aukso Angos. Žmogus gali visai susinaikinti užgaidų smagumais, — bet jis nebus tikru velniu, nes dieviškos šviesos kibirkštis vis dar jame pasilieka. Jis pasirenka platų kelią vedantį į sunaikinimą ir drąsiai pradeda savo buitą stačia galva. Bet tuojaus jį sulaiko ir nugązdina kokia nemanyta jame pakraipa, koks iš daugelio kitų spindėjimų, kurie išeina iš jo paties vidurio. Jis kenčia teip kaip ir kunas, kunui išauklėjus nelemtybes, kurios kenkia jo sveikam veiksmui. Jis sutvėrė skausmą ir susirėmė su savo paties sutvaru. Gali atrodyti, kad šitas argumentas sunku yra pritaikyti prie fiziško skausmo Bet tas nėra teip, jei mes į žmogų žiūrėsime nuo augštesnio atžvilgio negu paprastai mes į jį žiūrime. Jei į jį žiūrėsime kaipo į galingą sąmonę, kuri tveria savo viršutinius apsireiškimus sulyg savo norų, tai yra aišku, kad viršutinius apsireiškimus sulyg savo norų, tai yra aišku, kad fiziškas skausmas išeina iš šitų norų, nelemtybės.? Be abejonės, daugumui protų, pasimatys, kad šita nuovoka apie žmogų yra perdaug savarankiška ir apima perdaug didelį šuolį nežinomumon, kur priparodymai nėra gaunami. Bet jei protas yra pripratęs žiūrėti į gyvenimą nuo šito atžvilgio, tai gan-greit jokis kitas nėra priimtinas; esimo gijos, kurios grynai materiališkajam tėmytojui atrodo be galo painiomis, atsiskiria ir išsitiesia teip, kad nauja protybė apšviečia visatą. Savarankiškasis ir žiaurusis sutvėrėjas, kuris pagal norą užduoda skausmą ir smagumą, tąsyk išnyksta nuo regyklos; ir tas yra gerai, nes jis, ištikro, yra nereikalinga ypatybė ir, kas aršiausiai, yra tik paprastais šiaudų sutvaras, kuris negali nei lentomis škėtroti nepalaikomas iš visų pusių dogmatininkų. Žmogus ateina į šitą pasaulį sulyg to paties principo, sulyg kurio jis gyvena viename ar kitame žemės mieste; galų gale, jei tas perdaug yra sakius, jog tas teip yra, tai drąsiai galima klausti, kodėl tas nėra teip? Nėra nieko nei prieš tai, nei už tai, kas patiktų materialininkui, arba kas turėtų svarbą teisumo teisme; bet aš tvirtinu šitą argumento naudai, — kad nei vienas, kas rimtai tą apsvarstė, negali gryžti prie pirmesnių skeptikų teorijų. Tai yra teip kaip vystymas išnaujo.

Pripažinę tad vardan šito argumento, kad žmogus yra galinga sąmonė, kuri yra pati savo sutvėrėju, pati savo teisėju ir joje gludo visa gyvasties galimybė, net galutinis tikslas, prižiūrėkime gi kam jis daro sau skausmą.

(Toliau bus).

IŠ VISUR.

|| Vokietijos valdžia stengiasi neįleisti į Vokietiją choleros iš Maskolijos, kuri užimta naikinimu laisvės, neturi laiko nei piningų kovoti su cholera, kaimyniški gi kraštai turi saugotiesi ir stengtiesi, kad ji ir pas juos iš Maskolijos neateitų. Ant viso prekių rubežiaus padaryta 140 specijališkų sveikatos inspektorių. Laivai ant Vyslos Vartos ir Nemuno, buvę Maskolijoj, ar iš jos atėję, buva desinfekcijuojami. Ypač saugiai prižiurimi keliaujanti į užjurius iškeiviai iš Maskolijos ir darbininkai ateiviai iš ten į Prūsus nuvalyti laukus.

|| Italijoj 25 d. liepos siautė audra aplinkinėse Soronus. Vėjas sugriovė veik visas dirbtuves, nudėlėšė stogus nuo namų. Medžius iš šaknų išrovė taip, kad stovinčių neliko. Vienoj sugriautoj dirbtuvej užmušta 7 darbininkės, o 3 mirtinai sumankyta. Kadangi dėl sunkumo oro sunku buvo kvėpuoti, žmonės šaukė, jog tai kometa ant žemės gyvybę naikina.

|| Europoj pagarsintos terptautiškos orlaivių lenktynės per Alpų kalnus. Dovana, už perlėkimą kalnų paskirta 100.000 frankų.

|| Chiniškasis Mandžurijoj ciesoriaus vietininkas pranešė japoniškiems konsuliams, kad visi japoniečiai ir apskritai svetimtaučiai iš Kai-Pingo ir iš kitur tuojaus išsineždintų.

|| Ant pasažierinių garlaivių White Star linijos, kurios garlaiviai plaukinėja tarp Anglijos ir Amerikos, sustreikavo tarnaujanti.

|| Ispanijoj, provincijoj Schzurka nuo debesų praplyšimų užgimę tvanai labai daug nuostolių pridirbo. Užtvinę vandens nunešė šimtus namų. Prigėrė ir daug žmonių, o tame skaitliuje ir daug studentų.

|| Maskolijoj, Kaukazo kalnuose nuo debesų praplyšimo užgimę tvanai nuplovė su gyventojais kaimą Bashgejuk; nunešė vanduo 500 namų.

|| Peterburge likosi suareštuotas kariumenės intendenturos perdėtinis pulkininkas Glotov. Suimtas ir intendentas Sveaborgo tvirtovės Sakalskyj. Abudu nugabenti į Petro ir Povilo tvirtovę.

|| Per vieną sevaitę, nuo 31 d. liepos iki 6 d. rugpjūčio Maskolijoj cholera apsirgo 20.668 žmonės, iš kurių pasimirė 8.679. Daugiausiai mirčių buvo Dono ir Kubaniškų kazokų žemėj.

|| Japonijoj baisus tvanai. Užtvinę vandens nuplovė daug kaimų ir namų su žmonėmis. Viename tik mieste Tokio užlieta 30.000 namų.

|| Baisus gaisras išnaikino Bruxellės terptautišką parodą. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 100 milijonų dolarių. Sudegė Belgijos, Anglijos ir Pransūzijos dalįs. Ugnyje pražuvo 2 ypatos, o apie 30 tapo sužeistų; išnaikytos ir kitos parodos dalįs.

|| Netoli Sanjur, Prancūzijoj, geležkelio traukinys su 1.200 pasivažinėtojų susimušė su prekių traukiniu. 32 ypatos ant vietos užmuštos, o su viršum 100 yra sužeistų.

|| Chinų valdžia nutarė paliuosuoti nuo vietos svetimtautį diplomatišką instruktorių. Tokiu budu užčėdys 25.000 dol.

|| Lenkijoj, Zgiene, vežėjas Vladislovas Konrad užmušė savo pačią todėl, kad ji tapo neščia. Mat Konrad turėjo jau 8 vaikus, daugiau jų turėti nenorėjo.

|| Visoj pasaulėje už 1907 m. iškasta aukso vertės $4.983.002-850.

|| Apie 60 mylių nuo Melbourne, Australijoj, valdžios žemėje atrasta sriovės geros anglies; manoma, kad ten yra anglies apie 30-000.000 tonų.

|| Pagal valdžios skaitlinių Japonijoj pereitais metais buvo naudojama 1.618 garlaivių. Iš jų 101 įtalpina daugiau kai 3.000 tonų.

|| Paryžiuje yra 62 elektrikinių tramvajų linijos. Kasmet jos perveža apie 190.000.000 pasažierių.

Paminklas Gruenwaldo paminėjimui įkurtas Krokavoje.

Raitas—Jagaila, apačioj—rymo ant kardo Vytautas, žiurėdamas į apveiktą kryžeivį.

Tėvynės Mylėtojų Dr-tės Reikalai.

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikaluose, kuopos ir pavienios ypatos malonės siųsti Dr-jos Lit. Kom. nariui ir redaktoriui.

J. LAUKIS,
501 Brick St., Valparaiso, Ind.

PAAIŠKINIMAS T. M. D. KP. IR PAVIENIEMS NARIAMS.

Daugumas kuopų, kaip ir pavienių narių rašo mums laiškus su įvairiais klausimais, ant kurių atsakyti skyrium yra persunku. Daugumas reikalauja paaiškinimo apie tokius reikalus, apie kokius buvo jau po keletą kartų aiškinta per organą ir kurie turėjo buti visiems žinomi.

Iš to patėmyjame, kad tulos kp. neturi organo, o jaigu ir turi, tai netėmija kas yra laiks nuo laiko pranešama. Apie Dr. Kudirkos raštus buvo pranešta III T. M. D. seime, todėl tame seime dalyvavę delegatai turėjo apie viską savom kuopoms, sugrįžę, paaiškinti. Tiesa, kuopų yra daugiau negu seime delegatų buvo ir visoms kuopoms šiuomi keliu nebuvo galima reikalų stovio sužinoti. Todėl męs rašėm apie tai organe, "Lietuvos" 28, 29, ir 30 num. ir veik kiekviename num. yra šis bei tas T. M. D. reikaluose apkalbama. Geistina, kad kuopos, kaip ir pavieniai nariai, tėmytų organą. Šiuomi kartu su Dr. Kud. raštais reikalai stovi šitaip: HI, IV, V ir VI tomai neapdarytų raštų yra jau išsiuntinėti visoms kuopoms; I ir II tomai trumpame laike taip gi pasieks kuopas, nes tuo tarpu T. M. D. kningius, p. J. Simanavičius, ruošia ekspediciją. Padalinimas raštų į dvi vieti, kaip matote, padarė didelį darbą ir dėl to pavieniai negalėjo tuom pat laiku su kuopomis gauti raštų, nes jaigu butų siųsta ir pavieniems du kartu kaip kuopoms, tai ne vien butų buvę daug berikalingo darbo, bet ir persiuntimo lėšos butų pasidvigubinę. Todėl męs nusprendėm atlikt 4 tomų ekspediciją kuopoms, likusias kningas pavesti pasiųsti p. J. Simanavičiui. Jis išsiuntinės pavieniems po 6 tomus ant kart. Tatai, malonus draugai, nesiųskite laiškų su klausimais "Ar gausime Dr. Kudirkos raštus?", nes tuomi tik apkraunate mus bereikalingu darbu, nes reikia atsakinėti jums ant laiškų. Raštus gausite visi, tik bukite kantrus. Visi pavieniai, kurie perkeitėte savo gyvenimo vietas, paduokite teisingus adresus T. M. D.kningiui, (ne kningiui, bet Centro raštininkui. Red.), kad anas žinotų, kur siųsti kningas. Jaigu atsitiko kokios klaidos ekspedicijoje kningų kuopoms, tai kuopų sekretoriai malonės apie tai pranešti T. M. D. sekretoriui p. J. Dagiui, kuris atsitikusias klaidas pataisys. Visi, kurie esate užmokėję už apdarytas kningas, jų gauti dabar negalite, nes dar neprisiųstos iš Tilžės. Mat siunčiant neapdarytas, apdarytosios buvo dar negatavos, todėl ir paskubinti atidavimą apdarytųjų kningų, kam jos priguli, kaip matote, nebuvo neigi yra galima. Keturios sevaitės atgal gavome žinią nuo Otto v. Mauderodės, kad darbas prie apdarytų kningų yr veik užbaigtas. Pasiuntėm reikalaujamą $1000 ir paliepėme kuogreičiausiai siųsti kningas Amerikon. Manome, kad kningos jau keliauja ir tikimės, jos umai pasieks mus. Kaip tik atplauks Amerikon pagarsinsime per organą.

Mums išrodo gana keistai, kad tuli nariai, lygiai ir tulos kuopos neprisilaiko priimtos tvarkos siuntime piningų į Centro iždą. Paaiškinimai, kaip siųsti piningus, yra tilpę organe daug kartų; yra taipgi nurodymas apie tai ir naujuose T. M. D. įstatuose, kuriuos galima rasti "Lietuvos" 18 ir 19 num. Tačiaus yra besielgianti priešingai — išperka "Money Orderį", tai ant p. Laukio, tai ant Centro sekr. vardo, kartais prisiunčia net pirmininkui. Turite suprasti, kad toks siuntimas piningų užkrauna ant Centro Vald. daug bereikalingo darbo ir lėšų. Turite žinoti, kad "Money Orderis" išpirktas ant vardo Centro sekr. ar ant kito tik per jį gali buti išmokėtas. Todėl elgdamiesi šitaip, o ne taip, kaip nurodyta, priverčiate juos eiti krasom, iškeisti "Mone Orderį" ir pirkti kitą ant vardo T. M. D. iždininko ir jam persiųsti. Tokiu budu, kaip matote, pasidaro bereikalingas darbas ir lėšos. Todėl dar sykį patariame, siunčiant duokles, ar tai aukas T. M. T. iždan, pirkti "Money Orderį" ant vardo T. M. D. iždininko, A. J. Povilaikos, 804 Bank st., Waterbury, Conn. ir siųsti Centro sekr.J. Dagiui, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill. Pastarasai, įtraukęs savo kningose ir suteikęs numerius pasiunčia tokius "Money Orderius" T. M. D. iždininkui.

Visiems, kurie savo laiškuose nusiskundžiate, kad nežinote Centro Valdybos adresų ir tai stato kaipo priežastį elgimosi priešingai nurodymams Centro Valdybos, turime pasakyti, kad Centro Valdybos adresai telpa kiekviename "Lietuvos" numeryje ir todėl patariame juos iš ten paimti: kitokio pragumo, geresnio už šitą, męs neturime.

T. M. D. įstatus duosime spaudon taip greit, kaip tik bus užbaigta tvarkyti T. M. D. trumpa historija, kuri yra seimo nutarta išleisti drauge su įstatais.

T. M. D. Centro pirm.
J. V. Liutkauskas.

Waterbury, Conn. 31 d. liepos atsibuvo vietinės T. M. D. kuopos susirinkimas, kuriame buvo išdalinti tik-ką atėjusieji Kudirkos raštai. Sugrįžę iš trečio T. M. seimo delegatai išdavė savo raportą ir davė atsakymus ir paaiškinimus apie seimo nutarimus. Čia reik pažymėt, kaip nekurie nesąžiniški laikraščiai savo iškraipytais rašteliais gali suklaidinti ir geriausius žmones. Štai šitame susirinkime vienas iš narių, prisiskaitęs purvinų "Keleivio" straipsnepalaikių apie T. M. D. seimą prašė paaiškinimo, ar teisybė, kad T. M. D. turi užmokėti kelionės lėšas p. Gabriui, atvykusiam iš Paryžiaus į trečiąjį T. M. D. seimą. Esą, pagal "Keleivį" išeina, kad p. Gabriui bus užmokėta netik $500 už jo pusantrų metų darbą prie Kudirkos raštų rinkimo ir jų redagavimo, bet dar ir kelionės į Ameriką lėšos. Žmogeliui paaiškinta, kad tai tur būt "Keleivio" prasimanymas: p. Gabriui pripažinta 500 dol. atlyginimo už jo darbą, o ar jis juos išleis kelionei, ar kam kitam, tai jau ne mūsų dalykas: jis juos uždirbo, todėl ir gali suvartoti pagal savo norą. — Žmogelis, pamatęs "Keleivio" prasimanymus (o jų labai daug yra pastaruoju laiku ir dar taip nešvarių!), tik galva pasuko: "kaip laikraštis gali meluot!"....

Nariai, gavę po kruvą kningų, žingeidžiai jas greituoju peržiurinėjo, o pakliuvę svetainėn neprigulinti į T. M. D., pamatę, ką galima gauti už 60 centų metinės mokesties, netik tuojaus prie kuopos prisirašė, bet iškalno taujaus užsimokėjo dar po $2.50 už Kudirkos raštus, kurie nenariams parsidavinėja po $5.00. Buvęs šiame susirinkime p. K. Balevičia, T. M. D. ex-pirmininkas, išsitarė, jog girdėjęs, kad ir kitose kuopose nauji nariai visi primoka po $2.50 ir reikalauja Kudirkos raštų beit už pusę kainos; jaigu taip bus, tai, girdi, į kelis mėnesius neliks Kudirkos raštų "nei vaistams" — žmonės paims tuojaus....

Kuopa gavo T. M. D. Centro Valdybos pakvietimą surengti Žalgirio mušio apvaikščiojimą ir vienbalsiai nutarė tai padaryti greitu laiku.

Tam tikslui išrinktas komitetas, kuris pakvies ir kitas vietines draugijas prie rengiamojo apvaikščiojimo. Žadama kviesti kalbėtojus net iš kitų miestų, būtent: p. J. V. Liutkaucką, T. M. D. Centralinį pirmininką iš Brooklyno ir p. B. K. Balevičių iš Chicagos.

Nauja T. M. D. Centro Valdyba, išsiųsdinėdama visoms kuopoms pakvietimus rengti Žalgirio kovos apvaikščiojimus ir nurodydama, kaip tuos apvaikščiojimus surengti, parodo, kad ji gabiai ves T. M. D. reikalus ir mokės palaikyti taip reikalingą mūsų draugijoj gyvumą. Galima tikėtis nemažos naudos iš rengiamų Žalgirio kovos apvaikščiojimų, — lai tik kuopos pasistengia eiti Centro Valdybos nurodytais keliais.

Vienas iš narių.

Cicero, Ill. Šis Chicagos priemiestis pirmiaus vadinosi Grant Works. Dar prieš III T. M. D. seimą čia rengtasi sutverti T. M. D. kuopą. Tas pagalios tapo įkūnyta tuojaus po III-čio T. M. D. seimo. Per pasidarbavimą veiklesnių vietinių tėvynainių, taip-gi su pagalba p. Prano Butkaus, T. M. D. vice-pirmininko ir J. Gabrio, kurie čia teikėsi pribūti su prakalbomis, susitvėrė didoka nauja kuopa iš 32 narių. Tai pirma kuopa, kuri susitvėrė po seimui, pasiremiant naujai užtvirtintais T. M. D. įstatais. Visi užsimokėjo po 40c. įžangos ir po 60 centų metinės mokesties. Gana žingeidu ir podraug svarbu tas, kad visi nauji nariai iki vienam, pamatę Kudirkos raštus, užsimokėjo dar po $2.50 ir išreiškė norą, kad kiekvienam būtų prisiųsti Kudirkos raštai. Kudirkos raštų kaina pašaliniems $5.00, taigi nauji nariai naudojasi nors ta proga, kad jie gali gauti kruvą puikių kningų už pusę kainos. Seni nariai, kurie tas pačias kningas gavo veltui, gali pasidžiaugti, kad padarė geriausią "biznį" savo gyvenime.

D. D—as.

Chicago, Ill. Mėnesiniame T. M. D. 28 kuopos susirinkime, 28 d. liepos šių metų likosi pakeltas klausimas "Ar gali gauti V. Kudirkos raštus tie asmenįs, kurie užsimokėjo į T. M. D. iždą už 1909 m., bet nebenori mokėti už 1910 metus ir atsisako nuo T. M. D.?" Nors tai, gal, ne kuopų, bet seimo ir Centro Valdybos reikalas, vienok mūsų kuopa šitą klausimą gvildeno, ypač kad šiame susirinkime buvo atvykęs Centro raštininkas p. J. Dagis, kaipo mūsų kuopos narys. P. J. Dagis ir 28 kuopos pirmininkas p. M. Juška aiškino, kad nariai užsimokėję už 1909 m., nors jie ir nenorėtų už 1910 m. mokėti ir atsisakytų buti T. M. D. nariais turį tiesą gauti V. Kudirkos raštus, T. M. D. išleistus; prie to dar p. J. Dagis pridurė, kad V. Kudirkos raštų expediciją bedarant jau daug yra išsiųsta panašiems asmenim, kaipo pavieniems T. M. D. nariams. Nors tai daro Centro Valdyba, duodama mums patarimus, kaip panašiuose atsitikimuose pasielgtina mūsų, T. M. D. 28 kuopai, bet tie patarimai man visai yra nesuprantami ir todėl aš esu jiems priešingas; esu priešingas Centro Valdybos pasielgimui su V. Kudirkos raštais kaipo draugijos, o podraug ir mano, kaipo jos nario turtu.

Mano nuomone, kiekvienas narys moka po 60c. T. M. D. iždan ne kam kitam, kaip norėdamas buti T. M. D. nariu; aš draugijos tiksle visai nerandu, kad nariui už kiekvienus 60c. butų siuloma pirkti raštai nors ir kelių dešimčių dolarių vertės. Mes gerai žinome, kad V. Kudirkos raštų išleidimas atsiėjo kiekvienam nariui daug daugiau kaip 60c.; taigi juos parduodant po 60c. daroma T. M. D. skriauda. Kad V. Kudirkos raštų išleidimas butų lėšavęs tik 60c. kiekvienam nariui, tai ir tąsyk negalima jų dalinti tokiems nariams, kurie atsisako buti nariais. Jaigu kiekvienas narys šitaip elgtųs, vadinas užsimokėtų 60c. už 1909 metus, ir daugiaus nebemokėtų kol kita laida nebus apskelbta, tai kas tą naują laidą apskelbtų ir kas turėtų drąsą ją skelbti, jai T. M. D. išde nebutų nei vieno cento? Man, rodos, kad nei p. J. Dagis, nei p. M. Juška, antgalo, nei visa Centro Valdyba nenorėtų taip elgties, kaip dabar elgiasi, siuntinėdama kningas atsisakantiems buti T. M. D. nariais ir duodama kuopoms tokius netinkamus patarimus. Vyručiai, daugiaus protavimo ir taktingumo reikia, idant paskui nepriseitų laukti, kol atsiras pas mus vėl toki didvyriai, kaip p. B. K. Balevičia, kurie panorės pasiimti ant savo pečių tą sunkią naštą, kelti iš numirėlių tą brangią mūsų švietimosi įstaigą.

Nežinau, ar man T. M. D. pritars ar ne, vienok aš prisipažinsiu viešai, kad aš moku 60c. į T. M. D. iždą ne tam kad gauti raštus T. M. D. lėšomis išleistus, bet tam, kad buti T. M. D. nariu. Ir aš gaunu T. M. D. raštus ne užtai, kad moku į jos iždą 60c., bet užtai, kad esu T. M. D. nariu. Tokiu budu, mano nuomone, V. Kudirkos raštus gali gauti tik T. M. D. nariai, o jos nariais gali buti tik tie, kurie yra užsimokėję už šiuos metus ir neatsisako buti T. M. D. nariais.

Jai kuris narys dėl neturto negalėtų užsimokėtito tuos 60c. į T. M. D. iždą, tai su tais aš patarčiau expeditoriams nelaužyti sau galvos, bet palikti juos iki IV T. M. D. seimui, o šis nuspręs, ką su jais padarius.

M. M. Dudas.

Man rodos, kad čia nesuprasta patarimų. Dar prieš III seimą Centro Valdybos buvo aiškiai paskelbta, kad tik tie V. Kudirkos raštus gaus dykai, kurie iki gegužio d. 15, bus užsimokėję savo mokestis už šiuos metus. Bet narių buta tokių, kurie tos pastabos nepatyrė ir likosi nemokėję. Tokiems Centro valdyba turi tiesą V. Kudirkos raštų dykai neduoti. Bet, antra vertus tai butų peraštrus varžymas. Mes visi kaikada suklystame ir jai mes tų savo netobulybių neatleistume vienas kitam, tai vienok turėtume miautis tarp savęs. Prietam, T. M. D. tikslu yra švietimas; šviesti galima tik tąsyk, jai šviečiamam duodi daugiau, negu jis už tai moka. Tai yra švietėjų pasišventimas, tiesa. Bet tas nereiškia, kad T. M. D. butų pieningą karvė, kurią kiekvienas šalavalka, jos nešėręs, galėtų melžti ir paskui išmelžęs iš jos tyčiotis. — Jai ekspeditoriai taip daro, — daro negerai ir aš p. Dudai tame pritariu.

J. Laukis.

Centro raštininko prierašas. Ponas M. Dūda, vėlai atėjęs į susirinkimą, matomai nesuprato nei klausimų, nei paaiškinimų apie tai, kurie T. M. D. nariai gali gauti Kudirkos raštus, o kurie ne.

Buvo paklausta, ar narys gali gauti Kud. raštus užsimokėjęs už 1909 m., o nemokėjęs už 1910 m. (mat mūsų 28 kp. T. M. D. nariams nebeduodama Kud. raštai neužsimokėjusiems už 1910 metus). Aš atsakiau, kad Kudirkos raštai nors yra duodami už 1909 metus, bet kiekvieno šventoji priedermė užsimokėti ir už 1910 m. ir gauti Kud. raštus. Antraip mes negalime nuskriausti tųjų, kurie dabar, šiame susirinkime nebegali užsimokėti, bet yra užsimokėję už 1909 metus.

Tą patį sakė ir p. Juška.

Kas link kitų kuopų p. Dūda rašo, kad mes siunčiame Kud. raštus išstojusiam iš draugijos nariui. Būtų labai malonu, kad p. D. pranėštų mums tųjų visų narių pavardes ir mes žinodami, kad jie neužsimokės už 1910 m. Kudirkos raštų nebesiųsime.

Ponas Dūda mėnesis atgal susirinkime 28 kuop. kėlė vaidus, kad Centras jį sunkina su mokesnimis, o dabar jau, antpenč, Centras duoda kningas neužsimokėjusiems, nors pirmojo ir antrojo, to "baisaus dalyko", nebebuvo.

KOMERCIJA, FINANSAI IR TEISĖS.

Šitokiu antgalviu įvedame į laikraštį naują skyrių, kuriame talpinsime naudingus ar žinotinus Amerikos lietuviams dalykus iš Amerikos komercijos, finansų ir teisių srities. Skaitytojai galės kreipties į redakciją su visokiais klausimais sulig pramonijos ir teisių dalykų ir šituos klausimus ras išaiškintus šiame skyriuje, — ribose, kokiose tai bus galima. Tikimės, šisai skyrius atneš mūsų skaitytojams nemažą naudą. —

Red.

PIRKIMAS IR PARDAVIMAS NEJUDINAMOJO TURTO.

Pirkti kepurę ar batus ir pirkti namus ar žemę — tai nėra visvieną. Perkant kepurę (judinamąjį turtą) užtenka užmokėti piningus ir gauti pakvitavimą, kad piningai yra užmokėti; perkant namą ar žemę (nejudinamąjį turtą) reikia visų pirm persitikrinti, ar pardavėjas tikrai yra savininkas to turto, ar kitos ypatos neturi prie to turto kokios-nors priekabės.

Čia aprašysime, kas ir kaip yra daroma, perkant nejudinamąjį turtą.

Kada pardavėjas ir pirkėjas, stačiai, arba per agentą, sulygsta kaina, išmokėjimo budą ir kitus dalykus, tada pirkėjas moka rankpiningius ir padaro kontraktą, kuriame aprašo turtą, pažymi suderėtą kainą, pakvituoja rankpiningius, išdėsto išlygas, kaip bus išmokama pasilikusioji suma ir apskritai visas kitas išlygas.

Yra daug visokių kontraktų formų. Nėra reikalo čia visos minėti. Tūluose kontraktuose pasirašo abi pusi — pardavėjas ir pirkėjas. Toks kontraktas darosi per du raštu, iš kurių vieną draug su rankpiningiais pasilaiko pardavėjas, o kitą duoda pirkėjui, kaipo įmokėtų piningų pakvitavimą, ir išlygų bei aprašytojo turto kainos parodymą. Vienok tankiausia daroma yra tiktai vienas raštas, kuris draug su rankpiningiais lieka pas agentą.

Kada toks susitaikymo kontraktas yra padarytas, tai pardavėjas turi parupinti abstraktą, nupasakojantį apie turtą iki dienai, kurioje padaryta kontraktas.

Abstraktas yra tai savasties historija, paimta iš pavieto kningų ir paliudyta ar tai atsakančios abstraktų kompanijos, ar tai paties registraro arba recorderio. Tokį abstraktą pirkėjas privalo atiduoti advokatui, kad peržiūrėtų ir nuspręstų, ar abstraktas yra ištikimas ar ne, ar titulas savasties yra geras ar ne. Peržiurėjęs abstraktą, advokatas duoda pirkėjui savo nuomonę (opinion) ant rašto. Toki opinija yra ištikima, jaigu yra ištikimas advokatas.

Paskutiniais laikais abstraktai pradėjo išeiti iš mados, o jų vietą užimti raštai, vadinami *Guaranty policy* arba *Torrent certificate.*

Guaranty policy yra išduodama abstraktų kompanijos, kuri turi visus kiekvieno nejudinamojo turto aprašymus. Chicagoj *guaranty policy raštus* išduoda "The Chicago Title & Trust Co." pripažinta visų teismų ir advokatų. *Guaranty policy* yra tai apdraudimo raštas, išduotas ant apribotos sumos, panašiai kaip nuo ugnies apdraudimo raštas. Piningų sumą su damokėjimu galima pekelti. Guaranty policy raštas užstoją advokatų opinijos vietą.

Torrent certificate yra išduodamas valstijos, kuri užtikrina, kad pažymėtos savasties titulas yra geras. Tai yra geresnis ir pigesnis raštas, negu *abstraktas* arba *guaranty policy*, bet iki šiolai dar ne per daug vartojamas.

Kada pirkėjo advokatas peržiūri abstraktus ir atranda, kad savasties titulas yra geras, tada savininkas duoda pirkėjui raštą, vadinamą *warranty deed*, o pirkėjas užsimoka piningus. Tas *warranty deed* turi but rekorduotas, tai yra įtrauktas į pavieto kningas, ofise *Recorder of Deeds* arba kaip kur vadina *Registrar.*

Jaigu pirkėjas neturi visų piningų užmokėjimui sulygtos sumos, tai užtraukia ant perkamosios savasties paskolę. Raštai, vartojami užtraukiant tokią paskolę, vadinasi *mortgage* arba *trust deed*, prie jų prisideda dar vekseliai vadinami *mortgage notes* arba *trust deed notes*, draug su raščiukais ant palukų (procentų), vadinamais *interest coupons.*

Skirtumas tarp *mortgage*, ir *trust deed* yra tas, kad *mortgage* daromas yra ant vardo tos ypatos, kuri skolina piningus, o *trust deed* yra duodamas ar tai ant kokios kompanijos ar tai ant atsakančios ypatos vardo. Toki ypata vadinasi *trustee*, ir jos įpėdinis *successor in trust.* Piningų paskolintojas pasilaiko tiktai vekselius, padarytus ant skolininko vardo ir patikrintus antroje pusėje parašu. Tokie vekseliai (notes) galima by kam parduoti. Kas vekselį turi, vadinasi *legal holder of the notes*, o raštas *trust deed* visados pasilieka ant vardo *trustee* ir *succesor in trust.*

Mortgage ir *trust deed* turi buti rekorduoti (įtraukti į pavieto kningas) to..iu pat būdu kaip ir *warranty deed.* Jaigu pirmos paskolos žmogui neužtenka, ir jis paima vėl paskolę ant *trust deed* arba *mortgage*, tai tokie raštai turi but taip pat rekorduoti; jie vadinasi antru mortgage. Atsitikus parduoti savastį už skolas, pirmojo mortgage arba trust deed savininkas guna savo piningus pirmiau, kas po to atlieka, gauna savininkas antro mortgage, o kas bus galūtinai likę eina savininkui.

Kada skolininkas moka palukus (procentą), tai jis gauna už įmokėtus piningus kvitą, *interest coupon;* kada atmoka skolą, tai gauna atsakančiai pakvituotą *note;* kada išmoka visą skolą ir palukus, tai gauna atgal atsakančiai pakvituotas visas *notes, interest coupons, mortgage* arba *trust deed* ir dar atsakantį raštą, vadinamą *release deed*, kuris turi but taip pat rekorduotas, kaip ir *warranty deed, trust deed* arba *mortgage.* Tokie rekordai paskui parodo, ar yra koki skola ant perkamos savasties, ar ne.

Mortgage arba *trust deed* paprastai daromi ant 5 arba ant 3 metų, — arba ant tiek laiko, per kiek skolininkas pasitiki apmokėsiąs skolas. Jaigu pažymėtu laiku skolininkas negali atsilyginti, tai, paskolintojui sutinkant, paskolės laikas gali būt prailgintas; toks prailginimas vadinasi *etension of the mortgage* arba *trust deed.* Jaigu gi paskolintojas nesutinka pralilginti laiko, tai skolininkas turi pasirupinti gaut reikalingą paskolą iš kur kitur ir išduoti naujus raštus naujam paskolintojui. Skolininkui negalint ar nenorint tai padaryti, paskolintojas paveda reikalą advokatui, kurs patraukia reikalą į teismą, vadinamą "Master of Chancery". Teismas pakviečia ir išklauso abi pusi; jaigu skolininkas skolos apmokėti nesutinka, teismas nuskiria savastį parduoti iš licitacijos. Tai vadinasi mortgage'o uždarymas. Ypata, nupirkusi turtą iš licitacijos gauna raštą, vadinamą *sale certificate.* Bet per 15 mėnesių nuo laiko pardavimo iš licitacijos pirkėjas turi tiesą apmokėti visas skolas su palūkom, visus teismo kaštus, ir savastį atsiimti atgal. Jaigu bėgyje 15 mėnesių skolininkas to nepadaro, tai *Master of chancery* išduoda pirkusiam iš licitacijos *deed* ir skolininkas praranda jau savo teises ant visados.

Paskolos ant *trust deed* arba *mortgage* paprastai daromos ne augštesnės, kaip pusė savasties vertybės. Darant tokias paskolas ne baugu už įdėtus piningus ir lengviau skolininkui.

Kad išvengus nemalonumo uždarymo martgage'o, paprastai yra duodamas pirkėjui kontraktas, taip vadinamas *contract for Warranty deed.* Toks kontraktas irgi turi but rekorduotas, kad savininkas negalėtų tą pačią savastį parduoti kitai ypatai; sulyg įstatų, pirmas turi teisę prie savasties tas, kieno pirkimo arba paskolos rašai pirmiau rekorduoti.

Perkantieji ant kontrakto, taip pat, kaip ir perkantieji ant warranty deed, turi pasamdyti iš savo pusės advokatą savasties titulo tikrumo peržiūrėjimui; pirkėjui išpildant visas išlygas, pirkimas ant kontrakto yra taip pat tvirtas, kaip ir ant warranty deed, praradimas-gi teisių prie savasties įvyksta be tokių klapatų, kaip turint *warranty deed.*

Pirkt nejudinamąjį turtą gali vyras ant savo vardo ir be moteries daleidimo ar žinios, taip pat kaip ir moteris gali pirkt ant sa-

vo vardo be vyro daleidimo ir žinios, bet parduoti negalima be abiejų sutikimo ir parašo. Vaikai, pakol abudu tėvai yra gyvi, į savasties pardavimą kišties negali. Tėvams numirus, vaikų reikalas turi eiti per globėjų arba našlaičių teismą, paprastai vadinamą *probate court*, arba *surrogate court*, o kartais ir *orphants court*, tas teismas nuskiria administratorius arba globėjus, kurie gali veikt vardan vaikų.

Jaigu kokios nors ypatos, gali prie kokio nors turto turėti priekabes, bet jų nenori daryti, tai, atsisakydamos nuo savo tiesų, jos išduoda *Quit Claim Deed*, už kurį paprastai mokama $1.00.

Neskaitant skolų, kokias užtraukiama ant nejudinamojo turto parastu paskolos budu, esti skolos nepermatytos, būtent: valstijiniai mokesčiai, taxes, assessmentai už ištaisymą gatvių ir šalygatvių (Streets and sidewalks), neapmokėta medžiaga suvartota namą statant ar pataisant, neapmokėtas darbininkų darbas, bausmės, pripažintos teismų ir tt.; tokios skols vadinasi *Liens* atskyrimui nuo paprastų skolų, vadinamų *Incumbrance*.

Trumpame rašte nėra galima aprašyti visų keblumų, kokie pasitaiko perkant arba parduodant nejudinamąjį turtą. Tačiaus iš to jau, kas paminėta, galima numanyti, kaip reikia būt atsargiam, perkant ar parduodant namus, lotus, farmas, ar kitą nejudinamąjį turtą. Patogiausia yra kiekvienam tokiam atsitikime pasisamdyti atsakantį advokatą.

J. J. Hertmanovič.

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

IŠ "BIRUTĖS" Gyvavimo.

Baigianties vasarai ir artinanties šaltoms dienoms, "Birutės" draugijos sąnariai jau pradėjo rūpinties apie ateinančius rengiamuosius vakarus. Štai, dvi sevaiti atgal "Birutės" draugijos valdyba susirinko pas p. Petrauską ir maž-daug apkalbėjo veikimo programą. Nutarė pradedant nuo antrosios spalio dienos kas antras sekmadienis turėti savo vakarą su perstatymu. Kalbėta, kad "Birutės" draugija imtųsi vaidinti rimtesniuosius klasiškus veikalus, ir nutarė pirmamjame vakare, būsiančiame spalio mėnesyj, sulošti Kalėdų Kaukės dramatiškąjį veikalą (parašytą eilėmis) "Dvasios laimėpi" ir antrą komediją to paties autoriaus perdirbta iš apysakos Juozo Gurauskio "Susimildamas". (Veikalai dar rankraščiuose). Abu veikalu režisieriuos autorius.

Toliaus buvo nutarta pastatyti ant scenos (iki adventų): Pleirio "Vagis", Giros "Tai politika"; stambesniuosius: "Mindaugį", "Genovaitę", "Aukso dievaičius" ir k. Prieg tam dar, jai bus laiko, muzikalinius veikalus, jau žinomus chicagiečiams: "Kaminakrėtį", "Adomą ir Jievą", "Šienapjūtę" ir k., kuriuos p. Petrauskas naujai taiso.

Tikimosi, kad visuomenė atjaus "Birutei" ir lankysis į jos rengiamuosius vakarus, tikimosi, kad kitos draugijos vieton rengiamų tuščių balių, kuriuose nieko nesimato išskiriant kokius ten amerikėniškus šokius ir daužimosi stiklinėmis, rengs panašius vakarus ir užprašys "Birutės" draugiją dalivautų juose. Dar tikimosi, kad ir kituose netolimuose miestuose lietuviai panorės rengti vakarus su perstatymais ir dainomis. "Birutės" draugija už mažiausį atlyginimą yra pasiryžus tarnauti scenos menui iš visų spėkų.

Atsibuvusiame "Birutės" draugijos susirinkime 15 d. rugpjūčio perrinkta nauja valdyba, būtent: pirmininku išrinktas senasai p. M. Dūdas, jo pagelbininku veiton p. V. J. Vitkevičiaus, p. J. Baltrušaitis — didis mylėtojas scenos; protokolų raštininku vieton p. J. Dagio — M. Damijonaitienė; finansų raštininku vieton atsisakiusiojo V. Brusoko — J. Dagis. Režisieriu p. Baltrušaitis. Scenerijais Damijonaitis ir P. Stogis.

Naujoji valdyba prisižadėjo tarnauti draugijai kiek galėsianti ir daugiaus nuveikti negu pirmiaus, o ypač tikimasi iš pp. Dūdos, Vaitiekūno, Baltrušaičio ir Stogio.

Visus vakarus nutarta rengti, jai salė bus galima gauti, šv. Jurgio parapijos salėje.

Dar verta paminėti, kad "Birutės" draugija buvo paskyrusi iš savo kasos (nors joje visai maža tėra pininėų) $10 sušelpimui p. J. Sutkaus, buvusio "Birutės" raštininko, kankinamo džiovos; prie to dar sąnariai sumetė su virš $11, bet toji pašalpa nebepaspėjo pasiekti džiovos auką — ją 8 d. rugpjūčio nugalavo ir tasai mūsų buvęs darbininkas jau ilsisi žemelėje. Piningai pasiųsti jo moterei.

Tiek šiuo kartu iš "Birutės" gyvavimo. *J—s.*

Pagal nutarimą *"Dramatiško Ratelio"* L. S. S. Chicagoje — pranešu kad sekančiam sezonui Dram. Rat. valdyba išrinkta iš šių asmenų: p. A. Kvedaras — pirmininku, p. S. Strazdas — sekretorium, p. B. Vaitiekūnas — režisoriu, pp. K. Gugis ir B. Vaitiekūnas kasos globėjais.

Taigi, matyt, Dram. Rat. žada dirbti ir toliau scenos dirvoje. Apie veikimo pasekmingumą Chicagos lietuviams maž-daug jau žinoma iš praeities, dėlto nematau reikalo tą atkartoti. Tiek tik galima pasakyt, kad *Dramatiškas Ratelis*, pilnoje to žodžio prasmėje, *dirbs dailos, o ne kokios nors partijos naudai.* Nors jis yra po globa Liet. Soc. Sąjungos Chicagoje, — tačiaus jo veikimas nesuvaržytas partijos disciplina. Kitaip ir negalima: dailos darbas reikalauja pilnos nepriklausomybės. — Chicagos lietuviai socijalistai pilnai su tuom sutiko. Reiškia, kad ir socijalistai moka gerbti dailą ir dirbti jos naudai taip, kaip ir tie, kurie nesenai apšaukė juos "dailos priešais"; kad ir socijalistai moka atskirti dailos darbą nuo partijos.

Lošiami bus įvairus veikalai, tik ne atžagareiviški ir ne kurstanti šovinistiškus jausmus.

Norintieji turėti su Dram. Rat. kokius nors reikalus, k. a. lošime ir t. p. lai atsišaukia adresu:

S. Strazdas,
2030 Canalport ave.,
Chicago, Ill.

Visokios žinios bus suteiktos greitai. Vėlai atsišaukusiems nebus atsakinėjama, nes patarlė sako: ne laikas šunį lakdinti, kada reikia eiti medžiotų.

Vardan Dramatiško Ratelio,
Stasys Strazdas.

"Aušros" draugijos Chicagos kuopos Apšvietos Komisija suskirstė prelekcijas sekančiai žiemai tokiu būdu.

18 ir 25 rugsėjo skaitys K. Jurgelionis; tema: "scenos menas: deklamacija, mimika, žaidimas".

3 spalių — Dr. Graičiūnas, tema: "būdas išsiplėtojimo užkrečiamųjų ligų ir kova su jomis".

9 spalių — Diskusijos: už visuotinąjį lygų balsavimą ir prieš.

16 spalių D-ro Matulaičio referatas: lytiškosios ligos.

23 spalių K. Jurgelionis, tema: bezdžionių kalba ir kalbų pradžia.

30 spalių — K. Jurgelionis, tema: atskirų žodžių reiškimas.

6 ir 13 lapkričio — Mikolaitis, tema: populiariškoji astronomija.

20 ir 20 lapkričio — J. Ilgaudas, tema: žemės historija.

27 spalių ir 4 gruodžio — Gudas, tema: kultūros historija.

11 gruodžio — Dr. Rutkauskas, tema: svaiginanti gėrimai.

18 grudžio — P. Mažilio (Kiokavos studento) referatas: žmogaus kūno paviršiaus ir vidurių parazitai.

Chicagos lietuvių muzikos konservatorijoj mokslas jau prasidėjo. 17 šio mėnesio dieną buvo pirmutinė lekcija: muzikos teorijos ir solfeggio. 24 š. m. dieną bus anatomijos lekcija. Anatomijos lekcijas konservatorijoj skaityti yra pakviestas ir apsiėmė daktaras Graičiūnas.

---

14 rugpjūčio d. ant Town of Lake įsikurė Lietuvių Laisvamanių Susivienyjimo kuopa. Į kuopą įsirašė 19 sąnarių. Girdėt, kad kita laisvamanių kuopa ketina įsikurti Bridgeporto dalyje.

Išpuolė per langą ir užsimušė. Liudvikas Kunickis, apie 28 metų amžiaus, gyvenęs trįs metai Amerikoje, nedėlioje 7 d. rugpjūčio, pasigyręs, jog geria, geria ir niekaip negali pragerti piningus, vis jų yra ir yra, ėjo juos pragerti. Gerai įsikausęs sugrįžo apie 11-tą val. vakare namon, kada visi miegojo, įėjo į savo miegamąjį ant antrų lubų ir ten besirengdamas gulti, užsirėmė ant lango ir taip užmigo. Paskui užsikosėjęs, ar kaip, išlėkė per langą ir nutupė tiesiog ant galvos taip, jog net smegenįs ištiško. Užsimušė ant vietos. Jis gyveno ant Honore gatvės, ties 44-ta. Kadangi neprigulėjo į parapiją ir nebuvo buvęs išpažinties, tai jį palaidojo nešventintose kapinėse. Jis paėjo iš Kauno gub.

Vagonų sutrintas. Vladislovas Pačkorius, gyvenęs 4522 Marshfield ave., 6 d. rugpjūčio tapo sutrintas ir ant vietos užmuštas tarp tvoros ir einačių darbinių vagonų, stockyarduose. Jis dirbo kaipo dailydė.

Smala nudegino burną. Antanas Norbutas, gyvenęs 4500 Hermitage ave., 12 d. rugpjūčio, expliodavus smalos katilui, stockyarduose, prie Swifto kompanijos, tapo sunkiai apdegintas. Apdegė dešinė burnos pusė. 13 d. rugp. tapo nugabentas į šv. Antano ligonbutį.

VIETINĖS ŽINIOS.

JAPONŲ MINISTERIAI CHICAGOJE.

10 rugpjūčio dieną į Chicago atkeliavo japonų Komercijos ministeris baronas Oura ir svetimšalių dalykų ministeris T. Sakai. Sitiedu ministeriu specijališkai deleguoti iš Japonijos į Angliją ir Ameriką pasikalbėtų apie japoniškąją parodą. Jiedu buvo jau Londone ir Washingtone. Į Chicago atkeliavo apžiūrėtų miesto, kaip jis tinkamas parodai. Japonai šitas parodas, Londone ir Chicagoj, ketina įtaisyti tuo tikslu, kad padarius tvirtesnius ryšius prekybojė su Anglija ir Suvienytomis Valstijomis.

Photo by American Press Association.

BARONAS OURA
Japonijos ministeris.

Chicagoj tik ką užsibaigė templiarų suvažiavimas ir vėl ketina būt kitas suvažiavimas būtent Komercijos Asocijacijos; per tą suvažiavimą tikimos aplankys Chicagą apie 200.000 svečių.

DIDŽIAUSIAS MASONAS.

Tarp templiarių, parodavusių Chicagoje, buvo vienas delegatas iš Tucson, Ariz. turėjęs 7 pėdas augščio ir svėręs 247 svarus.

Chicago yra pramoningiausias Amerikos miestas. 1909 metais visokių išdirbinių Chicagoj pagaminta už $1.400.000.000. Chicago yra didžiausi šiame krašte centralinė rinka, turi didžiausias sankrovas ir plačiausia transportacijos sistemą.

NAUJA GELŽKELIO LINIJA.

St. Louis ir E. Traction Co. ketina taisyti naują gelžkelio liniją, kuri eis iš Granite City per Madison county iki Greenville, Ill.

Chicagoj esą daugiausia negero valgio gamintojų, peržengiančių įstatymus. Už pereitus metus ne viena Chicagiškė valgio kompanija turėjo užmokėt baudą už įstatymų apie valgį laužymą. Tarp nubaustų kompanijų yra: Swifto Co. už falšavimą alyvos $200, John A. Talman & Co. už falšavimą sirupo — $50, Spielmann br. Co. už falšavimą uksuso — $25, Square-Dingee Co. už primaišymą į tomatų skystymą (catsup) netinkamų valgiui dalykų — $50 ir daug kitų.

GYVULIŲ SKAIČIUS CHICAGOS STOCKYARD'UOSE.

Gyvųjų gyvulių Chicagos stockyard'uose skaičius seredoje 3 rugpjūčio d. buvo toks:

galvijų	11.233.
telių	2.094.
kiaulių	14.801.
avių	23.591.

Sevaitę vėliaus, seredoje 10 rugpjūčio skaičius buvo didesnis:

galvijų	23.000.
telių	2.600.
kiaulių	18.000.
avių	33.000.

Seredoje 3 rugpjūčio d. iš Chicagos stockyardų išvežta gyvulių:

galvijų	6.780.
telių	124.
kiaulių	3.371.
avių	7.853.

Seredoje 10 rugpjūčio išvežta:

galvijų	7.000.
telių	150.
kiaulių	2.000.
avių	12.000.

PASKIAUSIAI GAUTOS ŽINIOS.

Lietuvių Mokslo Draugijos visuotinąjį susirinkimą buvo pertraukusi policija. Paskui leidė ir vėl susirinkt, tik uždraudė dalyvauti susirinkime ne sąnariams.

Kilęs Brusselio visasvietinėj parodoj galsras visko nesunaikino. Prancuzijos skyriuje išgelbėta daug brangių gobelinų. Anglijos skyriuje išgelbėta daugelis senųjų dailininkų paveikslų.

New Yorko mayoro Gaynor'o sveikata nebėsant pavojuje; jis pasveiksiąs.

Washingtone, D. C. buvo pastatytas Shakspare'o veikias "As you like it" (kaip jums tai patinka) esperanto kalboje pirmą syk. Žiūrėjo vaidinimą 300 esperantistų.

Atspausdintas Chicagos gyventojų surašas. Anot jo Chicagos gyventojų skaičius = 2.500.000. — Pavardžių Johnson — 8.205, pavardžių Smith — 5.333. Surašas turi 1756 pusl. ir sveria 11 svarų ir 14 unciją.

JUOKELIAI

VAGONE.

Poni (kuriai įkirėjo kudykio verkimas). Biednas tas vaikelis! Kaip jis verkia! Ar tai berniukas, ar mergaitė?

Motina (kuriai patiko ponios meilumas). Berniukas, berniukas!

Poni. Tai gal tamsta neužmirši sekančioj stotyj persėst į kitą vagoną. Berniukui nepridera būti moterų skyriuje.

(*"The Sketch"*).

Plaukų auginimo profesorius. Nežinau, ar pagarsint į laikraštį šitą padėkavonę ar ne.

Jo sekretorius. O kaip parašyta?

Profesorius. Žmogus rašo šitaip: "Aš turėjau mano pakaušyj tris praplikusias vietas, o kai pradėjau vartoti tamstos išradimo vaistus, tai turiu išviso tiktai vieną plikę.

Jis. Ką tu pasakytum, jaigu aš tave pabučiuočiau.

Ji. Jaigu pabučiuotum, kaip visi kiti bučiuoja, tai aš nesakyčiau nieko. (*"Sat. Blade"*).

— Męs neturime svietiškų studentų.

— Kaip tai?

— Mūsų studentai gyvena tik dvasia.

— Ui, keip man sopėji galvas visą rytą.

— Vei, koks-gi priežastis?

— Aš mislinoi, kad man per galvam kas spritkę padarė.

APGARSINIMAI.

SVARBIAUSIAS DALYKAS.

Jaigu jųs norite apsaugoti savo sveikatą, jųs turite neužmiršti, kad svarbiausias dalykas žmogaus kūne yra kraujas. Rūpinkitės, kad kraujas būtų čystas ir sveikas ir visas jųsų kūnas bus sveikas. Jaigu jųsų kraujas menkos kokybės, tai ir visa sistema kenčia; jus pajusite nusilpnėjimą, nenorą valgyti ir vidurių negalėjimą suvirinti. Tokiuose atsitikimuose Triner'io American Elixir iš kartaus vyno yra geriausias vaistas. Jis sužadins virininio organų veiksmą, gerai išvalys visą sistemą ir pagelbės susiformuoti geram čystam kraujui. Šitas vaistas stebėtinai gerai pageibsti vidurių ir žarnų nesveikumuose, kraujo ir nervų negerovėms. Vaistų sankrovose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. — Daktariški patarimai laiškais uždyką.

SIMANAS KVIETKAUSKAS
"LIETUVOS" KELIAUJANTIS AGENTAS.

Simanas Kvietkauskas keliauja valstijose Illinois ir Wisconsin, užrašinėdamas laikraštį "Lietuvą" ir priiminėdamas už jį prenumeratą. Jis turės nuo laikraščio "Lietuvos" išleistojo A. Olszewskio rašytą paliudyjimą ir kvitas, pagal ką galėsite jį pažinti, kad yra musų užtikrintu agentu ir galėsite drąsiai jam duoti piningus ant prenumeratos, kningų ir kitokių tavorų, nes męs už jį atsakome.

Simanas Kvietkauskas taipgi yra agentu ir musų štoro, The Bridgeport Clothing Kompanijos. Jis turės su savim sampelius tulų musų štoro tavarų ir kas tik ko reikalaus galės per jį užsisakyti, o męs viską prisiųsime. Męs savo štoro tavorus gvarantuojame, kad bus toki, kaip musų Katalioguose aprašyti. Jaigu gavęs juos rastų kitokiais, tegul sugrąžina, o męs jam piningus sugrąžinsime.

"Lietuvos" Išleistojas,
A. Olszewskis.

Draugysčių reikalai.

DIDELIS PIKNIKAS.

Susivien. Lietuviškų Dr-sčių, nedėlioj, 28 rugpjūčio (August), 1910 m., Bergman's Grove, Riverside, Ill. Pradžia 9 val. ryto. Įžanga 25c. porai. Bergmano daržas savo gražumu jau taip pagarsėjo tarpe lietuvių, kad jau nei nereikalinga apie tai kalbėti. Susivien. Lietuviškų Dr-sčių Komitetai visuomet parengia puikius balius ir pikninkus; o šitas bus puikiausias iš jų visų. Todėl, jaunieji ir senieji, atsilankykite kuoskaitlingiausiai šitan pikninkan. Pelnas gi eina budavojimui svetainės.

PIRMAS DIDELIS PIKNINKAS.

Liet. Kriaučių Kliubas Savitarpinės Pašalpos parengė pirmą didelį pikniką, nedėlioj, 21 rugpjūčio (August) 1910 m., Schuth's Grove, Riverside, Ill. Prasidės 9 val. ryto ir trauksis iki vėlybam vakarui. Įžanga porai 25 centai.

Davažiuoti galima: Metropolitan elevatoriu iki 48 Ave., nuo ten La Grange karais iki daržui. Ir 12 karais iki 48 Ave., nuo ten La Grange karais iki daržui.

Bus tai vienas iš puikiausių pikniką, nes bus pirmutinis ir parengtas vietinės kriaučių draugystės. Juk žinote, kad kriaučiai niekad nieką prastai nedaro. Taigi kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti kuoskaitlingiausiai, nes bus labai linksma diena. Lietuviški muzikantai grieš puikiausius lietuviškus šokius, bus visokių skanių gėrimų ir užkandžių ir kvepiančių lietuviškų cigarų. Didelis daržas, pilnas žalių medžių, po kurių pavėsiu galėsite pasilsėti. Užkviečia visus,

Komitetas.

PIRMAS DIDIS BALIUS.

St. Charles, Ill. Draugystės Šv. Jurgio Ric., atsibus subatoj 3 septerberio, 1910 m., 56 Irwin Hall, ant kampo W. Mayne ir 2 gat. Įžanga 50c porai.

PIRMAS DIDELIS BALIUS.

Rengiamas draugijos D. L. K. V. atsibus 4 d. rugpjūčio (september), 1910 m. Prasidės 11 ryto val. ir trauksis iki vėlam vakarui — Germania Hall, kampas 13 ir E. St., Tacoma, Wash. Širdingai užprašom atsilankytie į puikų pasilinksminimą. Įžanga 50c., moterims dykai. Griežš puikus muzikantai; bus skanųs užkandžiai ir geri gėrimai. Užprašo

Komitetas.

TAI BROLIAI IR SESERĮS
URA! URA! URA!!!

Lietuvių Pasilinksminimo Draugiškojo Kliubo pinikas. Iš Indiana Harbor, Ind., darže Lake Side Grove, 9601 Ewing ave., So. Chicago, Ill. nedėlioj rugpjučio 21 dieną (Aug.) 1910 m., Įžanga vyrams 25c., merginoms dykai.

DIDELIS PIKNIKAS.

Rengiamas S. L. A. 139 kp. Kensington, Ill. piknikas, įvyks nedėlioje 21 d. rugpjučio (Aug.), 1910 m., P. Karecko darže, 123 st. ir Union ave., West Pullman, Ill. Prasidės 10 val ryto ir trauksis iki vėlam laikui. Širdingai kviečiame visus senus ir jaunus, vaikinus ir merginas į šitą puikų pikniką. Muzikė geriausia, griežš lietuviškus ir amerikoniškus šoklus; ir dainuos dainas L. M. Dr-ja Aido choras iš Kensington, Ill. ir visą laiką bus skrajojanti krasa. Dovanas paaiškinsim piknike. Maloniai kviečiam visus. Įžanga porai 25c.

Komitetas.

Pittsburge, Pa. 9-tosios Tėvynės Mylėtojų draugijos kuopos susirinkimas atsibus 27 rugpjučio d., 7 val. vak., L. M. Dr. svetainėje, 142 Ohio str., Pittsburg, Pa. Meldžiu visų draugų atetti į susirinkimą ir atsivesti naujus draugus prisirašyti į T. M. D.

T. M. D. 9-sios kuopos sekretorius
J. M. Moškeliunas.

PRANEŠIMAS.

Visiems juniems lietuviams, norintiems prigulėti prie pašalpinės draugijos, dabar yra geriausia proga prisirašyti į Palaiminstos Lietuvos Draugiją. Šioj draugijoj dabar yra mažiausia įstojimo mokestis: per pusę metų iki 30 metų amžiaus žmonės bus priimami už 1 dolarį, senesni mokės daugiaus. Priimami į draugiją visi lietuviai, nežiūrint į jų tikybą. Minėtoji draugija įkurta 1906 m. 12 rugpjučio d., sąnarių turi iki trijų šimtų ir yra vedama geroj tvarkoj. Kiekvienas prigulintis į draugiją ligoj ar nelaimėje yra aprūpinimas ir sušelpiamas. — Draugijos susirinkimai esti antrame kožno mėnesio sekmadienyje, Jurgio Černausko svetainėje, 1900 S. Union st., pirmoj val. po piet.

Su pagarba
Edvardas Capulis, pirmin.
Anicetas Linkus, rašt.
918 W. 32 st., Chicago, Ill.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Aleksandro Petingio, Kauno gub., Raseinių pav., Šilalės valsčiaus, Balsių kaimo. Pirm 20 metų jis, bedirbdamas kasyklose Springfield, Ill., neteko vienos kojos. Jis moka lietuvišką ir vokišką kalbas, bet dabar turbut daugiausiai kalba angliškai. Jau bus 7 metai kaip negaunu nuo jo jokios žinios. Jaigu kas apie jį žinotų, arba ir jis pats, malonės douti žinią šiuo adresu:

Robert Fetting,
525 De Koven st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Juozapo Griciuno ir pusbrolio Petro Šablicko. Abu Kauno gub., Panevėžio pav., Čypėnų vals., Kuprėliškių parapijos žadeikių sod. Jie patįs ar kas kitas apie juos teiksis pranešti šiuo adresu:

Kaz. Griciunas,
141 Bowen St., So. Boston, Mass.

Pajieškau savo pažystamų Konstanto ir jo dėdės Ignatavičių; abu iš Kauno gub., Ukmergės pav. Turiu svarbų reikalą. Prašau atsišaukti šiuo adresu:

Antanas Pundzevičius,
656 W. 14 st., Chicago, Ill.

Pajieškau Zozes Nagereckutės, paeina iš Kauno gub., parap. Vilkijos kaimo Jaučakių; pirmiaus gyveno Chicago. Kas žinotų jos adresą, meldžiu duoti man žinią šiuo adresu:

J. T.,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Arba telefonuot, Phon. 2976 Monroe.

Pajieškau savo pusbrolio Vincento Paluckio, Kauno gub., Šiaulių pav., Radviliškio valsč., Šaduvos parap., Bebruvų kaimo. Girdėjau, kad jis gyvena apie Vaukiegan, Illinois valstijoj. Jaigu kas žinotų apie jį arba jis pats malonės duoti man žinią adresu:

Franciškus Aglinckas,
P. O. Box 548, Minersville, Pa.

Pajieškau savo brolio Juozo Gerulio. Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Kaupiškiu gm., Liukių kaimo. 16 metų Amerikoj, paskiausiai gyveno E. New Yorke, o dabar nežina kur. Jis pats ar kas kitas malonėkite pranešti sekančiu adresu:

Vincas Gerulis,
785 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieškau Juozapo Bernoto, Kauno gub., Šiaulių pav., Šiaulėnų parap., Metai atgal išvažiavo ing angleka-syklas iš Brooklyno, N. Y., kur gyveno apie septynis metus. Jis pats ar kas jį žino tepraneša man šiuo adresu:

Jonas Balčiunas,
8747 Hauston ave., So. Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugo Boleslavo Černiauskio, Kauno gub., Raseinių pav., Skirsnemunės parap., Apaštališkių dvaro. 2 metai kaip Amerikoje, Pirma gyveno apie Boston, Mass., o dabar nežinau kur. Turiu svarbų reikalą. Prašau duoti žinią šiuo adresu:

J. Slinauskas,
Box 275, Wandergrift Heights,
M. M. Conn.

Reikalavimai.

Reikalingas saliunas su license. Kas tokį turi pardavimui tegul praneša, Real Estate Dept., 3252 So. Halsted st.

Reikalingi galąstojai į dalgių skyrių; šlapjas galandimas; darbas nuolatinis ir gera mokestis prityrusiems darbininkms. Whitaker Manufacturing Co., 65 ir 59 gatv. Imkite 63 gatvės karus.

Ant Pardavimo.

Pardavimui namai keturiais butais, 6 kambariai kiekviename; viskas gerai įtaisyta; arti lietuvių bažnyčios. 2342 S. Oakley Av., Thomas Mis.

Parsiduoda saliunas geroje vietoje, tarp lietuvių ir lenkų. Parsiduoda nebrangiai. Savininkas išvažiuoja į kitą miestą. Atsišaukkite šiuo adresu: 4554 So. Ashland av., Chicago, Ill.

STEBĖKIS!

Užmokėjęs $550 už Grocery & Market, geroj lietuvių apgyventoj vietoj, turėsi $1500 pelno į metus. Parduati krautuvę turi dėlto, kad persiskyriau su dalininku ir negaliu susikalbėti lietuviškai. Taigi neapleiskit progos ir kreipkitės pas: Meyer, 3440 So. Morgan St., arti 35 gatv., Chicago, Ill.

Anglinis ir ledinis biznis, 4 arkliai, 7 vežimai ir tt. Gera proga atsakančiam žmogui padaryt piningą. Parsiduos neperbrangiai, nes savininkas ketina važiuoti į Lietuvą. Atsišaukite šiuo adresu: M. Svečulis, Box 6, Palmerton, Pa.

Pardavimui 2 štorai su sklepu (rusim), murinialis rėmais namai užpakalyje. $34 rendos į mėnesį. 42 šimtai užmokesties savininkui užpakalinuose namuose, 3220 Auburn ave.,

Męs Sujieškom.

Užčėdyjimui laiko ir galvasukio namų pirkėjams, męs sujieškojome kelis namus, geriausius kokius galima rasti už paduotą kainą, ir čionai juos pagarsiname. Kas išsigali įmokėti trečią dalį, ar daugiu, ant tų namų tam męs trukstančius piningus paskoliname lengviausiomis išlygomis.

Šituos namus męs patariame pirkti lietuviams:

No. 121. 8 ruimų murinis namas, ant stulpų. Lotas 24x125. Randos į metus neša $204. Kaina $1.600.

No. 232. 4 kambarių murinis namas. Geroj vietoj. Lotas 25x125. Kaina ..... $1.600.

No. 236. 2 lubų medinis namas, 2 gyenimai 1 — 5 r. 1 — 4 r. Lotas 24x125. Randos neša į metus $216. Kaina ..... $1.700.

No. 156. 2 mediniai namai, 1 — 5 r. 1 — 4 r. Lotas 31x147, kampinis. Kaina ..... $2.000.

No. 12. 2 namai, 4 gyvenimai po 4 r. Lotas 25x125. Randa $384. Kaina ..... $2.000.

No. 10. 2 lubų murinis namas, 2 gyv. po 6 r. Lotas 25x135. Kaina ..... $2.500.

No. 4. 2 lubų murinis namas, 4 gyv. po 4 kambarius. Randa $480. Kampinis lotas 30x147. Tiktai $3.700.

No. 217. 2 lubų murinis namas, 2 gyv. po 6 kamb. Lotas 25x125. Randos neša į metus $372. Kaina $3.000.

No. 241. 2 lubų murinis namas, 16 kambarių. Lotas 125x125. Randa $504. Kaina ..... $4.500.

No. 241. 2 lubų murinis nmas, 4 gyven. 2 — 5 r., 1 — 3 r., 1 — 4 r. Lotas 25x125. Randos neša į metus $540. Kaina ..... $4.500.

No. 187. 3 lubų murinis namas, 3 gyv. po 6 kamb., 2 maudyklos. Lotas 25x125. Gatvės užmokėtos. Randa $564. Kaina ..... $4.700.

No. 69. 3 lubų murinis namas, 3 gyv. Su maudyklomis. Lotas 27½x 127. Randos neša į metus $552. Kaina. ..... $5.300.

No. 179. 3 lubų muras, 4 gyv. 2 po 6 rum., 2 po 4 rum., 2 maudyklos. Lotas 27x129. Randos neša 624. Kaina ..... $5.500.

No. 238. 2 lubų muras, akmenų priešakys, 2 guv. po 7 kamo., 5 r. murinis namas užpakly. Lotas 25x 125. Randa $624. Kaina .... 5.500.

Kiekvienas iš tų namų yr vertas gero žmogaus. Ateikite apžiūrėti.

Norėdami platesnių žinių, kreipkitės vnatiškai į musų ofisą

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

PIGI EKSKURSIJA Į MICHIGANĄ.

Važiuokite apsigyventi į Michigano vaisingą žemių širdį — Mason Manistee ir ežero šalis į Swigart Tract — dobilų, vaisių ir apskritai farmines žemes. Kaina nuo $10 iki $25 už akrą. Išlygos labai lengvos: įmokėti nuo $10 iki $25, o paskui ant išmokesčio kas mėnuo po 5 ar 7 dolarius ant 40 akrų. Greitai augantis distriktas, du nauji miestai, lotai biznui ir apgyvenimui. Klimatas labai sveikas. Galite turėti viską, kas tik auga Illinois, Indiana ir Ohio valstijose. Ekskursija važiuoja kiekvieno mėnesio pirmu ir trečiu utarninku. Ten ir atgal iš Toledo ar Chicagos $6.00. Patvavados ir nurodymai dykai. Užmokėtus už tikietą piningus sugrąžiname po nupirkimui žemės. Norėdami platesnių paaiškinimų rašykit pas mane: Anton Kiedis, vietinis atstovas, Peacock, Lake Co., Mich.

Pranešu, jog geras mano draugas Juozpas Rokauskis pasimirė 21 liepos mėn. dieną 1910 m. Jis turėjo brolį Chicagoje ir pačią ir sūnų Rygoje. Jaigu kas apie jį norėtų ką dasižinoti, tai prašau to parašyti man laišką šiuo adresu:

Antanas Martinaitis,
45 N. Third str., Portland, Oreg.

Burtininkų Kazyros (Kortos)

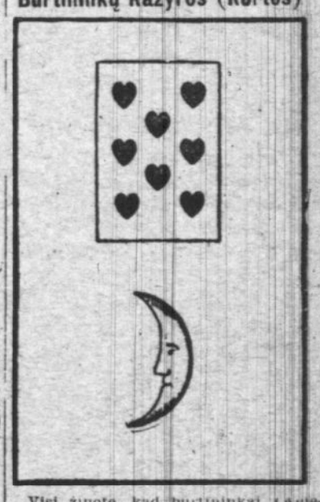

Visi žinote, kad burtininkai (Amerikoje vadinami Fortune Tellers) spėja žmogui laimę ar ateitį su pagelbą Kazyrų (Kortų). Ar toki burtininką spėjimai iš nukeltų Kazyrų turi kokią vertę, mes apie tai nekalbėsime, tik pasakysime, kad yra tukstančiai žmonių, kurie pas tokius burtininkus lankosi įspėjimui savo ateities ar laimės ir moka jiems už tai po kelis ir po keliolika dolierių. Garsiausia ant svieto burtininkė buvo tai pone LENORMAND Paryžiuje, Francuzijoje, kuri su pagelba savo Kazyrų visiems įspėdavo ateitį. Pas ją valkščioja kelti Kazyras viso svieto didžiunai, kunigaikščiai ir karaliai ir kiekvienam jį ateitį įspėdavo.

Po myriui virš minėtos burtininkės jos Kazyros pateko į svietą ir šiądien jomi naudojasi garsiausi svieto burtininkai, ir kiekvienas, kas jas turi, gali su joms įspėti ateitį teip geral kaip ir burtininkai. Šios Kazyros su pilnu išaiškinimu lietuviškoje ir lenkiškoje kalbose, kaip jas vartoti ir kaip ateitį įspėti yra dabar gaunamos musų štore. Kaina jų 50c.

Šios Kazyros yra geriausia bovykla liuosame laike ir su jom, ne tik save, bet ir visus kitus geriausiai nubovysi šeimyniškuose ir draugiškuose susirinkimuose.

Siųsdami pinigus ant kazyrų adresuokite:

The Bridgeport Clothing Co.
3246-3248 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Mokykla Šokių!

Prof. Julius S. užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokina valcą 6 rųšių ir teip, kad gali drąsiai eiti šokti publikoje. Teipgi išmokys ir kitus šokius su 6 vakarais; vakare nuo 8 valandų iki 11. Kas moka vaikščioti, tas gali išmokti ir šokti. Kas nori mokytis tegul ateina į svetainę, po numeriu, 2119 So. Halsted St., mokinu kas dien apart šventų dienų. Prof. Julius S. praneša visiems, kurie nori išmokt tuos šokius, kad ateitų sekančio adreso: 2124 South Halsted St.

Ofisas ant 3-čių lubų. Atdaras nuo 5 iki 8 val. vakare.

Prof. Juliaus šokių mokykla užsidaro June 25, ji vėl bus atdara September 2.

jau pradėsim Buck ir Wing šokt Sept. 2.

LIETUVIŠKA ŠOKIŲ MOKYKLA.

Joje kiekvienas gali išmokti šokt su keliais vakarais. Išmokus šitoj mokykloj šokti, nuėjęs į by kokią salę neturėsi sarmatos, šokdamas lietuviškus ar angliškus šokius. Išmokiname šokti jauną ar seną, kas tik pas mus atsilanko. Mokiname utarninkais, seredomis ir ketvergais nuo 7:30 iki 10:30 vakaro val. Kas nori mokinties ateikite minėtais vakarais į svetainę 3119 So. Morgan str., arti 31 gatvės.

Prof. Fr. J. ir A. L.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DR-STĖS CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI:

Pirmininkas: Jonas V. Liutkauskas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Vice-Pirmininkas: Pr. Butkus, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Raštininkas: Jonas Dagis, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Iždininkas: A. J. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn.
Knygius: J. Simanavičius, 331 Barnes st., Plymouth, Pa.
Literatiškasis Komitetas: J. Gabrys, 11, rue Sommerard Paris, France. V. Jokubynas, 3152 Wallace st., Chicago, Ill. J. Laukis, 501 Brick st., Valparaiso, Ind.

Kur gauti "Lietuvą."

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

Brooklyn, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand Street.
Ant. Jankauskas, 65 Hudson Ave.
T. Jermalas, 215 Berry Street.
J. Milewski, 124 Grand st.
S. Simanavičius, 258 Wythe Ave.

BALTIMORE, MD.
John Louis, 657 W. Baltimore St.
J. Zebrauckas, 112 N. Green St

BROCKTON, MASS.
J. Pocius, 175 Ames St.

Chicago, Ill.
P. M. Kaitis, 1607 N. Ashland Av.
M. J. Tananevičė, 670 W. 18th St.

ELIZABETH, N. J.
D. Bočkus, 211 First St.

JERSEY CITY, N. J.
Ant. Reklaitis, 234 Wayne St.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 101 Oak street.

Montello, Mass.
B. P. Miezkinis, 35 Arthur St.

New Haven, Conn.
J. J. Valtkevičius, 227 Chapel St.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd Street.

Portland, Oreg.
John Browman, Browman News Co.

SAN FRANCISCO, CAL.
Foreign & Domestic News Co., Foot of Market St.,

SEATTLE, WASH.
International News Agency, 102 Washington St.,

Worcester, Mass.
M. Paltanavičia, 15 Milbury Street.
J. Kalakauskas, 66 Milbury St.

"Lietuvos" Agentai

Pas šiuos agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar pusei metų ir užsimokėti.

Jonas Janušas keliaujantis Agentas po Illinois valstiją.

Brooklyn, N. Y.
J. Ambrozėjus, 120 Grand St.
A. Lesniauskas, 298 South 1st St.
Jos Matulis, 262 Metropolitan Av.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 1834 N. Castle Street
Vincas Želvis, 603 So. Paca st.

Chicago, Ill.
J. I. Bagdžiunas, 2334 S. Oakley Ave.
Jonas Ilgaudas, 1613 So. Halsted St.
Zen. Jucevicze, 118 E. 115th St.
And. Jurevičia, 3337 Auburn Av.
Vinc. Linka, 1813 String St.
Geo. Pupausky, 1112 S. Leavitt St
K. Steponis, 849 — 34th St.
Jonas Visockis, 8139 Vincennes Rd.

Cleveland, Ohio.
P. Szukys, 1408 E. 25th St.

CAMBRIDGE, MASS.
Pet. Bartkevičius, 877 Cambridge St.

GRAND RAPIDS, MICH.
Juoz. Šlikas, 42 W. Leonard St.

GRANT WORKS, ILL.
Jonas Liškonis, Box 195.

HARTFORD, CONN.
Kar. Lesevičius, 40 Mulberry st.

Herrin, Illinois.
J. T. Adomaitis, Box 708.

HAZLETON, PA.
Ant. Shukis, 103 N. Wyoming St.

INDIANA HARBOR, IND.
B. Yasiulis, 3604 Deador St.

MINERSVILLE, PA.
J. Ramanauskas, Box 538

New Britain, Conn.
M. J. Deponis, 21 Pleasant Street

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

Pittsburg, Pa.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22-nd Street.
J. G. Miliauckas, 1811 Wharton St.

NORWOOD, MASS.
B. A. Tumavičius, 28 Austin St.

Paterson N. J.
A. Vareškevičius, 70 Lafayette St.

Pittston, Pa.
Ad. Bendinskas, 42 Chesnut St.
J. Kazakevičia, 103 No. Main St.

Plymouth, Pa.
S. Poteliunas, 345 E. River St.

ROCKFORD, ILL.
Adomas Kazakevičia, 310 E. State st.

SO. CHICAGO, ILL.
Pet. Ostrovskis, 8701 Commercial Av.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens Street.
J. G. Gegužis, 28 W. Broadway.

Springfield, Ill.
G. Tachilauckas, 1217 W. Jefferson St.

Scranton, Pa.
Geo. Baltrunas, 2018 Luzerne St.
Juos. Petrikys, 1514 Ross Ave.

Shenandoah, Pa.
T. Kryžanauskas, 38 E. Centre St.

Union City, Conn.
D. F. Eimaitis, 65 Brennan st.

Waterbury, Conn.
J. Žemantauskas, 39 W. Porter St.
Jurgis Žemaitis, 824 Bank st.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 45 Ward St.

Naujausios Knygos

gaunamos "Lietuvos" Redakcijoj.

APIE BALTRŲ-GIRTUOKLĮ. Vaizdelis iš gyvenimo Baltraus girtuoklio. Rygoje, 1909. Pusl. 32 ..... 10c.

ARCHAIOLOGIŠKI TYRINĖJIMAI. Gaidės apylinkėje. Kun. Juozapo Žiogo. Su 21 paveikslėliu, (Iš "Lietuvių Tautos"). Vilniaus, 1909. Puslapių 23 ..... 40c.

ANTANO BARANAUSKIO, (A. a. kunigo vyskupo) laiškai į profesorių Joną Baudouin'ą de Courtenay. (Iš "Lietuvių Tautos"), Vilniaus, 1909 m. Pusl. 28 ..... 40c.

BURTAI. Zigmanto Przybylskio vienaveiksmė komedija. Išvertė ir išleido Liudas Gira. Vilnius, 1909. Pusl. 16 ..... 10c.

DŽIOVA, JOS PRIEŽASTIS IR KOVA SU JA. Dr. K. Jokanto. (Marijampolės paskaita), Vilnius, 1909. Pusl. 28 ..... 10c.

GILSĖ. Dzukų legenda ir BOBUTĖS VARGAI. Parašė Vincas Krėvė. Vilnius, 1909. Pusl. 42 ..... 10c.

GIMDYMO SLEPINIAI. Parašė Vidunas. Labai naudinga ir verta perskaitymo kiekvienam šitą knygelę. Tilžėje, 1909 m. Pusl. 96. Kaina 45.

IŠ SEINŲ VYSKUPYSTĖS HISTORIJOS. Parengė spaudon J. Basanavičius ir K. Grinius. (Iš "Lietuvių Tautos"), Vilnius, 1909. Puslapių 41. Kaina ..... 50c.

KLAIDA. Apysaka parašyta Lazdynų Pelėdos. Kas šios raštininkės veizdėjius sk itęs, tas žino jų vertę ir nesigailės šią knygelę perskaitęs. Ji parašyta iš lietuvių gyvenimo, Vilnius, 1910. Pusl. 520 ..... $1.00

"LIETUVIŲ TAUTA". L. Mokslo Draugijos raštai. Knyga 1, dalis 3. Vilnius, 1909. ..... $1.25.

MUSŲ GERASIS. Dviejų veiksmių komedija. Parašė Žemaitė. Vilnius, 1909. Pusl. 26 ..... 10c.

NASLAITĖ. Drama keturių veikmių. Parašė M. Valinčius. Boston, Mass. 1909, pusl. 22. Kaina .. 10c.

NUO AUDROS PASISLĖPUS. Parašė Žemaitė. Vilnius, 1909. Pusl. 16. Kaina ..... 5c.

RAŠYBOS LAVINIMOSI DARBAI. Pradėdamomsioms mokykloms. Sutaisė mokytojas S. Vaznelis su pagelba J. J. Šiauliai, 1909. Pusl. 112 Kaina ..... 20c.

I. Gražųs paveikslėliai, bet dar gražesni aprašymėliai. Vilnius, 1910. Kaina ..... 10c.

II. Kas atsitiko kiaulių namuose. Vilnius, 1910. ..... 10c.

III. Kiek daiktelių įvairių — tiek eilučių įdomių!.... Vilnius, 1910 m. Kaina ..... 10c.

IV. Nesigailėsi, vaikeli, perskaitęs šitą knygelę! Vilnius, 1910. .... 10c.

V. Sveiki gyvi! Vilnius, 1910 m. Kaina ..... 10c.

VI. Dėdės Tomo Trobelė. Vilnius, 1910 m. ..... 15c.

VII. Kiek čia įvairių žvėrių ir namų gyvulių!.... Vilnius, 1910 m Kaina 15c

Knygų Kataliogas

No. 27 Gyvenimo mokykla. Parašė Orison Svett-Marden. Lietuviškon kalbon išvertė K. Žegota. Užrašai pagarsėjusių žmonių. Labai naudinga knyga. Didelio formato. Chicago, Ill. pusl. 235. .... $1.25 Apdaryta $1.50

No. 43 Iš gyvenimo lietuviškų Vėlių bei Velnių. Pasakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų (dangų), čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholerą; apie dvasias (dušias), velnius, jų valdinimąsi ir tt. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokioje buvo girdėtos. Panevėžyj — pagal tarmę panevėžiečių; Šiauliuose — pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub. — pagal tarmę suvalkiečių; Prusų Lietuvoje — pagal tarmę Prusų lietuvių; Dzukijoj — pagal tarmę dzukų ir tt Chicago, Ill. 1903, pusl. 470. Popieros apdaruose. .... $1.50 Audimo apdaruose. $2.00

No. 70 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis IV. Chicago, Ill. 1905, pusl. 299. Šioje dalyje, telp kaip ir pirmesnėse dalyse Dro. J. Basanavičiaus surinktų pasakų, telpa keli šimtai užimančių ir juokingų pasakų. Kiekvienas, nusipirkęs iš paminėtų knygų I, II, III ar IV dalį, turės per visą savo amžių neįsemamą pasakų turtą. .... $1.25 Drutai apdaryta. $1.50

No. 071 Laikrodininko atsiminimai. Pasak Erkman-Šatrijanę sutaisė S. M. Paveikslas iš Napoleono I paskutinųjų kariavimų. Chicago, Ill. 1907, puslapių 44. .... 15c

No. 76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L—ia. Turinys: Giesmė apie sakalą, Nenaudėlis, Makaras Čudra, Rudenyj, Dvidešimts šeši ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapių 103. .... 25c

No. 90 Olitipa. Graži apysaka iš laikų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos indijonų. Vertė A. Olševskis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1906, pusl. 95. .... 25c

No. 97 Pamokslai išminties ir teisybės, išguldinėti galvočių visų amžių Lietuvos vaikeliams. Parašė kun. Tatarė. Trečia laida. Čia telpa 128 juokingų, bet išmintingų ir pamokinančių pasakaičių, mokinančių doros ir išminties. Chicago, Ill. 1899, puslapių 182. .... 50c

No. 98. Pragaro atgijimas. Parašė L. Tolstoi, vertė Z. A. Kritiškas piešinys dabartinės draugijos tvarkos, alegoriškai parašytas. Chicago, Ill. 1903, pusl. 22. .... 10c

No. 100 Pasaka apie kantrią Aleną, dukterį turkų ciesoriaus Antonijaus, kuri per 22 metus vaikščiodama po svietą, daugybę bėdų ir vargų iškentėjo. Antra laida. Iš lenkiško vertė A. Olševskis. Chicago, Ill. 1902, puslapių 66. .... 20c

No. 103 Pasaka apie Adomą ir Jievą. Priedas prie sulygintamosios mythologijos. Parašė Paul Lafargue, pagal vokiškų vertimą lietuviškai sutaisė P. Miškinis. Chicago, Ill. 1908, puslapių 31. .... 10c

No. 114 Ponas ir bernas. Apysakėlė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kaimiečių. Žingeidi norintiems susipažinti su buviu ir sąlygoms maskolių kaimiečių gyvenimo; ji verčia skaitytoją drauge jausti su vargo prislėgtais žmonėmis. Chicago, Ill. 1904, pusl. 60. .... 15c

No. 130 Revoliucijos žmonės. Parašė A. Niemojewski, vertė K. Puidatorius. 7. Paukštis, 8. Ponas Jėzus Varšavoje. Knygelė įdomi kiekvienam. Chicago, Ill. 1908, pusl. 76. ..... 20c

No. 1420 Tikyba ir mokslas. Tikėjimiški, moksliški ir draugiškai-politiški tyrinėjimai, surankioti D-ro J. Šliupo. Antras pataisytas ir padidintas spaudimas. Chicago, Ill. 1901, puslapių 211. .... 50c

No. 641 Geografija arba žemės aprašymas. Pagal Geikie, Nalkovskį ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aiškiai ir suprantamai aprašo musų žemę, jos pavidalą, didumą ir platumą; jos kalnus, jų vardus, augalų, vulkanus, metančius iš savęs ugnį; iš kokių sluogsnių susideda žemė, kur ir kiek joje yra anglių, geležies, sukso, druskos ir kitų gėrybių; kiek marių, ežerų, upių, jų vardai, plotis, gylis; kokie kuriuose vandenys: sūrus, prėski, kartus: kokie juose gyvena gyvunai ir tt. Žemė aprašyta dalimis: išskaitytos visos viešpatystės, karalystės, kunigaikštystės, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemėje yra gyventojų; kokie jų tikėjimai, kalbos, papročiai, užsiėmimai, pramonės, išdarbiai, ir tiesos; kokie miestai, su kiek gyventojų, fabrikų, pramonių; kur kokie oraI: šalčiai ar karščiai, lytys ar giedros: kur koks ilgis dienos ir nakties. Knyga didelė 6x9 colių, ant geros standžios popieros spaudinta. Chicago, Ill. 1906, pusl. 469. Kaina. $2.00

No. 1457. Dangaus Augštumas ir žmogaus Senumas; Anykščių šilelis ir daugelis naudingų žinių. Sutaisė P. M. Pusl. 112. .... 15c

No. 1521 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo šviesoje mokslo. Pagal svetimus šaltinius lenkiškai sutaisė F. J. Lietuviškai vertė J. Laukis. Yra tai išaiškinimas monų darymo. Šioje knygoje atrasite visas monų ir burtų paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslais parodytos visos slaptybės ir budai jų darymo. Chicago, Ill. 1903, pusl. 262. ..... 50c

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dalidė iš Nazareto. Apysaka iš laikų kankinimo Kristaus. Eugenijus Sue. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, pusl. 80. (Šitą knygelę Vilniaus vyskupas uždraudė lietuviams skaityti.) Kaina 50c

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvus daiktus. Pagal profesorių Nusbaumą sutaisė Šernas. Mokslas, kokiu budu radosi gyvi sutvėrimai ant musų žemės, kaip jie vystėsi, pradėjus nuo mažų vabalėlių, iki dačjo lig paukščių, žvėrių ir paties žmogaus. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, pusl. 147. .... 40c

No. 525 Kaip gyvena augmenys? Pagal Lunkevičių ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai aprašymas apie įvairius musų žemės augalus, jų sudėjimą ir atmainas, gyvį ir plėtojimąsi nuo pat menkiausių pavidalų iki didžiausių ir tobuliausių. Chicago, Ill. 1901, pusl. 129. .... 35c

No. 526 Kada ir kokiu budu svietas sutvertas. Parašė Prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Aprašyta, kokiu budu tveriasi dangiški kunai ir kaip musų žemė susitvėrė, telpgi, kokiu budu atsirado ant jos gyybė. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 140. ..... 35c

No. 527 Kada ir kokiu budu gali svietas kada-nors pasibaigti. Parašė Prof. Dr. M. Wilh.Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Knygelėje aprašyta svieto pabaiga. Kas nori atsižinoti, kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti, tegul perskaito šitą knygelę. Chicago, Ill. 1906, pusl. 135. Kaina. 35c

No. 630 Etnologija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal Dr. M. Haberlandę parašė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai svarbiausia moksliška knyga apie visas musų pasaulės žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatysčių, visų žemės kraštų ir net mažiausių šalelių žmones ir jų paveikslus. Aprašo jų kilmes, parvą, tikėjimą, papročius, užsiėmimą ir abelnai viską. Kas nori pilnai pažinti žmonių istoriją, tegul perskaito šią knygą. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667. ..... $2.00 Apdaryta. $2.50

No. 1525 Rankvedis gromatų rašymui. Knygelė pamokinanti, kaip rašyti gromatas į tėvus, pažįstamus gimines, prietelius, mylimus ir mylimas prieš apleidimą į ponus, kunigus, vyskupus ir kitus augštos luomos ypatas. Pasveikinimai ant Naujų metų, dienoje varduvių, gimimo ir kituose atsitikimuose. Chicago, Ill.

No. 490 Dvi Kelionės į Tolimą Siaurę. Sutaisė S. Matulaitis. Labai žingeidus ir naudingas aprašymas iš kelionės į šiaurės poliurę. Chicago, Ill. Kaina..... .... 20c

No. 516 Iš kur atsirado musų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lunkevičių sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 75. .... 20c

No. 67 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis I. Čia telpa 141 labai gražių, juokingų, išmintingų ir žingeidžių pasakų. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280. ..... $1.25 Drutai apdaryta. $1.50

No. 68 Lietuviškos pasakos įvairios Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis II. Čia telpa 205 labai gražių ir juokingų pasakų, bovijančių kiekvieną skaitytoją ir klausytoją ir labai naudingos. Chicago, Ill. 1903, pusl. 330. .... $1.25 Drutai apdaryta. $1.50

No. 69 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis III. Čia telpa 202 dar gražesnės ir juokingesnės pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333. .... $1.25 Drutai apdaryta. $1.50

No. 548 Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcija Prof. Blochmanno. Sutaisė Šernas. Visiems suprantamai aprašyta ypatybės chemiško ir fiziško proceso, aiškesniam parodymui kurio yra daugelis tam tikrų paveikslėlių. Chicago, Ill. 1907, pusl. 138. .... 40c

No. 553 Pažįjimas organiško svieto. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Knyga didelės mokslėkos vertės. Ji aprašo tvėrimąsi viso sutvėrimo ir visų gamtos sutvertų daiktų; parodo, pagal senųjausius ir giliausius žemės sluogsnius, žaug milijonų metų atgal gyvavusius ant žemės augmenis, vabalus, žvėris, paukščius ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905 pusl. 137. 35c

No. 606 Airija. Lapai iš istorijos Airijos. Parašė A. Janulaitis. Chicago, Ill. 1908, pusl. 53. .... 15c

No. 681 Gyvybė (kantatas) ir kitos trumpos poėmos. Parašė Jonas Viskoška. Telpa čia eilės: Gyvybė, Išvirkėlis, Vylius, 3 sonetai, Proverbai ir Jautimai. Chicago, Ill. 1907, puslapių 41. .... 15c

No. 397 Kepiec kančios. Eilės. Parašė Liepukas. Chicago, Ill. 1909, puslapių 23. .... 10c

No. 436 Revoliucijos dainos. Surankiotos iš visur 24 dainos naujos gadynės iš revoliucijos atbalsių. Chicago, Ill. 1908, pusl. 30. .... 15c

No. 471 Akyvi apsireiškimai svieto, į kurious žmonės nieko žiuri, bet jų gerai nesupranta. Su 7 paveikslėliais. Labai naudinga knygelė tiems kurie nori sužinoti, iš ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas. Kas yra debesiai, ant ko jie laikosi ir tt. Chicago, Ill. 1894, pusl. 79. .... 25c tiems arčiau susipažinti su oro ypatybėmis, verta perskaityti. Chicago, Ill. 1907, pusl. 238. .... 75c Apdaryta. $1.00

No. 1209 Angliškos Kalbos Vadovėlis tiems, kurie nori trumpu laiku pramokti angliškai susikalbėti kasdieniniuose reikaluose. Sutaisė J. Laukis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1908, pusl. 90. .... 25c

No. 1300 Rankvedys angliškos kalbos. Pagal Ollendorfą, Harvey, Maxwell ir kitus surašė J. Laukis. Yra tai praktiškiausia knyga išsimokinimui angliškos kalbos pačiam per save be pagelbos mokytojo. Chicago, Ill. 1906, pusl. 307. .... $1.25 Apdaryta. $1.50

No. 722 Trumpa senobės istorija. Pagal prof. R. Vipper vertė iš rusų kalbos D. Su paveikslais senoviškų liekanų ir 5-lais spalvuotais žemlapiais (mapomis). Yra tai tikriausia svieto istorija nuo seniausių laikų, daug metų prieš Kristaus gimimą iki nupuolimo Rymo viešpatystės. Chicago, Ill. 1904, pusl. 305. .... $1.00 Drutuose apdaruose. $1.25

No. 566 Senų gadynių išnykę gyvi sutvėrimai. Pagal Hutchinsoną sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aprašo seniausių gadynių įvairius sutvėrimus, gyvenusius ant žemės dar prieš atsiląuldytus lietuviškai. Prie kiekvieno radimą žmogaus. Šiandien tų sutvėrimų kunus žmonės, kasdami gilius šulinius, kanalus, arba imdami iš žemės anglis, randa giliai palaidotus žemėje. Tulų sutvėrimų atrado čielus, nesugadintus kunus, užklotus keliolikos sieksnių storio žemės ele. Jie yra šiandien išstatyti įvairiuose muzėjuose, iš kurių žmonės mokinasi pažinti, kaip sena yra musų žemė. Mokslinčiai, pagal storumą ir senumą žemės sluogsnių, kuriuose tų sutvėrimų kunus randa, gali spręsti, kaip sena yra musų žemė ir kaip seniai žmogus ant jos atsirado. Chicago, Ill. 1900, pusl. 370. .... $1.00 Apdaryta. $1.25

No. 657 Istorija Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos nuo atradimo ir dar prieš atradimą Amerikos iki 1896 m. Aprašo, kaip Kolumbas atrado Ameriką, kokie čia tada žmonės gyveno, kokie žmonės pirmiausiai iš Europos pradėjo plaukti į Ameriką, kokios karės buvo, už ką kariavo ir kokiuose metuose; kiek buvo prezidentų, kokia ir kiek kuria gero šitai šaliai padarė. Prie galo knygos telps Suvienytų Valstijų Konstitucija, kuri yra reikalingiausia žinoti kiekvienam žmogui, gyvenančiam šioje šalyje. Chicago, Ill. 1896, pusl. 364. .... $1.00 Ta pati audimo apdaruose, aukso litaros ant nugaros ir šono. $1.25

No. 658 Istorija Chicagos Lietuvių, jų parapijų ir kun. Kraučuno prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicagoje, kiek lietuviškų draugysčių, su kokiais vardais ir siekiais; chronologiška peržvalga Chicagos lietuvių darbų nuo pat čia jų atsiradimo iki pabaigai 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kun. Kraučuno su "Lietuva". Chicago, Ill. 1901, pusl. 550. Kaina. .... $1.00 Apdaryta. $1.50

No. 679 Lietuvių Pratėviai Mažoje Azijoje nuo senovės iki jie pateko po valdžia Persų. Parašė Lietuvos Mylėtojas (Dr. J. Šilupas). Knyga turi 283 puslapius ir 4 didelas mapas, parodančias vietas, kur senovėje gyveno lietuvių pratėviai. Aprašo lietuvių padėjimą dar 800 metų prieš Kristaus gimimą. Chicago, Ill. 1886. .... 50c

No. 851 Apie turtų išdirbimą. Parašė Schram. Vertė S. M. Veikalas gvildenantis politišką ekonomiją. Kokiais keliais išsidirba turtai, kaip jie susikrauna ir kaip atsilepia ant gyvenimo draugijos. Chicago, Ill. 1900, pusl. 139. .... 35c

No. 856 Aukos Karės Dievui. Parašė Jonas Gražys. Ši knygelė aprašo, kokios kada buvo karės, kas buvo jų priežasčia, kiek blėdies padarė ir daro žmonėms ir kas į jas žmoniją stumia. Chicago, Ill. 1902, pusl. 40. .... 10c

No. 861 Dr. J. Basanavičius. Lenkai Lietuvoje. Iš rusų kalbos vertė V. Gintautas. Nurodymai, kaip lenkiška kalba sunaikino ir sudemoralizavo Lietuvą ir kaip ji kenkia lietuvystei sulyg šiai dienai. Chicago, Ill. 1903, pusl. 41. .... 15c

No. 907 Kaip žmonės su ponais kovojo? Sodiečių sukilimai Ispanijoje XV amžiuje, Anglijoj XVI amžiuje. Parašė A. J—tis. Chicago, Ill. 1908, pusl. 34. .... 10c

No. 921 Labdarybė pirmiaus ir dabar. Parašė P. Lafargue. Vertė M. N—as. Telpa čia: I. Senovės pagonų labdarybė, II. Vyskupų ir vienuolių labdarybė ir III. Buržuazų labdarybė. Chicago, Ill. 1908, pusl. 36. .... 10c

No. 925 Moteris ir jos vieta žmonijoje. Parašė J. Laukis. Šita knygelė aiškina moterų klausimą, todėl yra rams. Kalbėtojai joje atras sau daug medžiagos. Chicago, Ill. 1908, pusl. 47. Kaina. 15c

No. 946 Priedelis prie lietuviško klausimo. Raštelis gvildenantis lietuvystės reikalus po valdžia Rusijos ir po įtekme lenkystės. Chicago, Ill. 1905, pusl. 38. .... 10c

No. 970 Tautiškos Politikos Knygynėlis. Telpa čia Rusijos policijos viešpatavimas, persekiojimas ypatos laisvės, draugijų ir susirinkimų, laisvės žodžio ir sąžinės, ir kame išganymas. Chicago, Ill. 1907, pusl. 47. .... 10c

No. 1102 Auginimas ir maitinimas mažų kudikių. Parašė Dr. J. Kulis. Chicago, Ill. 1907, pusl. 28. .... 10c

No. 1140 Išsivystymas vaisiaus gyvunų. Parašė Dr. J. Kulis. Su daugeliu paveikslėlių iš embriologijos. Chicago, Ill. 1907, pusl. 21. .... 10c

No. 1157 Koks privalo buti vaikų auklėjimas? Rankius raštų, parašytų D-ro J. Šliupo. Chicago, Ill. 1908, puslapių 91. .... 25c

No. 1176 Pamatas Visokiai Reformai. Vadovas sveikatai, turtui ir laisvei. Populiariškas raštas apie klausimą valgybos. Parašė Otto Carque. Su raštininko leidimu vertė J. Laukis. Knygutė nurodo, kad mėsa ir kai-kurie kiti, teip pavadinti diliginanti valgiai yra netinkančiais žmonėms maistais. Chicago, Ill. 1907, pusl. 113. 30c

No. 1136 Hygiena arba mokslas apie užlaikymą sveikatos. Pagal Berneską, D-rą Noll ir kitus sutaisė Šernas. Kas ją su atyda perskaitys, pataikys apsisaugoti nuo visokių ligų, užlaikyti čielybėje savo sveikatą, pailginti savo amžių ir užauginti sveikus ir tvirtus savo vaikus. Chicago, Ill. 1897, pusl. 132. .... 35c

No. 1326 Žodynas lietuviškai-angliškos kalbos. (Dalis I.) Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškai. Kožnas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Kieti audimo apdarai. Chicago, Ill. 1902, pusl. 382. .... $2.00 Popieros viršais. $1.75

No. 1327 Žodynas angliškai-lietuviškos kalbos. (Dalis II.) Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus angliškus žodžius angliško žodžio kabėse yra pridėta tarmė, kaip žodžius angliškai tarti, telpgi kiekvienas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Gražiais drutais apdarais, nugara ir kampai drutos, gražios moroko skuros, šonai audimo, ant nugaros parašas aukso litaroms. lapų kraštai marmuruoti. ..... $4.00 Ta pati knyga popieros apdar. $3.00

No. 1328 Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliška-lietuviškos kalbų (abi dalys — I ir II, t.y. No. 1326 ir No. 1327) vienoje knygoje. Yra tai reikalingiausia knyga norintiems geral pažinti angliškę kalbą Formatas ir apdaraI tokie pat kaip No. 1327. $6.00

"DAGIS"

Kritikos, Satyros ir Juokų Mėnesinis Laikraštis.

DAGIS gražioj formoj knygos, ant geros popieros ir su viršeliais, viso 20 puslapių kas mėnuo duoda skaitymų.

DAGIS kas mėnuo talpina po kelis originalinius, lietuvių pieštus paveikslėlius.

DAGIS bado visus be skirtumo, kas tik nusikalsta prieš visuomenę, todėl "Dagis" turi raštis kiekvino lietuvio namo, tai yra geriausia gyduolė nuo visokių ligų. Juk visiems yra reikalingas linksmumas ir juokai, o "Dagis" nesigaili straipsnių su įvairiais pasišaipimais ir juokais.

DAGIO kaina labai žema, tiktai 10 centų num., arba $1.00 metams.

Siunčiant prenumeratą, adresuokite:

"DAGIS" PUBL. CO.,
812 — 33rd Street, Chicago, Ill.

Nauji Muzikuliszki Vetkalai.

Lietuviška muzika. CESLOVO SOSNAUSKIO.

V. Sąsiuva. UŽMIGO ŽEMĖ. Sustatyta vienam balsui, fortepianui pritariant. Žodžiai Mairionio. Peterburge, 1909 m. ..... 50c.

VI. Sąsiuva. Ta pati daina UŽMIGO ŽEMĖ. Miškiems balsams a capella. Peterburge, 1909 m. .. 50c.

VII. Sąsiuva. SKUBINK PRIE KRYŽIAUS. Vienam balsui, fortepianui arba vargonams ir smuikui pritariant. Žodžiai kun. M. Gustaičio. Peterburge, 1909 m. ..... 50c.

No. 799 Vytauto koncertinis maršas, muzika pijanui. Atminčiai D. L. K. Vytauto pergalejusio kryžiuotius ties Žalgiriu 1410 m. Sutaisė P. Stankevičia. Spausta Leipcige 1910 m., 3 puslapiai muzikos. Kaina 60c.

A. Olszewskio Bankoj

galite aprupinti visus savo reikalus

TOJ BANKOJ LIETUVYS NOTARAS

Išdirba "Doviernastis" — Kontraktus, Raštus pardavimo ir visokius kitus dokumentus, ir užtvirtina visokius dokumentus pas konsulių. Inkorporuoja draugijas ir atlieka visokius kitus notarijališkus darbus.

Visokiuose notarijališkuose reikaluose kreipkitės į

J. J. Hertmanowicz
(Notary Public)
3252 So. Halsted st., Chicago.

Padekavones už knigele.

"Kaip Raszyti Laiszkus Lietuviszkoje ir Angliszkoje Kalbose."

Labai dėkavovju už kningelę "Kaip Rašyti Laiškus". Kningelė tikrai gerai sutaisyta ir iš jos yra labai lengva išsimokinti rašyti laiškus angliškoje kalboje. Tai yra geriausias budas išsimokinimo angliškos kalbos. Dėkavoju Jums po šimtą sykių už jos prisiuntimą.

Z. Stelmokas, 238 Waldo st., Rumford Falls, Me.

Labai širdingai dėkavoju Tmstom už taip brangią dovaną kningelę "Kaip rašyti laiškus lietuviškoje ir angliškoje kalbose". Esu labai ja užganėdintas ir todėl busiu "Lietuvos" skaitytoju ant visados visados.

Jonas Butkus, Co., Campelliott, Canal Zone Panama.

Kiek tai turėjau vargo, kad parašyti laišką angliškoje kalboje. Jau antras metas kaip kankinuosi, bet visgi negalėjau laiško taip parašyti, kad anglikas jį suprastų. Gavęs Tamstos kningelę dovaną "Kaip rašyti laiškus", dabar jau galiu visokius laiškus angliškoje kalboje rašyti, nes šioje kningelėje yra visokių formų laiškai. Už taip brangią kningelę busiu Tamstai dėkingas ant visados.

Sim. Daniunas, Sparta, Wis.

Tai ką žmonės rašo apie mūsų kningelę *"Kaip rašyti laiškus lietuviškoje ir angliškoje kalbose"*.

Kiekvienas šią kningelę gaus dovaną, kurs užsirašys "

Banka A. Olszewskio

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Priima pinigus taupinimui ir moka už juos 3% metams.

Skolina pinigus pirkimui namų ir liotų mieste Chicagos.

Sukolektuoja žmonių pinigus padėtus kitose bankose; teipgi iškolektuoja darbininkų neužmokėtas algas ir paskolintus pinigus.

Padaro visokius Notarijališkus raštus, kaip tai: Dovierennastis, Kontraktus pirkimo ir pardavimo, Affidavitus ir visokius kitus rejentališkus ir legališkus raštus.

Išmaino pinigus visokių žemių ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant kitokių.

Perka ir parduoda namus ir liotus.

Siunčia pinigus į Rossiją, Lietuvą, ir visas dalis svieto.

Parduoda šifkortes ant visų linijų išvažiuoti ir atvažiuoti, ir išvažiuojantiems Lietuvon parupina pasportus nuo Rosijos konsulio.

Musų kainos visada pigesnės kaip kitų ir musų tarnysta visuomet geresnė už kitų. Rašykite mumi apie šifkorčių ir rublių kainas, o mes mielai tokias Jums prisiųsime.

Rašydami mumi visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Knygele verta tiek aukso, kiek ji pati sveria.

Jos Vardas yra:

"Kaip rašyti Laigkus Lietuviškojo ir Angliškoje kalbose".

Ko ji mokina? Ji mokina rašyti laiškus (gromatas) lietuviškoje ir angliškoje kalbose. Žmogus galį visą amžį mokintis angliška kalbą, bet pakol jis nemėgins rašyti laiškų angliškoje kalboje, tai ir angliškos kalbos niekada gerai neišmoks. O kad rašyti laiškus angliškoje kalboje, reikia tam tikros knygos, kuri nemokantį mokintų. Taigi ši knygelė mokina rašyti laiškus angliškoje kalboje.

Šioje knygelėje yra daugybė laiškų visokiuose reikaluose ir atsitikimuose į visokias ypatas: Laiškai tėvų į vaikus, vaikų į tėvus, vaikinų į merginas, merginų į vaikinus; tarnų į darbdavius, darbdavių į tarnus ir tt. Tie visi laiškai yra abiejose kalbose, viens lietuviškas kitas angliškas, teip kad rašėjas skaito lituvišką laišką ir mato kaip tą jatį laišką angliškai rašyti. Kašant angliškus laiškus žmogus mato kaip surišti žodi su žodžiu, kaip padaryti pilnus sakinius ir tie sakiniai įsiskverbia žmogui į smegenis teip giliai kad jis juos jau ant visada atmena. Jokia gramatika, jokia kita knyga teip greitai ir teip gerai žmogu neišmokins angliškos kalbos kaip kad virš paminėta knygelė. Žinoma pirm paėmimo šios knygelės, žmogus turi pirmiau perskaityti knygeles "Vadovėlis" No.1209 ir "Rankvelis" No.1300, kad gauti pradžią, o paskui jau imti knygelę *"Kaip rašyti laiškus lietuviškoje ir angliškoje kalbose"*.

Ši knygelė ne vein mokina laiškus rašyti, ne vien mokina angliškos kalbos, bet dar mokina ir daugybės kitokių labai naudingų ir reikalingų dalykų, kokių pamokinimų jokioje knygoje nerasite. Ji mokina:

Kaip daryti kontraktus pirkimo, pardavimo, samdymo ir visokių formų biznio reikaluose; kaip daryti vekselius skolinant pinigus; kaip daryt testamentus; kaip vesti draugysčių reikalus, ir visoki kiti pamokinimai. Teipgi mokina formų kaip žmonėse apsieiti visokiuose atsitikmuose; antai kaip apsieiti svečiuose, apsilankymuose, supažindinime vieno su kitu, pakalboje vieno su kitu, kaip užsilaikyti bankietuose, vestuvėse, krikštynose, pagrabuose, atsilankant ant metinių švenčių ir tt. Toliau knygelėje yra šimai patarlių vartojamų angliškoje kalboje išverstų į lietuvišką, kokių dar niekad negirdėjai, ir ant galo yra Žodynėlis svetimų žodžių, vartojamų yvairiose kalbose, išverstų į lietuvišką kalbą ką jie reiškia.

Ši knygelė turi 293 puslapius. Yra apdaryta popieros apdaruose ir audimo gražiuose apdaruose. Ji yra veria daug pinigų, bet už pinigus mes jos niekam neparduodame. Mes ją dovanojame tiems, kurie užsirašo musų laikraštį "Lietuvą" ant 18 mėnesių ir užsimoka $3.00 prenumeratos, tai tiems duodame šią knygelę dovanų ir siunčiame "Lietuvą" per pusantrų metų. Skaityk mųs apgarsinimą ant puslapio 7.

Kodėl teip brangią knygelę mes dovanojame už dyką? Pirma todėl, kad mes norime kad kiekvienas lietuvys išmoktų anglišką kalbą, kad paskui galėtų užimti geresnią vietą ar darbą ir pralobtų, o kada bus musų lietuviai turtingesni ir apšviestesni, tai ant tiek pakils lietuviška tauta ir kultura ir mes nuo turtingesnių daugiau biznio turėsime. Antra — mes norime, kad kiekvienas lietuvys skaitytų musų laikraštį "Lietuvą", kuri tarnauja žmonių apšvietimui ir kulturiškam jų pakėlimui, ir ant kiek "Lietuvos" skaitytojai pasidaugins, ant tiek mes galėsime pagerinti laikraščio "Lietuvos" įturą. Pasidauginus skaitytojams, mes galėsime užlaikyti geriausius raštininkus, kurie parupins žmonėms tikrai gerų ir pamokinančių raštų visokiose mokslo šakose. Laikraštis turi buti žmonių mokykla, jis turi mokinti žmonis to visko kas jų gerovei reikalinga, todėl mes ir rupinamės laikraštį "Lietuvą" tokia žmonių mokykla padaryti.

Lietuviai jau pradeda suprasti musų gerą norą, nes kasdien vis užsirašo "Lietuvą" daugiau ir daugiau, ir gavę nuo mus virš paminėtą knygelę dovanų, kuodidžiausiai **mumi** dėkavoja už jos išleidimą.

Todėl ir tu, broli, kurs šį apgarsinimą skaitai, nelauk, ilgiau, bet tuojaus prisiųsk $3.00 prenumeratos už "Lietuvą", o mes ir tau prisiųsime tą brangią knygelę dovanų ir siųsime musų laikraštį "Lietuvą" per pusantrų metų.

Siųsdami pinigus savo laišką adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted Street. CHICAGO, ILL.

Im. 23 AKMENU.

Geležkelio Laikrodis.

Galutis užsukimas ir nustatimas Vyrų ar Moterių dydžio.

20 metų auksuotos, dvigubose uždaromose su lukštuose, ingravuotas. Tikrai geras laikrodytojas geležkelio žmonems, reikalaujantiems gero laikrodžio.

Gvarantuotas 20 metų. Siųsim šitą laikrodį visiems C. O. D. už $5.75 ir expreso lėšas išegzaminavimui. Jei nebus toks, kaip sakom, **Nemokėkite nei centą. ATMINKIT,** kitur užmokėsite už tokį laikrodį | 35 dol. Auksuotas retežėlis ir leketas Dykai su kožnu laikrodžiu.

EXCELSIOR WATCH CO. 800 Atheneum Bldg. CHICAGO.

KOŽNAS GAUS DYKAI

kuris prisiųs keletą markių, musų No. 1 katalogą, didžiausį lietuviškoj kalboj, 64 didelį puslapį. Jame telpa aprašymai suvirš 200 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos prasideda, kaip jas pažinti, kaip nuo jų apsisaugoti, kokias gydukles nandoti, kiek jos prekinoja ir kur jas gauti. Paveikslai ir prekės vyrišių kvaplančių ir gydančių muilų, Perfumų, Elektro-gydančių aparatų, Robernių išlėrbimų, Monų Palnų, Štukų, Drukuojamų Mašinėlių, Armonikų, Koncertinų, Britvų, Pavinčevonių ir šimtai kitokių kod nam reikalingų daly kų. Iškirpk šitą apgarsinimą ir prisiųsk mum, o tuojaus gausi visą dykai katalogą. John I. Bagdziunas, Prop.

JOHN'S SUPPLY HOUSE

2356-2358 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Vardas _____

Adresas _____

Miestas _____ State _____

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.

(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

LIUOSO INŽENGIMO MUZIEJUS

Mokslisku Žingeidumu. Žinojimas-Galybe

Mes šiam baimingai ir įdėmiai suteverti. Vyrai, tikrai atsilankykit į šitą stebėtiną liuoso inžengimo Muzėjų. Šimtai interesuojančių pavydalų žmogaus kunosveikam ir sergančiam stovyje. Chirurgiškos operacijos, žingeidumai, keistumai, milžiniškumai. Teipgi pilnas istoriškas sanrinkis kuris niekad ne buvo parodytas dykai šiam krašto.

Esi užprašomas tirinėti nuostebumus Astronomijos, Fiziologijos, Chemijos ir Patholiogijos.

Iszpaniszka Inkvizicija. Vaikatu Galerija. Paveikslai Iszkilimiu ir Pagarsejusiu Asmenu.

INLEIDŽIAMI TIKTAI VYRAI

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS MOKSLIŠKU ŽINGEIDUMU

150 SO. CLARK ST., CHICAGO, ILL.

arti Madison Gatves

Atdarys nuo 10 valandos ryto iki 12 vidurnakčiui

Naujas Išradimas

Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų

Tukstančiai plikų žmnių atgavo puikius plaukus, sulaiko sliukimą plaukų galvos labai trumpame laike. Visoje senų atauga naujų, gražius plaukai. Visokia informacija dykai. Artesnėms žinioms reikia rašyti je lant krasos ženklelį.

PROF. J. M. BRUNDZA

BROADWAY & SO. 8TH ST. BROOKLIN, NEW YORK

DIDELIS ČEVERYKU IŠPARDAVIMAS

Vyrams, Moterims ir Vaikams

Sterno Dideléj Krautuvéj

3142-3444 Halsted St. Chicago.

Dr-as W. A. Martišus

Ofisas R. 409 Tacoma Bldg.

Madison & LaSalle Sts. Chicago.

Gydau visokias ligas kaip šviežias teip ir užsisenėjusias. Ypatingai vidurių ligas, moterų vaikų ir vyrų.

Teipgi pritaikau akinius ir pataisau nesveikas akis.

Offiso valandos: nuo 9 ryto iki 5 po pietų. Nedėlioms offisas atdaras tiktai pagal sutarimą.

AR TURITE?

Ar turite Insurance Policy

kuri mokėtų jums laike ligos arba sužeidimo nuo **$20.00** iki **$40.00** į mėnesį, o atsitikime mirties ir sužeidimo arba kurių nors sanarių kuno praradimo nuo **$500.00** iki **$1000.00.**

Tokią Insurance Policy geros kompanijos galite nusipirkt pas mus, mokėdami nuo $1.00 ir daugiau į mėnesį.

Chicagos lietuvius užkviečiame apsilankyt pas mus, kad galėtume paaiškinti visas išlygas.

J. J. Hertmanowicz, Agentas

A. OLSZEWSKIO BANKOJ

3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUDOKITĖS VISI.

Popiera gromatoms rašyti, kelioliikos gatunkų, su visokiomis dainelėmis ir pasveikinimais tik..... 25c.

Tuzinas trejonkės, dėžutė už.. 25c.

Mašynėlė gromatoms druokuoti, pritaisyta po 1 litarą, galima visokį druką drukavot, kaina ..... $1.00.

Judamųjų paveikslų mašyna su paveikslais tik už ..... $5.00.

Kas norite atsakymo, įdėkite laiškan markę už 2c. Katalogai dykai. Adresuokite taip:

Jos. Russell,

106 Nolden St., N. Adams, Mass.

VYRAI IŠGYDOMI | 5 DIENAS

VARICOCELE HYDROCELE (Papurtimas gyslų) Be Peilio ar Skausmo.

Noriu išgydyti kiekvieną vyrą sergantį išplėtimu lytiškų dalių gyslų, strikturą, užsikrečiamus kraujo nuodus, nervišką sunaikėjimą, pažlugimą lytiškų dalių ir ligas ieočiančias vyrus. Šitas nuoširdus pasiūlinimas yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir vaistų be jokios naudos ir mano noru yra parodyti visiems šitiems žmonems, kurie buvo gydomi dešimtkius amerikonian daktarų be jokio pasisekimo, kad aš turiu vienintėlį budą kuriuomi tikrai išgydau.

Nemokėk už gydymą be naudos — mokėk už tikrą išgydymą.

Aš tikrai išgydau ligas skilvio, plaučių, kepenų ir inkstų, noris ir labai užsedintas.

Slaptos Vyrų Ligos

išgydoma greitai, tikrai ir su pilna slaptybe. Nervų susilpnėjimas, nupuolimas sveikatos, žudymas stiprybės, nubėgimas kraujo, užnuodyjimas. Ilapsiminės gaištys.

Plaučių Ligos.

Dusulys, Bronchytas ir kitos plaučių ligos tikrai išgoma mano vėliausiu budu. Širdies ligos.

(Ištyrimas Dykai.)

Išgydo kad bufum sveikas.

Specijalistas vyrų ir moterų ligų.

Moterų Ligos.

Vidurinės ligos, skausmai strėnose, baltesios tekėjimas ir kitos ligos tikrai išgydomos. Užpakalinės žarnos, užsedintos ir nervikos ligos moterų.

Kraujo Užnuodyjimas

ir visos odos ligos, kaip ve pučkai piktoji dedervinė, šunvotės, niežulys, bermohiodai, mstiprinimo gyslų, naikinanti nubėgimai, jeisenėjusios ligos.

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI.

Dr. ZINS 41 So. Clark St. (tarpe Randolph ir Lake) **Chicago.**

Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vakare, Nedėliomis nuo 9 ryto iki 4 po piet.

PHOTOGRAPHISTAS

Padarome gražias ir dailias fotografijas labai pigiai, mes nuimame fotografijas atsakančiai nuo veselijų. Mes kalbame lietuviškai.

W. H. TOENGES

3452 So. Halsted Street CHICAGO.

Naujiena Kuri Nudžiugins ir Palinksmins Daugel Serganczių, Silpnu ir Nualintu Vyru

Ar ėsi nustotęs kantrybės, nervišką, nupuoles sveikatoje? Ar peržengei tiesas sveikatos arba gamtos? Ar manai apsivesti? Ar ėsi tinkančiam padėjime užimti užduotis ženybinio gyvenimo? Jeigu yra mažiausė abejonė jog randasi užsivilkusi chroniška liga duguyje tavo klapatų, tai atsišauk ant žemiaus paduoto adreso, o apturėsi patarimą ir ištirinėjimą dykai! Mes ištirinėsime tavę visai dykai, ir jeigu išgydymas bus galimas, tai mes išgydysime už kožemiausią kainą. Ne užsidedi ant savęs jokių pareigų atsišaukdamas pas mus dėl bemokestinio pasitiravimo. Mes perstatysime padėjimą viso dalyko tikroje šviesoje, o tada galėsi gydytis jeigu norėsi.

Nei Dolerio Neveiks Moketi Pakol Nebusi Užganedintas Savo Locnoj (Minty) kad Mes Esame Teisingi, Pilnai Atsakanti ir Užsitikimi. Jeigu turi kokį nors nesveikumą inkstų, pusles ar šlapumo ravelių, jeigu jauti nesmagumą ir skausmą, jeigu randasi koks padėjimas dėl kurio nesinori kreiptis prie šelmyniško gydytojaus, kaipo tai: silpnumas, nerviška negalė, silpna arba sumažinta atmintis, nemegojimas, gėdingumas, nubėgimai, nuvarvėjimai, silpninanti sapnai ir išnaudota gyvybė; jeigu turi guzuotas ir susisukuses gyslos, jeigu kenti nuo užsikrečiamų ligų kokios nebut rušies kurios tamistai daro nesmagumą; jeigu turi nors vieną iš skaitlingų ligų kurioms vyrai gali but apimti; jeigu kenti nuo pertankių dasileidimų; jeigu turi votis, skaudulius burnoje ir ant liežiuvio; jeigu plaukai tavo slenka; jeigu turi slaptingą ligą; jeigu turi užnuodintą kraujo arba nors vieną iš ligų kurių auka tampa vyrai—TAI MES GALIME TAVĘ IŠGYDYTI IR TA PADARYSIME. Ateik pasikalbėti su mumi didžiausiame privatiškume ir sekrete, o mes padėsime atsikratyti nuo visų kliučių kotrumpiausiam laike. Mes turime labai didelį patirimą gydyme tokios rušies ligų ir užtikriname išgydymą. Mes netiktai palengviname, bet išgydome tikrai ir ant visados. Ateik ir pasitiurėk ant skaitliaus lietuvių kurinos mes išgydėme. Mes išgydysime telp tikrai kaip atsišauksi pas mus. Silpni vyrai, kurie nustojote vilti pasveikimo besigydydami kur kitur, atsikit pas mus, mes atkreipsime ant jus musų specijališką atydą teip jog atgausite savo vyriškumą ir busite valovais terp savo sandraugų.

PATARIMAS IR IŠTIRINĖJIMAS VISAI DYKAI. GYDUOLĖS DYKAI IKI IŠGYDYMUI

CHICAGO MEDICAL CLINIC

344 SO. STATE ST., arti Harrison gatves, CHICAGO, ILL.

Musų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsišaukti terp tų valandų, tai gali atsišaukti terp 10 ir 12 Nedėliom. Atsišauk asabiškai. Mes kalbame lietuviškai.

BUK VYRAS

DYKAI del VIRU

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodziais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, isigyditi nuo uznuodijima kraujo arba sypili, nubiegima siekios, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, kiapeou, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodel jus kentat ir kaip galet galutinaj isigyditi. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ligo lajka tyrinejimu tu, specijalisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokių pininga, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 902 22 Fifth Avenue, Chicago:

Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prišadiejima, aš norėčjau jog Tamista prisiustumei man vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas:..... Steitas.....

VYRAM TIKTAI

INEJIMAS DYKAI

kas gali but matyta

GALERIJOJ MOKSLO

344 SO. STATE ST.

CHICAGO, ILL.

near Harrison St.

Žingeidumai Patologijos

Žingeidumai Osteologijos

Žingeidumai Gromuliavimo Organu

Tirinek pradžia ir susivystima Žmogiszkos Rasos nuo Lopazio iki Grabui. Pamatyk Keistumus Gamtos. Žingeidumus ir Mažiniszkumus.

Tirinek intekme ligos ir paleistuvystes, perstatytas gyvo didamo figurose, sveikuose ir ligotuose padėjimuose. Lavus išrodinetojas atsakineja visokius klausymus. Didžiausia proga tavo gyvenime.

INŽENGA DYKAI

Atdaryta kasdiena nuo 8 ryto iki vidurnakčiui

LIUOSA GALERIJA MOKSLO

344 So. State St. CHICAGO, ILL.

Nori mokintis Barzdaskutykios?

Tamista tą amatą gali išmokti nuo 4 iki 6 savaičių. Kainuos tau tik $30. Mes duosime vieną setą skutimo prietaisų. Šis amatas yra tinkamu perdėm visame svieto ir tamista turėsi tada savo ypatiską verteivystę busi savo darbdaviu. Rašyk pas:

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL

1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law

132 S. Clark, Cor. Madison St.

Atwood Bldg., Room 806

Tel. Franklin 1178.

Lietuvys advokatas, baigęs tiesų mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31mos

Telephone Yards 2390.

AKIU LIGOS.

Ar turi galvos skausmius?

Ar akys vandeniuoja?

Ar jas niežti?

Ar telpgi ir spaudžia?

Ar daiktai išrodo dvigubi?

Ar jie buva neaiškus, miglotė?

Ar turi uždegtas akis?

Ar jos greit pailsta skaitant?

Ar jas skaudina šviesa?

DAUG ZMONIU

turi akių nesveikumų, kurių visai nežino, ir sirgdami nejaučia skausmo ir nė jokio nesmagumo, bet jie turi nešioti akinius, kad išgelbėti savo regėjimą ateityj.

Mokslinio laipsnio okulistas

S. GINSBURG

2038 S. Halsted St. netoli 21 g.

DIDYSIS GYDYTOJAS NEW YORKO,

Ferdinand Hartmann

PRANESZA NESVEIKIEMS VYRAMS IR MOTERIMS SAKYDAMS:

nereikia ilgiau sirgti ir vargytis ligoms, nes aš Jus išgydysiu; todėl, kad aš per 20 metų tyrinėjas medicinos mokslą ir gyduoles, už tai žinau, kurios geriausia gydo sergančio žmogaus kuną, per tai su geriausia pasekmę New Yorke išgydžiau daugiau žmonių, negu koks kitas daktaras teipgi plačioje pasaulėje. Aš išgydžiau tokias ligas, kurių jau nieks neįstengė pagelbėti ir kiti daktarai buvo pripažinę už neišgydomas;—per ką turiu daugybes padėkavonių ir už moksliškus darbus už tai, kad aš pramaniau jogi

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS SVEIKATOS IR GYVASTIES.

Gyduolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligas, nes blogas kraujas, pradžia visokių ligų. Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos; už tai ir daugiausia sergančių išgydžiau ir tuos, ką kiti daktarai neįstengė.

Pasarga: aš nesu Institutas, nesidengiu numirusio kito daktaro vardu, ne humbukas, ne nigeris šundaktaris, — bet TIKRAS DAKTARAS MEDICINOS ir sergantį, kurį apsimu tai ir išgydau.

SKAITYK ŠTAI KĄ IŠGYDYTI RAŠO:

Tegul bus pagarbintas Jezus Kristus.

Daktaras Hartmanas, esu neišpasakytai dėkingas, už išgydyma mane nuo ligos abelno nupuolimo ant sveikatos-nusilpnėjimo, ką gavau tą liga per saužagiavima.

M. ANDRUŠENKAS.

Clairmont, Cal.

New York, 5 Geg., 1910.

Aš žemiu pasirašęs, širdingai dėkavoju Dr. Ferd. Hartmanui, už išgydymą nuo ligos, kuri kankino manę per 3 metus, skaudėjimas vid riuose, pagedusių nervų ir kraujo; kas labai mane privargino. Nors kiti neįstengė išgydyti, bet, kad Dr. Hartmanas pataisė, greitai ir pamatiškai išgydyti, tad pripažystu, kad esi geras daktaras New Yorke.

Pilnas guodonės FR. LEVAČEKS,

544 W. 50 St., New York, N. Y.

Teisybe pati už save kalba. Geresniu darodymu negalim reikalaut.

Kad sergi pats arba tavo pažįstamas bei sesuo arba brolis, jei negali ateiti nėra skirtimo kaip toli gyvenate, parašyk apie liga lietuviškai, aš duosiu rodą ir

IŠGYDYSIU:

Sk audėjimą sanarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir nedirbimą vidurių Galvos skausmą, širdies ir plaučių ligas, sunkaus kvėpavimo, slogų ir nusilpnėjusius vyrus, dyspepsijos, nervų ligos, taipgi nuo jaunystės klaidų, įgautų nesveikumų, sėklos nubėgimo, blogų sapnų, visokių užsikrečiamų slaptų ligų. Teip-pat MOTERŲ: skausmingų mėnesinių, baltųjų tekėjimo, gumbo ligų; neatbokit kad kiti daktarai Jums nepagelbėjo, aš kad apsiimu, tai ir išgydysiu. Išviešias ir užsisenėjusias visokias ligas. Geriau, kad iš karto pas mane atsišauktumėt, pirmiau negu kur kitur. Rašyk kaip moki ir kaip jauti nesveikumus savyje, aš suprasiu, ištirsiu, kad reikės pritaikysiu gyduoles, kurios yra naujausio išradimo o apturėsi sveikatą. Aprašant ligą, klausiant rodos visada adresuoti ant mano vardo taip:

Dr. Ferdinand Hartmann,

218 East 14-th St. New York, N. Y.

Offiso val. nuo 11 iš ryto iki, 5 val. po piet. Nedėlioms nuo 10 iki 1 po piet.

"LAISVOJI MINTIS"

Vienintėlis mokslo ir literaturos iliustruotas laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: Historijos, Kulturos Historijos, Gamtos Mokslų, Draugijinių Mokslų, ir t. t., lygiai ir originališkai parašytas apysakas iš musų gyvenimo.

Kaina metams $2.00; pusei metų $1.00; į užsienį $2.50

Kas, prisiųsdamas mums prenumeratą, prisiųs iškirpes ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems "L. Mintį" metams duodame knygų už $1.00 užsirašantiems pusei metų už 50c.

Paskubinkit—Dovanas neilgai teduosime.

Adresas:

"Laisvoji Mintis."

1401 N. Main Ave., - Scranton, Pa.

Dėl žinios visų Lietuvių!

Šiomis dienomis tapo atidaryta

PIRMĄ LIETUVIŠKA VALGINYČIA

(Resturantas)

po No. 3249 So. Halsted St., Kertė 33 Gatvės

Šioje valginyčioje bus parengta visoki lietuvyški valgiai, o ant pareikalavimo ir šios šalies sistemoj. Lietuviai yra kviečiami ateiti ir persitikrinti. Nepamirškit vietos : : : :

3249 South Halsted Street.

Mes Išgydom Vyrus

Mes troškėtam, kad visi, kurie yra nesiganėdinti su kitais gydymais, ateitu pas mus ir pamėginta musų tikrą ir ištikimą gydymą. Mes paaiškinsim tau dėlko kiti gydymai tavęs neišgydė ir kaip mes tave išgydysim.

Kraujo Užnuodyjimas Pacinantis nuo užsikrėtimo arba prieažačių dėl kurių ligonis nesori kreiptis prie šelmyniško gydytojaus, rudos plėmos, lopai burnoje, skaudulis ant liežiuvio, žiaskimas plaukų, skausmas kauluose, sunarinose, plėmos ant kuno, jausius tekanti skaudulisi. MES IŠGYDOM ŠITOKĮ PADĖJIMA—MES NELOPOME.

Nubėgimai Ar kankina tavę nubėgimai pacinantį nuo peržengimo gamtos tiesų, vyriški silpnumai, nualinimas, silpna atmintis, galvos skaudėjimai, plėmai priešai akis, nervikumas, skausmai strėnose? Ar pats ėsi apimtas nors vienu iš tų ženkių? Ateik pas mus, mes tave išgydysim nes kitaip nereikalauji mum mokėti.

Užsikimšimai Nedaro skirtimo koks tamistos nesveikumas yra, jeigu tamistą kankina deginimai, plikinantis šlapinimas, pusės nesveikumas, erzinimai, tankus noras ištuštinimo, mes išgydom viršui minėtus padėjimus be vartojimo pelio ir be siuntimo į ligonbutį.

Sutinimai Uždegimai, sutinę ir skausmingi sunariai, kantrybę atimančios užsisenėję ligos kurios padaro gyvenimą nelaimingu. IŠGYDOMOS ANT VISADOS BE ŽUDIMO LAIKO.

Guzuotos ir Susisuke Gyslos Šitokios gyslos randasi visur ant žemesnės dalies kuno, bet daugiausiai kaišėj pusėj; jos padaro žmogų labai neramų; yra silpnas veikantis jautimas daugmas nuolatai. Gyslos yra užčiuopiamos ir nurodo kaip botagas.

Atsišauk tuojaus jeigu esi klapate.

Abelnas Nusilpnėjimas Silpnumas, pamirštimas, negalingumas prie darbo arba linksmumu gyvenimo, nuliūsimas, yvairus gėdinanti silpnumai, ir tt. ATIDĖJIMAI YRA PAVOJINGI—PASIRODA VIK SU MUMI DABAR.

Odos Nesveikumai Eczema, išbėrimai, spongai, lopai, netobulumai, žaizdos skaudulisi, pageltonavus ir išblyškus oda, pajuodavę paakiai. Vyrai, yra jum nuo to visko vaistas, atsišaukiant pas mus ant gydymosi. GALI UŽMOKĖTI KADA BUSI IŠGYDYTAS.

Inkstu, Pusles ir Sebrus Nesveikumai Inkstų nesveikumas gali išsigystyti į pavojingas komplikacijas, ir jeigu neatbotas, pagimdys kitas ligas ir komplikacijas. Ar manai apsivesti? Ar esi tikrai sveikas?

State Medical Dispensary

150 SO. CLARK ST., arti Madison gatves, CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėldieniais ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 tiktai. Ypatos geidžiančios gydymo turi atsišaukti asabiškai, nes ligos negali but gydomos teip pasekmingai per susirašinėjimą kaip ligoniui atsišaukus pačiam. Nerašyk bet atsilankyk.